

pilotMOP

Pilotni projekt za implementacijo
prostorske in gradbene zakonodaje

Pilot MOP

Pilotni projekt za implementacijo
prostorske in gradbene zakonodaje

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

GEODETSKI INŠTITUT SLOVENIJE

Področje 1: Zagotovitev podatkov za vzpostavitev prostorskega planiranja na regionalni ravni

(predlog poročila)

Delovna različica poročila 2. faze za sestanek
projektne skupine 23. 11. 2021

Dravograd, november 2021

PODATKI O PROJEKTU

Naročnik:

Geodetski inštitut Slovenije
Jamova cesta 2
1000 Ljubljana
Matična številka: 5051649000
ID za DDV: SI81498756
Račun: 01100-6030348025
Odgovorna oseba: Milan Brajnik, direktor

Izvajalec:

RRA Koroška, regionalna razvojna agencija za Koroško regijo, d. o. o.
Meža 10
2370 Dravograd
Matična številka: 1660616000
ID za DDV: SI58273069
Račun: SI56 6000 0000 0567 230
Odgovorna oseba: Karmen Sonjak, direktorica

Pogodba:

Številka naročila:
Naslov pogodbe: Zagotovitev podatkov za izvedbo prostorskega planiranja na regionalni ravni
Številka pogodbe (naročnik): U86027/P2 Datum: 22. 3. 2021
Številka pogodbe (izvajalec): Datum: 19. 3. 2021

Zastopnik

Naročnik: Milan Brajnik
Izvajalec: Karmen Sonjak

Avtorji:

mag. Peter Zajc^a, Nika Drofenik^a

^a RRA Koroška d. o. o.

Ostali sodelavci:

KAZALO VSEBINE

1	DOPOLNITEV POROČILA I. FAZE	1
2	II. FAZA	2
2.1	Pregled in ovrednotenje obstoječih gradiv	2
2.1.1	Občinski prostorski načrti	2
2.1.2	Celostne prometne strategije	5
2.1.3	Drugi strateški in razvojni dokumenti občin	6
2.1.4	Strokovne podlage, strateški in razvojni dokumenti na regionalni ravni	7
2.1.5	Državni prostorski načrti	9
2.1.6	Druge strokovne podlage na državni ravni	10
2.1.7	Prostorsko informacijski sistem – zbirka pravnih režimov	10
2.1.8	Razprava s predstavniki občin koroške regije	11
2.1.9	Izbrane izkušnje RRA Koroška pri regionalnem prostorskem planiranju	13
2.1.10	Predlog priporočil glede zbiranja podatkov	15
2.1.11	Določitev področja oziroma vsebine, za katere SPRS 2050 predvideva načrtovanje na lokalni ravni, in jih bo regija načrtovala v okviru testne preveritve priprave in izdelave RPP	16
2.1.12	Predlog rešitve za izdelavo metodologije	16
2.2	Določitev podatkov in strokovnih podlag, potrebnih za RPP	18
2.2.1	Predlog nabora obveznih podatkov in SP	18
2.2.2	Ocena stroškov in način sofinanciranja priprave RPP	18
2.2.3	Predlog rešitev za izdelavo metodologije	19
3	PRILOGE	1
3.1	CRP projekt: Celovita demografska analiza s projekcijami za podeželska in urbana območja – povzetek in dokument s ključnimi ugotovitvami za koroško regijo	2
3.2	Dokumentacija JN Izbira koncesionarjev za izvajanje gospodarske javne službe javni linijski prevoz potnikov na območju Republike Slovenije – preglednica z relacijami v koroški regiji	3
3.3	Strokovne podlage Zavoda RS za varstvo narave	4
3.4	Analiza parkiranih standardov v OPN občin koroške regije	5
3.5	Prostorsko informacijski sistem - zbirka pravnih režimov	6

KAZALO PREGLEDNIC

Tabela 1: pregled izobrazbe kontaktnih oseb občin v koroški regiji	1
Tabela 2: pregled oblike organiziranosti občinskega urbanista v občinah koroške regije.....	1
Tabela 3: pregled izdelovalcev, datumov izdelave OPN ter njihovih dopolnitev v občinah koroške regije	2
Tabela 4: pregled izdelovalcev, leto izdelave CPS ter obseg dokumentov	5
Tabela 5: drugi morebitni relevantni strateški in razvojni dokumenti občin koroške regije	6
Tabela 6: pregled strokovnih podlag, strateških in razvojnih dokumentov na regionalni ravni po posameznih fokusnih temah	7
Tabela 7: ministrstva in državne javne službe pozvane za strokovne podlage.....	10
Tabela 8: izbrane teme osredotočanja v povezavi z elementi koncepta prostorskega razvoja in usmeritvami, kot jih določa SPRS50	16
Tabela 9: pregled manjkajočih strokovnih podlag.....	18
Tabela 10: ocena stroškov priprave RPP	19

KAZALO SLIK

Slika 1: število strani celotnih občinskih prostorskih načrtov in posebej strateških delov v občinah koroške regije	3
Slika 2: število pojavljanj ključnih besed s korenom "regio" v strateških delih OPN občin koroške regije	3
Slika 3: število pojavljanj ključnih besed s korenom "regio" v CPS občin koroške regije.....	5
Slika 4: delavnica v procesu izdelave CPS Koroške regije 14. 9. 2021 v Slovenj Gradcu	12

Ta stran je namenoma prazna.

1 DOPOLNITEV POROČILA I. FAZE

Na podlagi recenzentskih mnenj so pridobili dodatne podatke, s katerimi smiselno dopolnjevamo poročilo I. faze. Z zbiranjem informacij dostopnih preko spleta ter naknadnim telefonskim poizvedovanjem pri kontaktnih osebah občin, smo pridobili podatke o izobrazbi kontaktnih oseb občin (tabela 1) ter obliki organiziranosti občinskega urbanista (tabela 2).

Tabela 1: pregled izobrazbe kontaktnih oseb občin v koroški regiji

Arhitekt	3
Pravnik	3
Gradbenik	1
Prometnik	1
Agronom	1
Sociolog	1
Novinar	1
Doktor znanosti	1

Tri kontaktne osebe imajo izobrazbo s področja urejanja prostora (arhitekt). Med ostalimi jih ima največ izobrazbo s področja prava.

Tabela 2: pregled oblike organiziranosti občinskega urbanista v občinah koroške regije

Skupna občinska uprava "Skupni organ Koroške"	4
Občinska uprava	1
Zunanje podjetje/s. p.	4
Neznano	2
Uradno nimajo občinskega urbanista	1

Med oblikami organiziranosti občinskega urbanista sta v občinah koroške regije najpogostejši v obliki zunanje storitve (štiri občine) ali v obliki skupne občinske uprave (štiri občine). Od tega ena občina v kratkem predvideva spremembo (namesto zunanje storitve oblika skupne občinske uprave). Dve občini nista posredovali podatka.

2 II. FAZA

Druga faza testenega preverjanja priprave in izdelave RPP je namenjena pregledu in ovrednotenju obstoječi gradiv ter določitvi podatkov in strokovnih podlag potrebnih za RPP.

2.1 Pregled in ovrednotenje obstoječih gradiv

2.1.1 Občinski prostorski načrti

V prvem koraku smo zbrali in pregledali občinske prostorske načrte (v nadaljevanju OPN). Kot vir smo uporabili spletno stran prostorskega informacijskega sistema. Vse občine imajo sprejete OPN.

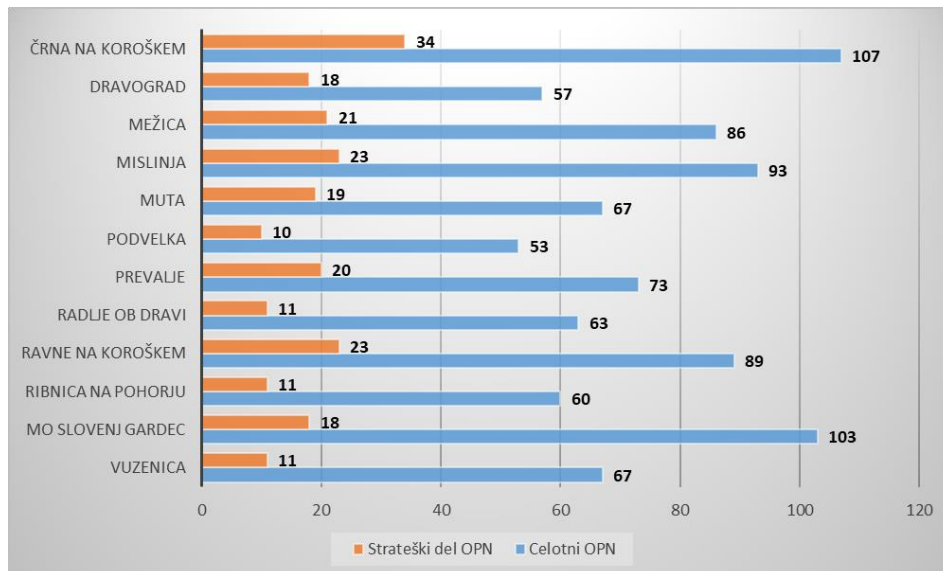
V regiji je "prisotnih" sedem zunanjih izdelovalcev OPN (tabela 3).

Tabela 3: pregled izdelovalcev, datumov izdelave OPN ter njihovih dopolnitev v občinah koroške regije

Občina:	Izdelovalec projekta:	Datum izdelave:	Datum dopolnitve dokumenta in izvajalec projekta:
Črna na Koroškem	Area Ars d. o. o., Velenje/Kaliopa d. o. o., Ljubljana	28.10.2020	
Dravograd	URBI d. o. o., Oblikovanje prostora, Ljubljana	18.12.2014	
Mežica	Domplan d. d., Kranj/Kaliopa d. o. o., Ljubljana	12.6.2013	
Mislinja	ZUM urbanizem, planiranje, projektiranje d. o. o., Maribor	28.12.2017	
Muta	ZUM urbanizem, planiranje, projektiranje d. o. o., Maribor	12.10.2018	ZUM urbanizem, planiranje, projektiranje d. o. o., Maribor - 31.5.2021
Podvelka		21.7.2014	URBIS Urbanizem, arhitektura, projektiranje in storitve d. o. o., Maribor - 18.5.2018
Prevalje	Domplan d. d., Kranj/Kaliopa d. o. o., Ljubljana	21.7.2015	
Radlje ob Dravi	URBIS Urbanizem, arhitektura, projektiranje in storitve d. o. o., Maribor	8.8.2016	
Ravne na Koroškem	LOCUS d. o. o., Domžale	27.2.2013	LOCUS d. o. o., Domžale - 10.4.2019
Ribnica na Pohorju	URBIS Urbanizem, arhitektura, projektiranje in storitve d. o. o., Maribor	2.2.2017	
Slovenj Gradec	ZUM urbanizem, planiranje, projektiranje d. o. o., Maribor	24.10.2017	
Vuzenica	URBIS Urbanizem, arhitektura, projektiranje in storitve d. o. o., Maribor	20.10.2016	URBIS Urbanizem, arhitektura, projektiranje in storitve d. o. o., Maribor - 6.12.2019

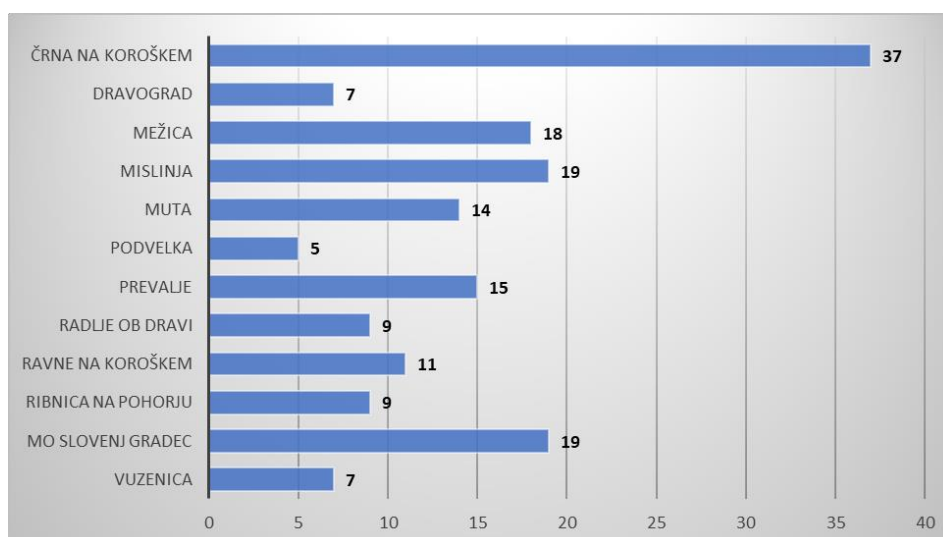
Besedila odlokov OPN so si po obsegu precej različna (slika1) – tudi v razmerju 1:2. Pri tem razlike niso le med večjimi in manjšimi občinami (npr. Podvelka in MO Slovenj Gradec), temveč tudi med primerljivimi (npr. Črna na Koroškem in Muta)

Slika 1: število strani celotnih občinskih prostorskih načrtov in posebej strateških delov v občinah koroške regije

Podrobneje smo pregledali strateške dele OPN. Pri tem smo uporabili metodo iskanja po korenu besede "regio", s čimer smo ugotavljali prisotnost regionalne dimenzije v prostorskih aktih občin. Pri naključno izbranih občinah smo preverili tudi koren besede "koro" kot "Koroška", vendar smo ugotovili, da v vsebinskem smislu ni bistvenih razlik med obema korenoma. Zato smo podrobnejši pregled izdelali za koren besede "regio" (slika 2).

Slika 2: število pojavljanj ključnih besed s korenem "regio" v strateških delih OPN občin koroške regije

Za vsebinsko oceno smo izluščili karakteristična in najpogostejša pojavljanja besed s korenem "regio", ki jih podajamo v nadaljevanju:

- regionalne cestne povezave;
- sistem regionalnega in državnega prometnega omrežja;

- središče **regionalnega** in nacionalnega pomena Slovenj Gradec, Ravne na Koroškem, Dravograd;
- Koroški **regionalni** center za ravnanje z odpadki – KOCEROD;
- vključevanje v **regionalne** in čezmejne razvojne projekte;
- kolesarsko omrežje naj se uredi tako na državnem (daljinske, **regionalne** poti), kot tudi občinskem in medobčinskem nivoju;
- razvijanjem **regionalnih** posebnosti;
- urejena skladno z **regionalno** in lokalno arhitekturno.

Iz pregleda je razvidno, da je "regionalno" pogosto nekaj opisnega, arbitrarnega in praviloma nedefiniranega. Omenja se v kontekstu regionalne prometne infrastrukture (ceste, kolesarske povezave), vendar je to dejansko državna infrastruktura. Še bolj to velja za "regionalne posebnosti" in "regionalni arhitekturo". Omenjeno ne odstopa od siceršnjih ugotovitev, da imam v Slovenijo zgolj državno in lokalno upravljavsko/odločevalsko/oblastno raven, ki imate svoje izvirne pristojnosti in vire za izvajanje pristojnosti. Medtem ko regijska raven, ob odsotnosti izvršne in zakonodaje oblasti, temelji pretežno na "sodelovalni" ravni različnih deležnikov. Stopnja sodelovanja pa variira glede na vsakokratni kontekst.

2.1.2 Celostne prometne strategije

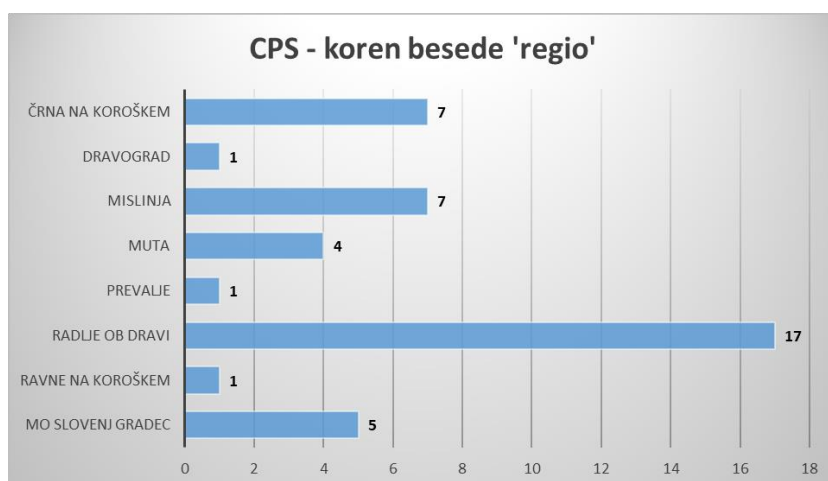
Osem od dvanajst občin koroške regije ima izdelano celostno prometno strategijo (v nadaljevanju CPS). V regiji je bilo "prisotnih" osem zunanjih izdelovalcev.

Tabela 4: pregled izdelovalcev, leto izdelave CPS ter obseg dokumentov

Občina	Leto izdelave	Število strani	Izdelovalec
Črna na Koroškem	2018	44	RRA Koroška, regionalna razvojna agencija za Koroško regijo d. o. o.
			ZUM urbanizem, planiranje, projektiranje d. o. o.
Prevalje	2017	52	Lineal, Svetovalni inženiring in načrtovanje d. o. o.
Ravne na Koroškem	2017	53	Lineal, Svetovalni inženiring in načrtovanje d. o. o.
Dravograd	2017	48	Univerza v Mariboru, Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo
MO Slovenj Gradec	2017	60	RRA Koroška, regionalna razvojna agencija za Koroško regijo, d. o. o.
			ZUM urbanizem, planiranje, projektiranje, d. o. o.
			PNZ svetovanje, projektiranje, d. o. o.
Mislinja	2017	66	Organ skupne občinske uprave Koroške, Urad za pripravo projektov MOSG
Muta	2018	60	Lineal, Svetovalni inženiring in načrtovanje d. o. o.
Radlje ob Dravi	2017	149	Energetska agencija za Podravje (Energap) Razvojna agencija Sinergija

Tudi za dokumente CPS smo uporabili metodo iskanja po korenu besede "regio", s čimer smo ugotavljali prisotnost regionalne dimenzije v dokumentih CPS (slika 3). Število pojavljanj je manjše kot pri OPN. Da so CPS izrazito usmerjeni v ukrepe na lokalni ravni je nakazala tudi izkušnja tekom priprave CPS MO Slovenj Gradec. Ko smo kot izdelovalec organizirali delavnico z občinami in izdelovalci CPS širšega mestnega območja v koroški regiji z namenom oblikovanja medobčinskih/regijskih ukrepov.

Slika 3: število pojavljanj ključnih besed s korenem "regio" v CPS občin koroške regije

Za vsebinsko oceno smo izluščili karakteristična in najpogostejša pojavljanja besed s korenem "regio". Ta ne odstopajo bistveno od konteksta omenjenega pri OPN v poglavju 2. 1. 1.

2.1.3 Drugi strateški in razvojni dokumenti občin

Za druge morebitne relevantne strateške in razvojne dokumente občin smo pregledali spletne strani posameznih občin. V tabeli 5 podajamo pregled. Zaradi obsežnosti se z vsebino dokumentov v testnem preverjanju nismo ukvarjali.

Tabela 5: drugi morebitni relevantni strateški in razvojni dokumenti občin koroške regije

OBČINA	NASLOV DOKUMENTA	LETO IZDELAVE
ČRNA NA KOROŠKEM	Strategija za mlade v Občini Črna na Koroškem 2018-2022	2018
	Razvojni program Občine Črna na Koroškem (2019-2022)	2019
	Razvojni program podeželja koroške regije – Mežiška dolina in Občina Dravograd 2007-2013	2006
	Lokalna razvojna strategija 2007-2013 »Koroška – barvitost podeželja«	2008
	Strategija razvoja turizma v Mežiški dolini	2010
DRAVOGRAD	Strategija razvoja Pohorja	2020
MEŽICA	Razvojni program Občine Mežica 2012-2022	2013
	Razvojni program podeželja koroške regije – Mežiška dolina in Občina Dravograd 2007-2013	2006
	Lokalna razvojna strategija 2007-2013 »Koroška – barvitost podeželja«	2008
	Strategija razvoja in trženja turizma v občini Mežica	2021
	Strategija razvoja turizma v Mežiški dolini	2010
MISLINJA	Strategija razvoja Pohorja	2020
MUTA	Strategija razvoja Občine Muta 2014-2020	2015
	Strategija razvoja Pohorja	2020
PODVELKA	Stanovanjski program Občine Podvelka za obdobje 2020-2022	2020
	Strategija razvoja Pohorja	2020
PREVALJE	Strategija razvoja športa v Občini Prevalje do leta 2020	2010
	Stanovanjski program Občine Prevalje za obdobje 2010-2014	2009
	Razvojni program podeželja koroške regije – Mežiška dolina in Občina Dravograd 2007-2013	2006
	Lokalna razvojna strategija 2007-2013 »Koroška – barvitost podeželja«	2008
	Strategija razvoja turizma v Mežiški dolini	2010
RADLJE OB DRAVI	Strategija za mlade Občine Radlje ob Dravi 2016-2020	2016
	Projekt »VIS Radlje ob Dravi« Vizija in strategija občine Radlje ob Dravi s prilogami	2010
	Predlog Stanovanjskega programa za leti 2021 in 2022	2021
	Predlog letnega programa športa za leti 2021 in 2022	2021
	Strategija razvoja trajnostnega turizma v Občini Radlje ob Dravi 2021-2031 – v pripravi strateški dokument, ki sledi vstopu občine Radlje ob Dravi v Zeleno shemo slovenskega turizma	v nastajanju
	Strategija razvoja Pohorja	2020
RAVNE NA KOROŠKEM	Strategija za mlade v občini Ravne na Koroškem 2014-2020	2014
	Strategija za mlade v Občini Ravne na Koroškem 2021-2024	2020
	Stanovanjski program Občine Ravne na Koroškem za leto 2011	2011
	Letni program športa Občine Ravne na Koroškem za leto 2020	2020
	Strategija razvoja pametnega mesta in skupnosti Ravne na Koroškem	2016

2.1.4 Strokovne podlage, strateški in razvojni dokumenti na regionalni ravni

Iz javno dostopnih spletni virov smo za izbrane fokusne teme zbrali morebitne relevantne strokovne podlage ter strateške in razvojne dokumente na regionalni ravni (tabela 6).

Tabela 6: pregled strokovnih podlag, strateških in razvojnih dokumentov na regionalni ravni po posameznih fokusnih temah

Tema	
Infrastruktura vozlišča in prostorske ureditve namenjene urejanju skupnega javnega potniškega prometa	
Naziv	Leto izdelave
Resolucija o nacionalnem programu razvoja prometa v RS za obdobje do leta 2030	2021
Celostne prometne strategije občin	2017, 2018
Celostna prometna strategija Koroške regije	2021 (v nastajanju)
Strokovne podlage za nadgradnjo regionalnih železniških prog v Sloveniji	2020
JN izbira koncesionarjev za izvajanje gospodarske javne službe javni linijski prevoz potnikov na območju Republike Slovenije	2021
Analiza dostopnosti JPP s prepoznavanjem glavnih vrzeli v njegovi ponudbi, del za Koroško regijo (projekt CARE4CLIMATE)	2019
Shema izboljšane javnega potniškega prometa v izbranih koridorjih, del za Koroško regijo (projekt CARE4CLIMATE)	2021
Tema	
Širša mestna območja	
Naziv	Leto izdelave
CRP projekt: Celovita demografska analiza s projekcijami za podeželska in urbana območja	2019
MOP, Koroška regija: usmeritve za pripravo strategije razvoja regije s področja prostorskega in urbanega razvoja	2019
Tema	
Zasnova zelenega sistema regije	
Naziv	Leto izdelave
Geološko-naravovarstvene strokovne podlage Geoparka Karavanke	2012
Strokovne podlage za predlagani Regijski park Pohorje	2020
Strategija razvoja Pohorja	2020
Strokovne osnove za razvoj vodnih virov na porečju reke Mislinje	2014
Območni gozdnogospodarski načrt GGO Slovenj Gradec 2011-2020	
Območni gozdnogospodarski načrt GGO Maribor 2011-2020 *	
Odlok o občinskem lokacijskem načrtu za območje smučišč na Ribniškem Pohorju *	2007
CRP projekt: Nadgradnja metodologije določanja območij nacionalne prepoznavnosti krajine	2020
Priporočila za izdelavo urbanistične zasnove in krajinske zasnove na podlagi določil ZUreP-2: priporočila za izdelavo krajinske zasnove	2020
Tema	
Povezave s sosednjimi območji	
?	
Za vse teme	
Naziv	Leto izdelave
Regionalni razvojni program za Koroško razvojno regijo 2021-2027 - strateški del	2019
Strateška izhodišča razvoja Kohezijske regije Vzhodna Slovenija	2019
Cilji regionalne politike Slovenije v obdobju 2021-2027	2020

Osnutek pregleda smo posredovali v dopolnitev kontaktnim osebam občin. Odzvali sta se dve občini, na podlagi tega smo dodali dve strokovni podlagi (v tabeli 6 označeno s simbolom *). Za eno fokusno temo (Povezave s sosednjimi območji) nismo našli specifičnih relevantnih dokumentov. Tematika je delno obravnavana v nekaterih drugih (npr. Celostna prometna strategija Koroške regije).

Zaradi obsežnosti se z vsebino dokumentov nismo ukvarjali. Kljub temu smo se zaradi aktualnosti odločili za vsebinsko obravnavo dveh in sicer:

- CRP projekt: Celovita demografska analiza s projekcijami za podeželska in urbana območja ter
- JN Izbira koncesionarjev za izvajanje gospodarske javne službe javni linijski prevoz potnikov na območju Republike Slovenije.

V nadaljevanju podajamo ugotovitve delovnega procesa potrebnega za vsebinskih pregled izbranih dveh strokovnih podlag

CRP projekt: Celovita demografska analiza s projekcijami za podeželska in urbana območja:

- obseg dela 8 delovnih dni (ena oseba);
- vsebinsko branje dokumenta z obsegom 138 strani, razdeljenih na 11 poglavij;
- izdelali smo:
 - o povzetek celotne analize za Slovenijo na 20 straneh;
 - o dokument s ključnimi ugotovitvami za koroško regijo na 6 straneh
- rezultat: ključne ugotovitve relevantne za nadaljnjo uporabo.

Kot primer podajamo povzetek in dokument s ključnimi ugotovitvami za koroško regijo v prilogi tega poročila.

Dokumentacija JN Izbira koncesionarjev za izvajanje gospodarske javne službe javni linijski prevoz potnikov na območju Republike Slovenije:

- obseg dela 10 delovnih dni (ena oseba)
- s portala za javna naročila (eNaročanje) smo pridobili podatke o javnem naročilu;
- datoteke z relacijami in s postajališči smo pridobili s spleta v txt obliki;
- datoteka z relacijami je obsegala 250 strani, datoteka s postajališči je obsegala 91 strani – podatki niso bili podani v tabeli, niso bili urejeni ne po abecednem redu ali po šifri statističnih regij (09 je v teh dokumentih šifra za koroško statistično regijo);
- naredili smo preglednico s podatki, ki so se nanašali na Koroško regijo;
- dokument z relacijami vsebuje kilometrsko razdalja med postajami, vozni čas med postajami, ime začetne in končne postaje – tabele smo oblikovali po posameznih občinah v koroški statistični regiji, ker pa je bila ena postaja v eni občini in druga postaja v drugi občini, smo naredila posebej kvadrante in pri poimenovanju občine zavedli obe občini
- dokument s postajališči vsebuje ime postajališča, ID številko postajališča, kodo postajališča, koordinate postajališča in lokacijski tip postajališča;
- vsako postajališče ima svojo ID številko, ter kodo postajališča, vsi tipi postajališč pa so enaki in sicer 1;
- za avtobusna postajališča smo izdelali .shp prostorsko datoteko;
- rezultat: izdelan seznam/pregled linij v koroški regiji v obliki Excell preglednice in .shp prostorska datoteka za nadaljnjo uporabo.

Kot primer podajamo preglednico z relacijami v prilogi tega poročila.

2.1.5 Državni prostorski načrti

Pregled sprejetih in načrtovanih DPN, stanje 17. 8. 2021, je zagotovilo Ministrstvo za okolje in prostor, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja (v nadaljevanju MOP-DPGS).

DPN v pripravi:

DPN za državno cesto med priključkom Slovenj Gradec jug in Dravogradom

Faza: izdelava strokovnih podlag za spremenjene rešitve po JR osnutka DPN

Občine na območju DPN: Slovenj Gradec, Dravograd

DPN za državno cesto med MMP Holmec in priključkom Otiški Vrh

Faza: izdelava ŠV/PIZ in OP

Občine na območju DPN: Prevalje, Ravne na Koroškem, Dravograd

DPN za RTP Ravne s priključnim 220 kV daljinovodom

Faza: izdelava strokovnih podlag, osnutka DPN

Občine na območju DPN: Ravne na Koroškem

DPN za daljinovod 2 × 110 kV RTP Ravne–RTP Mežica

Faza: miruje v fazi izdelave ŠV in OP

Občine na območju DPN: Ravne na Koroškem, Prevalje, Mežica

DPN za park vetrnih elektrarn Paški Kozjak

Faza: študija variant

Občine na območju DPN: Mislinja, Vitanje, Dobrna, Celje, Vojnik

DPN za park vetrnih elektrarn Ojstrica?

DPN za park vetrnih elektrarn Mislinja?

Sprejeti DPN:

DPN za državno cesto od priključka Velenje-jug do priključka Slovenj Gradec-jug

2.1.6 Druge strokovne podlage na državni ravni

Med RRA Koroška in MOP-DPGS je bilo dogovorjeno, da slednji pozove ministrstva in državne javne službe za relevantne podlage. Do vključno dne 15. 10. 2021 se je z dopisom in posredovanjem gradiv odzval Zavod RS za varstvo narave. Dopis prilagamo v prilogi poročila.

Tabela 7: ministrstva in državne javne službe pozvane za strokovne podlage

Vsebina RPP	Strokovne podlage	Ministrstva	Državne javne službe
cilji in prednostne naloge prostorskega razvoja	predlog SPRS 2050	MOP-DzPGS	UMAR, SVRK
Področje poselitve (urbani razvoj, ŠMO, tudi romska naselja)	predlog SPRS 2050	MOP-DzPGS	Urad VRS za narodnosti
Zasnova omrežij prometne infrastrukture		MzI	DRSI, DARS
zasnova zelenega sistema regije		MOP-SON, MOP-DzVI, MKGP	ZRSVN, DRSV, ZGS,
povezave s sosednjimi območji (tudi čezmejno z Republiko Avstrijo)			

2.1.7 Prostorsko informacijski sistem – zbirka pravnih režimov

Geodetski inštitut RS in MOP-DPGS sta posredovala seznam zbirk pravnih režimov v prostorsko informacijskem sistemu (v 1.4, april 2018). Seznam prilagamo v priponki poročila.

2.1.8 Razprava s predstavniki občin koroške regije

Ob pregledu strokovnih podlag za izbrana tematska osredotočenja in oceno njihove relevantnosti smo 8. 9. 2021 izvedli razpravo s predstavniki občin koroške regije. Razprave so se udeležili štirje predstavniki občin. Od tega dva z dolgoletnimi izkušnjami s področja urejanja prostora in izobrazbo s področja arhitekture. Dve predstavnici sta svojo udeležbo opravičili.

V nadaljevanju podajamo poudarke razprave.

- Spremembe OPN danes so v primerjave z načinom izvedbe sprememb v preteklosti težavnejše. Nekoč se je sprejel odlok, tekstualni del, na ravni občine. Le kartografski del se je usklajeval na državni ravni. Danes je potrebno za vsako spremembo OPN izvesti kompleksen postopek, komunicirati z NUP, "iti na državni nivo", pri čemer je potrebno izdelovati strokovne podlage z zunanjimi izdelovalci, kar je strošek.
- Mnenja glede uporabnosti strateškega dela OPN so bila deljena. Ali je smiselno, da je strateški del OPN v obliki odloka? V praksi strateški del OPN ni zelo uporaben. Največkrat, ko se prijavlja na kakšna razpisana (ne)povratna sredstva, da se lahko "kam navežeš". Če bi imeli RPP, bi strateški nivo Koroške lahko bil poenoten, bilo bi v pomoč. Tudi nekatere izvedbe stvari bilo smotrno poenotiti. Dokler ni odločanja na regijski/pokrajinski ravni, do takrat "se le malo pogovarjamo". Situacijo bo "presekalo" le preglasovanje v obliki regijskega/pokrajinskega parlamenta. Sicer obstajajo subregionalni projekti (npr. kanalizacijski, vodovodni sistemi na primeru Vuzenice v dravski dolini), ki imajo projektne skupine, vendar niso upravljani na "preglasovanje", kar pomeni izvedbeno težavo.
- Izpostavljena je dilema glede odgovornosti v 44. členu ZUREP-2 – ali odgovarja občinski urbanist ali župan?
- Mnenja glede smotrnosti skupnih občinskih uprav so bila deljena. Od ene skrajnosti, da je poglavitni namen povečanje sofinanciranja stroška občinskih uprav s strani države. Do druge, da si ni možno več predstavljati dela brez obstoja skupne občinske uprave. Tudi zaradi tega, ker so država, ministrstva "invalidna delati majhne projekte", zato občine same izdelujejo projektno dokumentacijo in podobno. Česar se na državni ravni premalo zavedajo, "oni tega problema sploh ne vidijo".
- Pomen zelenih površin v naseljih kot del zasnove zelenega sistema regije – še posebej izpostavljeno v času covid19 epidemije. Izpostavljena primera Münchna (če investitor ohrani drevesa, je faktor zazidanosti lahko večji) in Celovca (dreves ni možno kar podreti; če jih, jih je potrebno kompenzirati). Na Ravnah na Koroškem imajo za park angažirano arboristko iz Maribora.
- Problem izključne namenske rabe prostora na primeru Strojanske reke. Za določitev novih stavbnih zemljišč bi bilo potrebno zagotoviti 2.000 m² javnih zelenih površin z izključno namensko rabo (za NUP ni sprejemljiv argument, da bi bilo možno to površino zagotavljati v obliki ureditve rekreacijskih poti v gozdnem prostoru ali podobno).
- Problem dejanske rabe prostora na primeru odnosa OPN in GGN – dokumenta sta časovno različna, meje niso usklajene. Dodatno izpostavljen problem krčitev do 0,5 ha, kjer ZGS izda odločbo, občina v postopku ne sodeluje. Pri evidenci skupna površina takšnih krčitev od sprejetja OPN do sprememb ni obravnavana kot sprememba, temveč kot stanje.
- Problem prepodrobne določitev dopustnih dejavnosti po namenski rabi prostora na primeru Raven na Koroškem, kjer se izvajanje dejavnosti gospodarskih služb področja prometa lahko

umešča le na območja namenske rabe P (obstoječa železniška postaja je na območju namenske rabe CU; status železniške postaje se je sicer znižal že v 70' letih).

- Problem Zakona o učinkoviti rabi energije (ZURE, Ur. l. RS, št. 158/20) in občin pri urejanju površin za mirujoči promet na primeru Mežice. Predvsem zaradi zahtev za urejanje polnilnih mest za električna vozila in namestitev infrastrukture za napeljavo vodov za električne kable za polnjenje električnih vozil. Kot tudi zalog v trafopostajah.
- Potencial nekdanjih mejnih prehodov (npr. Luže v Črni na Koroškem; pretekla lastnika "mejaša" na SI in AT strani nista komunicirala, manjka okoli 200 m cestne povezave, situacija se je z novimi lastniki spremenila).

Kot RRA Koroška smo vključeni tudi v proces izdelave Celostne prometne strategije Koroške regije. Dne 14. 9. 2021 je v Slovenj Gradcu potekala delavnica ob pripravi vizije, ciljev in ukrepov.

Slika 4: delavnica v procesu izdelave CPS Koroške regije 14. 9. 2021 v Slovenj Gradcu

Foto: N. Drofenik, RRA Koroška

V razpravi delavnice je bil izpostavljen problem parkiranih standardov v Občini Mežica v povezavi z investicijsko namero izgradnje glampinga. V nekoliko drugačnem kontekstu je bil problem parkiranih standardov izpostavljen tudi v zgoraj omenjeni razpravi s predstavniki koroških občin ob pregledu strokovnih podlag za izbrana tematska osredotočenja in oceno njihove relevantnosti.

Zato smo pripravili analizo parkiranih standardov v OPN občin koroške regije ter ocenili njihovo skladnost s priporočili za mirujoči promet v urbanih naseljih državnega prostorskega reda. Pregled podajamo v prilogah.

2.1.9 Izbrane izkušnje RRA Koroška pri regionalnem prostorskem planiranju

Smatramo, da kljub temu, da regionalnih prostorskih planov v Sloveniji še nimamo, določene sestavine regionalnega prostorskega planiranja že potekajo. Na tem mestu želimo izpostaviti štiri izbrane primere RRA Koroška. Njihova skupna značilnost je, da je (so)delovanje regionalne razvojne agencije z državnimi sektorji preraslo iz konkretnega projektnega sodelovanja tudi na strateški nivo. Skupna značilnost je tudi, da RRA Koroška nima (priznane) formalne vloge v izpostavljenih procesih. Stroške dela in druge stroške udejstvovanja praviloma pokriva s projektnimi in drugimi tržnimi dejavnostmi.

Primer 1: Javni potniški promet - koroška železniška proga med Mariborom in Pliberkom/Bleiburg (AT)

Večjo pozornost temu RRA Koroška namenja od namer po ukinitvi potniškega prometa med Prevaljami in Pliberkom pred dobrimi desetimi leti. Intenzivnejše sodelovanje med RRA Koroška, Direkcijo RS za infrastrukturo ter Slovenskimi železnicami (SŽ) se je zgodilo v letu 2017. S skupnimi prizadevanji je bil vzpostavljen poletni sobotni kolesarski vlak med Mariborom in, v tistem letu, Prevaljami s povečano kapaciteto za prevoz koles. Od takrat RRA Koroška, ob sodelovanju s SŽ-Potniški promet, sistematično spremlja število prevoza potnikov in koles na sobotnem kolesarskem vlaku. Hkrati na različne načine spodbuja prizadevanja za nadaljnji infrastrukturni in organizacijski razvoj koroške železniške proge. Med drugim je bila tematika del Interreg Srednja Evropa projekta [TRANS-BORDERS](#) v letih 2017-2020. Hkrati je bila v letu 2020 okviru Strokovnih podlag za nadgradnjo regionalnih železniških prog v Sloveniji, ki jo je naročila Direkcija RS za infrastrukturo, izdelana idejna zasnova za odsek Dravograd-Prevalje. Tematika koroške železniške proge je redno na agendi meddržavnih srečanj Slovenije in Avstrije v okviru Skupnega odbora Slovenija-Koroška, katerega koordinira Ministrstvo za zunanje zadeve. Pri čemer so srečanja tako na slovenski kot avstrijski strani omejena na ministrstva in druge državne službe, ne vključujejo pa regionalnih deležnikov. Regionalne razvojne agencije in občine v Sloveniji sicer nimajo formalne vloge pri načrtovanju in izvajanju javnega potniškega prometa na železnici. Stroške dela in druge stroške udejstvovanja na tej tematiki deloma krijejo občine koroške regije.

Primer 2: Javni potniški promet - avtobusna povezava med Velenjem in Labotom

OVIRE pri organizaciji lokalnega čezmejnega javnega prometa v Evropski uniji so sistemske narave, zato se je RRA Koroška vzpostavljala nove čezmejne avtobusne povezave lotila v okviru Interreg Srednja Evropa projekta TRANS-BORDERS v letih 2017-2020. Pilotno je bila vzpostavljena avtobusna povezava Velenje-Labot/Lavamünd (AT). Zasnova avtobusne povezave je predvidela povezovanje treh priljubljenih kolesarskih povezav, 30 sedežni avtobus pa je bil opremljen s prikolico za 16 koles. [Štrekna bus](#), kot je avtobusna povezava poimenovana, obratuje tudi po koncu projekta. Pripravljen je bil organizacijski in finančni model izvajanja. RRA Koroška sistematično spremlja število prevoza potnikov in koles, skrbi za organizacijski del usklajevanja slovenskih in avstrijskih ključnih institucij ter izvaja promocijo. Hkrati si intenzivno prizadeva, da celotna avtobusna povezava postane del gospodarske javne službe (trenutno je to odsek Velenje-Dravograd v Sloveniji), saj je na pobudo ZRC SAZU v projektu TRANS-BORDERS bil ustrezno dopolnjen Zakon o prevozi v cestnem prometu. Še vedno potekajo usklajevanja med državo Slovenijo in Deželjo Koroško, kako to tudi praktično izvesti na primeru avtobusne povezave Velenje-Labot/Lavamünd in drugih podobnih povezav. Ker ta pogajanja še niso zaključena, avtobusna povezava (še) ni bila vključena v aktualno JN za izbor koncesionarjev medkrajnega avtobusnega prevoza potnikov, ki ga v letu 2020 izvaja Ministrstvo za infrastrukturo. Ministrstvo je sicer bilo pridružen partner projekta TRANS-BORDERS. Regionalne razvojne agencije in

občin v Sloveniji sicer nimajo formalne vloge pri načrtovanju in izvajanju medkrajevnega linijskega prevoza potnikov. Stroške dela in druge stroške udejstvovanja na tej tematiki deloma krijejo občine koroške regije.

Primer 3: Ustanavljanje regijskega parka Pohorje

Sedem občin na Pohorju in država (Ministrstvo za okolje) so predvideni kot ustanovitelji regijskega parka Pohorje. Uredba o ustanovitvi bo v javni obravnavi konec leta 2021. RRA Koroška je vstopila v proces ustanavljanja, ker vodi kohezijski projekta [Pohorka](#), v preteklosti pa je bila z aktivnostmi prisotna na Pohorju v nekaterih drugih projektih. RRA Koroška je spodbudila razpravo z zasebnimi lastniki zemljišč v predvidenem območju parka, koordinirala razpravo v občinah Mislinja in Ribnica na Pohorju ter nudi drugo pomoč omenjenima občinama ustanoviteljicama (npr. pregled prostorskih podatkov). RRA Koroška sicer nima formalne vloge v procesu vzpostavljanja zavarovanega območja. Stroški dela in drugi stroški udejstvovanja se krijejo iz kohezijskega projekta Pohorka, čeprav aktivnost bila predvidena v načrtu in proračunu projekta.

Primer 4: Načrtovanje in vzpostavljanje državnega kolesarskega omrežja

RRA Koroška že nekaj let deluje kot "most in povezovalec" med občinami koroške regije in državo (Ministrstvo za infrastrukturo, Direkcija RS za infrastrukturo) pri načrtovanju in vzpostavljanju državnega kolesarskega omrežja. Spodbudila je investicijski zagon skozi mehanizem Dogovor za razvoj regij v okviru EU finančne perspektive 2014-2020. Stroške dela in druge stroške udejstvovanja deloma krijejo občin koroške regije.

2.1.10 Predlog priporočil glede zbiranja podatkov

V nadaljevanju podajamo priporočila glede na izkušnje z zbiranjem podatkov:

1. Potrebna, ne le zaželenja, je samoiniciativnost in angažiranost pripravljavca.
2. Odzivnost občin na poziv za posredovanje strokovnih podlag je skromna. Verjetno posledica kadrovskega primanjkljaja občinskih uprav, neugodnega časa poziva (poletje) ter nedorečenosti in prešibke konkretizacije smotrnosti poziva (in s tem priprave RPP).
3. Odzivnost ministrstev in državnih javnih služb je skromna. Verjetno zaradi utečenega sektorskega načrtovanja na državni ravni.
4. Količina, obseg zbranih relevantnih strokovnih podlag je velika. Podrobneje smo preverili vključenost regijske dimenzije v strateške dele OPN (glej poglavje 2.1.1) in CPS (glej poglavje 2.1.2). Testno smo preverili obseg dela na vsebinski poglobitvi v dve strokovni podlagi (glej poglavje 2.1.6). Dodatno smo izvedli primerjalno analizo ene skupnega ukrepa OPN na primeru parkirnih standardov (glej poglavje 2.1.7). Izpostavljamo, da smo se pri tem osredotočili zgolj na del vsebin relevantnih za eno izmed štirih tematskih osredotočenj. Za celovitejšo poglobitev v vsebino strokovnih podlag bi potrebovali večji kadrovski in časovni angažma, ki presega zmožnosti testnega preverjanja.
5. Posredovan dopis in strokovne podlage ZRSVN nakazujejo, da (vsaj v tem primeru) ni bilo jasnega razumevanja, kaj se od ZRSVN pričakuje. Obseg strokovnih podlag je obsežen, sestavljen iz različnih vrst podatkov (od številnih popisa vrst do projektnih spletnih strani, od opisnih besedil do .shp prostorskih podatkov) ter različnih prostorskih natančnosti – tudi z veliko prostorsko natančnostjo. Nejasnost pričakovanj se je pokazala tudi v neformalnem pogovoru s pripravljavci dopisa ZRSVN.
6. Na podlagi izkušenj I. in II. faze ocenjujemo, da je za potrebe regionalnega prostorskega načrtovanja potrebno zagotavljati interdisciplinarno ekipo 2-3 zaposlenih. Na RRA Koroška smo za delo na pilotMOP projektu delo dodatno vključili še eno geografinjo – preko programa Usposabljanje na delovnem mestu in v nadaljevanju preko programa Javnih del.

2.1.11 Določitev področja oziroma vsebine, za katere SPRS 2050 predvideva načrtovanje na lokalni ravni, in jih bo regija načrtovala v okviru testne preveritve priprave in izdelave RPP

V testnem preverjanju se osredotočamo na tri teme (tabela 8). Pri tem smo dodali še četrto, povezave s sosednjimi območji (tudi Republiko Avstrijo), ki jo razumemo kot horizontalno strateško vodilo drugih treh tem. Vse štiri teme so v skladu s poimenovanji v ZUreP-2. Izbrane teme smo poskušali povezati SPRS50 (tabela 8) in tam navedenimi:

- elementi koncepta prostorskega razvoja;
- usmeritvami za doseganje ciljev in izvajanje koncepta prostorskega razvoja ter
- usmeritvami za razvoj/oblikovanje javnih politik.

Tabela 8: izbrane teme osredotočanja v povezavi z elementi koncepta prostorskega razvoja in usmeritvami, kot jih določa SPRS50

Izbrana tema osredotočenja (v skladu z ZUreP-2)	SPRS50 – element koncepta prostorskega razvoja	SPRS50 – Usmeritve za doseganje ciljev in izvajanje koncepta prostorskega razvoja	SPRS50 – Usmeritve za razvoj/oblikovanje javnih politik
Infrastruktura vozlišča in prostorske ureditve namenjene urejanju skupnega javnega potniškega prometa	Razvojni koridorji in vstopne točke	Splošne usmeritve za prostorski razvoj	Usmeritve za razvoj prometne infrastrukture
Širša mestna območja	Policentrični urbani sistem	Splošne usmeritve za prostorski razvoj Usmeritev za urbani razvoj	Usmeritve za razvoj prometne infrastrukture
Zasnove zelenega sistema regije	Zelena infrastruktura	Usmeritve za razvoj podeželja Usmeritve za zeleno infrastrukturo na regionalni in lokalni ravni Usmeritve za posebna območja in področja	Usmeritve za razvoj podeželja, kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo Usmeritve za ohranjanje narave Usmeritve za razvoj turizma
Povezave s sosednjim območji (tudi Republiko Avstrijo)	Razvojni koridorji in vstopne točke		Usmeritve za razvoj prometne infrastrukture

2.1.12 Predlog rešitve za izdelavo metodologije

Izkušnja s posredovanim dopisom ter strokovnih podlage ZRSVN (za podrobnosti glej str.15) nakazujejo, da (vsaj v tem primeru) ni bilo jasnega razumevanja, kaj se od ZRSVN pričakuje. Omenjeno

nakazuje na širšo dimenzijo problema. Če obstaja ambicija po regionalnem prostorskem planiranju, potem regionalni prostorski plan ne more biti (zgolj) zbir obstoječih prostorskih podlag na lokalnem, regionalnih in državnem nivoju, dopolnjen z morebitnimi dodatno izdelanimi strokovnimi podlagami. Pri izrazu regionalnih smo namenom uporabili množino, saj "regionalno" za vse ne pomeni enako. Predvsem državni sektorji in javne službe svoje pristojnosti izvajajo na območju glede na svojo teritorialno organiziranost, te pa se med seboj razlikujejo in ne (vedno) sovpadajo z mejami statističnih/razvojnih regij. Že pri obstoječem načinu (prostorskega) načrtovanja (državnem, občinskem) predvsem občine ob različnih priložnostih opozarjajo na pomanjkanje strokovnih podlag državnih resorjev, s problemom česar se občine soočajo pri prostorskem načrtovanju na občinskem nivoju. Če torej obstaja ambicija po regionalnem prostorskem planiranju, tega zelo verjetno ni možno doseči (zgolj) z izdelavo regionalnega prostorskega plana ob hkratnem enakem načinu delovanja državnih sektorjev tudi naprej. Izkušnje nakazujejo, da gre neredko za težnje po obvladovanju dela prostora. Menimo, da je del problema tudi, da je "prostor" oz. ministrstvo pristojno za prostor "le" eden izmed sektorjev. Pri čemer je tematika prostorskega načrtovanja po svoji naravi izrazito nadsektorska.

Če povzamemo, če obstaja ambicija po regionalnem prostorskem planiranju, potem bi to verjetno terjalo bistveno spremembo v obstoječem načinu delovanja državnih sektorjev. Verjetno je eden izmed načinov za doseganja tega ustanovitev formalnih pokrajin/regij kot druge oblastne ravni. Kaj pa brez tega? Izkušnje RRA Koroška nakazujejo, da se kljub temu da povezovati skupne interese občin ter, sicer razdrobljene, državne sektorje. Vendar ne vedno in ne pri vseh problemih. Predvsem pa to zahteva veliko usklajevanj, kar terja precej časa ter vire pokrivanje stroškov dela. Kot smo navedli v priporočilih glede zbiranja podatkov, na podlagi izkušenj I. in II. faze ocenjujemo, da je za potrebe regionalnega prostorskega načrtovanja potrebno zagotavljati interdisciplinarno ekipo 2-3 zaposlenih na posamezno regijo.

2.2 Določitev podatkov in strokovnih podlag, potrebnih za RPP

2.2.1 Predlog nabora obveznih podatkov in SP

Glede na do sedaj ugotovljeno ocenjujemo, da bi bilo za izbrane teme osredotočanja smotrno izdelati vsaj strokovne podlage navedene v preglednici 9.

Tabela 9: pregled manjkajočih strokovnih podlag

Izbrana tema osredotočenja (v skladu z ZUreP-2)	Manjkajoče strokovne podlage
Infrastruktura vozlišča in prostorske ureditve namenjene urejanju skupnega javnega potniškega prometa	Celostna prometna strategija Koroške regije*
Širša mestna območja	Urbanistična zasnova koroškega ŠMO (Slovenj Gradec-Ravne na Koroškem-Prevalje-Dravograd) Študija o skupni parkirni politiki in mestnem JPP na območju koroškega ŠMO
Zasnove zelenega sistema regije	Krajska zasnova območja predvidenega regijskega parka Pohorje**
Povezave s sosednjim območji (tudi Republiko Avstrijo)	Študija o povezljivosti regije z Republiko Avstrijo

* Že v izdelavi, dokončanje konec leta 2021.

2.2.2 Ocena stroškov in način sofinanciranja priprave RPP

Ocenjujemo, da je za izdelavo regionalnih prostorskih planov in kontinuirano izvajanje regionalnega prostorskega planiranja smotrno zastaviti pet letni projekt, katerega aktivnosti in ocenjen strošek podajamo v tabeli 10. Menimo, da bi projekt lahko bil sofinanciran iz kohezijskih sredstev EU finančne perspektive 2021–2027. Delež EU sofinanciranja bi bil določen v skladu s pravili ustrezne Uredbe EU. Pri tem bi verjetno nastale razlike v sofinanciranju v razvojnih regijah kohezijskih regij Vzhodna Slovenija in Zahodna Slovenija. Lastni delež pa bi se razdelil v razmerju 80 % Republika Slovenija in 20 % občine razvojne regije.

Ocenjujemo, da je potrebna interdisciplinarna skupina 2-3 FTE zaposlenih oseb znanj in veščin urejanja prostora (npr. arhitekt, krajinski arhitekt, geograf) na ravni regije za izvedbo vseh aktivnosti.

Tabela 10: ocena stroškov priprave RPP

Aktivnost	Ocenjen strošek
Zagotovitev pogojev za izvajanje regionalnega prostorskega planiranja	40.000 €
Priprava manjkajočih strokovnih podlag	100.000 € *
Izdelava RPP	300.000 €
Izvajanje kontinuiranega regionalnega prostorskega planiranja	100.000 €

* Ocena ne vključuje stroška zunanjih izdelovalcev manjkajočih strokovnih podlag.

2.2.3 Predlog rešitev za izdelavo metodologije

Širšo dimenzijo prizadevanj za uvajanje regionalnega prostorskega planiranja smo poskušali osvetliti v poglavjih 2.1.9 (Izbrane izkušnje RRA Koroška pri regionalnem prostorskem načrtovanju). Problematiko razdrobljenega občinskega in državnega sektorskega načrtovanja pa v poglavju 2.1.12 (Predlog rešitev za izdelavo metodologije).

Naj pri tem izpostavimo še, da avtorji Priporočil za izdelavo krajinske zasnove (2020) opozarjajo na sistemsko nerazrešen odnos med RPP ter urbanistično zasnove in krajinsko zasnovo.

Naj k temu dodamo še, da še vedno nimamo oblikovane in delujoče Komisije za prostorski razvoj ter Prostorskega sveta, kot ju sicer od leta 2018 predvideva ZureP-2. Kot tudi ne sprejete Strategije prostorskega razvoja 2050.

Izpostavljamo, da izdelava strokovnih podlag in RPP sama po sebi ne bo razrešila zatečenega stanja razdrobljenega občinskega in sektorskega načrtovanja. Lahko pa izdelava RPP prispeva k temu, da pripravljavci posameznih RPP dolgoročno postanejo platforma za kontinuirano iskanje konsenza, kakor razumemo regionalno prostorsko planiranje kot tako.

Kot že omenjeno menimo, Menimo, da bi bilo smotno celovitejši pristop zastaviti kot pet letni projekt (glej poglavje 2.2.2), ki bi lahko bil sofinanciran iz kohezijskih sredstev EU finančne perspektive 2021-2027. Vključno s stroški zunanjih izdelovalcev manjkajočih strokovnih podlag.

3 PRILOGE

3.1 CRP projekt: Celovita demografska analiza s projekcijami za podeželska in urbana območja – povzetek in dokument s ključnimi ugotovitvami za koroško regijo

Celovita demografska analiza s projekcijami za podeželska in urbana območja

POVZETEK:

- Celovita demografska analiza s projekcijami za podeželska in urbana območja naslavlja problematiko demografskega razvoja v slovenskih statističnih regijah.
- Preučili so slovenske občine z vidika njihovega demografskega razvoja in upoštevajo njihov podeželski ali urbani značaj oblikovali demografsko naselbinske tipe občin. Ti tipi so kasneje pomagali pri notranji členitvi regij na homogena demografska območja, ki so bila temeljna enota za izračun demografskih projekcij.
- Demografske projekcije so na podlagi podatkov iz leta 2018 pripravili za leta 2023, 2028, 2033 in 2038.
- Po projekciji prebivalstva za celotno obdobje 2018 do 2038 bi se število prebivalcev povečalo samo v osrednjeslovenski in obalno-kraški statistični regiji, močno pa bi upadlo v pomurski, zasavski, koroški in goriški statistični regiji.
- Prebivalstvo bi se najbolj postaralo v pomurski, zasavski, koroški in podravski statistični regiji.
- V Pomurju in na Koroškem bi število starejših od 64 let za trikrat preseglo število otrok.
- Delež starih 65 let in več bo narasel povsod, najbolj pa v pomurski, koroški, zasavski, podravski in goriški statistični regiji, kjer bo presegel 30 % od celotnega prebivalstva.
- Na podlagi analiz so opredelili demografsko najbolj ogrožena območja, ki so pomurska statistična regija, območje Haloz in Ormoža, koroška statistična regija, Zasavje brez Občine Litija, kočevsko-belokranjsko območje, območje SZ Gorenjske, obmejno območje primorsko-notranjske regije ter območje zgornjega in srednjega Posočja. Našteta območja zajemajo dobro tretjino površine Slovenije in slovenskih občin, dobro četrtno slovenskih naselij in petino slovenskega prebivalstva leta 2018.

1. UVOD:

- Slovenija, slovenske regije in občine se že zdaj srečujejo z novimi izzivi:
 - staranje in povečevanje starostne odvisnosti prebivalstva,
 - ostarevanje prebivalstva na večjih sklenjenih podeželskih območjih in v nekaterih mestnih četrtih,
 - zmanjševanje deleža mladih,
 - zmanjševanje številčnosti delovno aktivnega kontingenta prebivalstva,
 - upadanje naravnega prirasta,
 - manjšanje družin in gospodinjstev,
 - spremenjena sestava gospodinjstev (naraščanje enočlanskih in dvočlanskih gospodinjstev),
 - spremenjena prostorska distribucija prebivalcev (zgoščevanje v urbaniziranih in jedrnih območjih poselitve ter praznjenje v obmejnih in podeželskih območjih).
- Raziskava je namenjena pripravi strokovnih podlag in izhodišč s področja demografskega razvoja za pripravo regionalnih prostorskih planov.
- Trajnostna poselitev prostora, ki zagotavlja usklajen razvoj območij, je tesno povezana z demografsko sestavo prebivalstva in demografskimi razvojnimi trendi v prostoru.

- Ocenjene so bile demografske spremembe, ki se že odražajo v delovanju omrežij nekaterih dejavnosti (npr. osnovnih šol, vrtcev, domov za starejše občane, zdravstvenih ustanov, pošt, itd.).
- Raziskava je potekala na prostorski ravni občin in statističnih regij. Posebna pozornost je bila posvečena demografsko ogroženim gorskim in obmejnimi območjem.

2. METODE:

- Pri opredeljevanju prostorskih enot, ki so bile podlaga izračunom projekcij, so izhajali iz obstoječih demografskih trendov ter naselbinskih značilnosti občin.
- Projekcije so pripravili za tri prostorske ravni – demografsko-naselbinske tipe občin, demografsko homogena območja in statistične regije.

DEMOGRAFSKO-NASELBINSKI TIPI:

- Za določitev demografsko-naselbinskih tipov občin so občine glede na gibanje števila prebivalcev v obdobju 2008–2017 razdelili na občine z rastočim številom prebivalcev in občine s padajočim številom prebivalcev, nato pa so jih razdelili še glede na urbanost oziroma ruralnost.
- Kot urbane so opredelili občine, ki so bile glede na število prebivalcev v centralnem naselju (občinskem središču) uvrščene najmanj na četrto raven centralnosti (nad 3000 prebivalci) in so hkrati glede na opremljenost s centralnimi dejavnostmi dosegale najmanj 5 stopnjo centralnosti (središče lokalnega pomena), ali obratno, da so glede na število prebivalcev dosegale najmanj 5 stopnjo centralnosti (nad 1500 prebivalcev) ter hkrati najmanj 4 stopnjo centralnosti glede na centralne dejavnosti (središče medobčinskega pomena).
- Preostale občine so opredelili kot ruralne.
- Ob upoštevanju delitve občin glede na rast števila prebivalcev in glede na urbanost ali ruralnost so občine razdelili v štiri demografsko-naselbinske tipe:
 - ruralno 1 – podeželsko območje z rastočim številom prebivalstva,
 - ruralno 2 – podeželsko območje s padajočim številom prebivalstva,
 - urbano 1 – urbano ali urbanizirano območje z rastočim številom prebivalstva,
 - urbano 2 – urbano ali urbanizirano območje s padajočim številom prebivalstva.

METODOLOGIJA IZDELAVE PROJEKCIJ:

- V preteklih petnajstih letih je bilo izdelanih več demografskih projekcij. Namen vseh projekcij je bil oceniti demografsko sliko Slovenije v prihajajočih desetletjih.
- Metodološko izhodišče demografske projekcije je bila ocena demografskega potenciala območij ob nadaljevanju demografskih trendov iz desetletja 2008/2017 in njihovem učinku na začetno demografsko strukturo prebivalstva na dan 1. januar 2018.
- Projekcija je bila opravljena za petletne starostne skupine prebivalstva, ločeno po spolu in za petletna obdobja 2018/2023, 2023/2028, 2028/2033 in 2033/2038.
- Izdelanih je bilo šest projekcijskih variant:
 1. Osnovna projekcija za vse prostorske ravni – upoštevanje razlik v naravni in selitveni rasti.
 2. Projekcija brez upoštevanja selitev za potrebe ločene ocene vloge naravne rasti in selitev.

3. Projekcija s predpostavko ohranjanja letnega števila rojstev iz obdobja 2013/2017 in ničtega neta notranjih selitev (kot potencialne posledice zmanjševanja regionalno razvojnih razlik) – za prostorsko raven statističnih regij.
 4. Ocena števila in sestave družin in gospodinjstev za leti 2028 in 2038.
 5. Projekcija potrebnega priseljevanja iz tujine za ohranjanje delovnega kontingenta prebivalstva – za prostorsko raven statističnih regij.
 6. Projekcija za obmejna problemska območja kot celoto.
- Osnovna projekcija je temeljila na štirih hipotezah:
 - hipoteza o rodnosti,
 - hipoteza o umrljivosti,
 - hipoteza o notranjih selitvah med slovenskimi občinami,
 - hipoteza o selitvah s tujino.
 - Ocena sestave in števila gospodinjstev za projekcijska rezultata 2028 in 2038 je temeljila na strukturi velikostne sestave zasebnih gospodinjstev iz popisa prebivalstva 2015 na ravni statističnih regij. Ocena vključuje gospodinjstva z 1 do 6 člani (2015 živelo 95,1 % slovenskega prebivalstva).
 - Nova metodologija določitve prebivalstva od leta 2008, k prebivalstvu na vseh prostorskih nivojih prišteva tudi osebe, ki imajo tam začasno bivališče (npr. študenti, ki v času študija bivajo v študijskem središču). Posledica tega je, da v projekciji nekdanja študentska populacija, ki se po študiju vrne domov, ostaja manjkajoč del znotraj petletne starostne kohorte (to je približno 7000 oseb v starosti 15 do 19 ter 20 do 24 let).

3. DEMOGRAFSKE SPREMEMBE – TEORETSKI PREGLED:

- Evropski prostor je bil v zadnjih desetletjih podvržen različnim družbenim, političnim in ekonomskim spremembam.
- Velike demografske spremembe so bile odraz drugačnega načina dojemanja življenja pri mlajših generacijah, ki spreminjajo ustaljene vzorce bivanja, družinskih skupnosti, (ne)lastništva premoženja ali nepremičnin.
- Ugotavlja se gosto prepletenost spreminjanja prostorskih vzorcev s spreminjanjem strukture prebivalstva – staranjem, upadanjem prebivalstva – stopnjo rodnosti, upadanjem dvostarševskih družin – oslabiljene družine kot osnovne celice, krčenjem urbanih regij – prilagajanjem infrastrukture, ukinjanjem javnih funkcij.
- Razvite zahodne države so prav pri demografskih spremembah žrtve lastnega razvoja, saj se v primerjavi razvitejših držav kaže negativna povezanost med rodnostjo in stopnjo razvoja.
- Staranje prebivalstva je neizbežno, saj podaljševanja življenjske dobe na eni in padanja rodnosti na drugi strani ne bo možno popraviti ali obrniti zgolj s tako imenovanimi »nadomestnimi« migranti.
- Glede na starajočo populacijo v Evropi so zaskrbljujoči predvsem podatki o rodnosti, saj rodnost pada že nekaj desetletij, z 2,8 otroka na žensko v sedemdesetih letih na povprečje 1,7 leta 2016; Slovenija je z 1,61 krepko pod mejo za ohranjanje populacije na sedanji ravni.
- Pričakovanja so sicer, da se bo do leta 2060 demografski pritisk zmanjšal, saj se v Sloveniji pričakuje upad števila prebivalcev, bo pa do takrat konstantno rasla struktura izdatkov za pokojnine, zdravstvo, dolgotrajno oskrbo, izobraževanje in nadomestila za brezposelne, kar bo predstavljalo velik izziv za stabilnost državnega proračuna naslednjih štirideset let.

- Delež starejših (65 in več) se bo namreč skoraj podvojil – iz 18,6 % na 28,3 %, po drugi strani pa se bo delež delovno sposobnega prebivalstva (20–64 let) znižal za okrog 15 odstotnih točk (s 66,4 % na 51,2 % vseh prebivalcev Slovenije).
- Značilnost Slovenije je tudi zelo nizka aktivnost starejših in v primerjavi z drugimi državami celo najnižja v Evropi.
- Leta 2030 bo na trgu dela postalo problematično zmanjševanje števila delovno sposobnih ljudi, bo skladno s tem v državah EU problematično zlasti zmanjšanje finančnih prilivov v pokojninsko blagajno ter po drugi strani večanje izdatkov za socialno zaščito, povečevanje deleža izdatkov za pokojnine v državnem proračunu in sorazmerno večanje izdatkov za zdravstvene storitve ter storitve dolgotrajne oskrbe starejših.
- V zadnjih treh desetletjih se je sicer pričakovana življenjska doba za moške zvišala za 9,5 let, za ženske pa za 7,3 leta.
- Statistični podatki kažejo, da se je delež starejših od 64 let povečal iz 10 % v letu 1990 na skoraj 20 % v letu 2019 in predvidevanja so, da bo delež še naraščal, po drugi strani pa je delež mladih, starih do 15 let, v istem časovnem obdobju padel za 5 %. Prav zmanjšanje mladih do 15 let, je ena od perečih težav, s katero se sooča večina evropskih držav. Tak trend se pričakuje tudi v prihodnje, saj se bo zviševal delež starejših in zmanjševal delež delovno sposobnega prebivalstva.
- Potrebe po dolgotrajni oskrbi se bodo izraziteje pričele povečevati po letu 2025. Pomembni bodo razporeditev stanovanj za starejše, dostopna in učinkovita raba javnih storitev in izboljšanje mobilnosti starejših z uporabo prožnejših oblik javnega prometa.
- Projekcije prebivalstva po regijah kažejo na povečevanje razlik med regijami v staranju prebivalstva – povečanje prebivalstva se pričakuje zgolj v urbaniziranem osrednjem delu države in konstanten upad na obrobju.
- V publikaciji Human Development Report izpostavljajo, da je število 214 milijonov ali 3 % svetovnega prebivalstva, mednarodnih migrantov zanemarljivo v primerjavi s skupnim številom notranjih migracij znotraj posameznih držav, kjer se število migrantov vrti okrog 740 milijonov ali 10,3 % svetovnega prebivalstva, skupaj torej 13 % svetovnega prebivalstva, ki je udeleženo v eni od oblik migracijskih tokov.
- Slovenija pa vseeno še vedno beleži pozitiven tok imigracije tujih državljanov (prevladujejo večinoma državljani iz nekdanjih jugoslovanskih republik z več kot 60 % deležem). Delež tujcev, ki bivajo v Sloveniji, je bil v letu 2017 6,7 % celotnega prebivalstva oziroma 116.000, kar pa je pod povprečjem držav OECD (povprečni delež 10 %).
- Podnebne spremembe bodo po projekcijah do 2080 prizadele prav vse države v EU – navkljub analizi z zgolj izbranimi kazalniki, bodo vidne tako fizično – v višanju temperature, nižji kmetijski proizvodnji, povečani ogroženosti zaradi poplav, itd. Obstoječi izpusti toplogrednih plinov se že odražajo v spremembah okolja in narave ter bodo v prihodnje verjetno povzročili tudi večje migracijske tokove.
- V času približevanja EU (1991 do 2004), so bila prav obmejna območja deležna finančnih razvojnih spodbud, predvsem na obmejnih območjih z Avstrijo, Madžarsko in Italijo, ki so kazale pozitivne učinke tako na povečani ekonomski rasti teh območij, večanju konkurenčnosti v turizmu, kot na povečevanju vitalnosti ruralnih območij ter v povečanju čezmejnega sodelovanja. Po drugi strani lahko v obmejnih območjih z Avstrijo, Italijo in Madžarsko govorimo o pozitivnih učinkih skupnega regionalnega razvoja, v obmejnih območjih s Hrvaško pa ta ni (raz)viden, oziroma se ne odraža v prostoru. Prav obmejne občine so najbolj podvržene izseljevanju prebivalstva v druge države.

4. OPIS DEMOGRAFSKO-NASELBINSKIH TIPOV:

- Upošteva je število prebivalcev in opremljenost občinskih središč s centralnimi funkcijami so slovenske občine razdelili na 69 urbanih občin in 143 ruralnih občin.
- 34 urbanih občin je število prebivalcev v zadnjih desetih letih naraščalo. Zavzemale so slabo četrtno slovenskega ozemlja, v njih pa je živel kar 43 % prebivalcev Slovenije.
- 35 urbanih občin s padajočim številom prebivalcev je zavzemalo nekaj manj kot 28 % ozemlja, na katerem je živel 30,36 % prebivalcev.
- Med podeželskimi občinami je število prebivalcev v zadnjih desetih letih naraslo v 61, v 82 pa upadlo. Prve zavzemajo slabo petino ozemlja, na katerem živi 14,02 % prebivalcev, druge pa 29,18 % ozemlja in 12,56 % prebivalcev.
- Upad števila prebivalcev beležijo koroška, pomurska in posavska statistična regija. Glede na prostorsko razporeditev območij z rastjo števila prebivalcev – so to zlasti območja zaposlitvenih središč in njihovih zaledij, ki se raztezajo zlasti vzdolž avtocestnega križa.

5. DEMOGRAFSKE PROJEKCIJE:

OSNOVNA PROJEKCIJA ZA OBDOBJE 2018/2038:

- Osnoven rezultat projekcije je, da bo slovensko prebivalstvo v obdobju 2018/2038 upadlo za okrog 3 %, istočasno se bo tudi zelo postaralo – indeks starosti (številčno razmerje med starejšimi (65 let in več) in najmlajšimi (0 do 14 let)) bo narasel s 129 leta 2018 na 238 leta 2038.
- Intenzivnejše upadanje skupnega števila prebivalcev naj bi se začelo po letu 2028 (poglavitni vzrok nizka rodnost). Rodnostni koeficienti za projekcijo so bili izračunani iz vrednosti za obdobje 2008/2017. Med posameznimi leti ni pomembnejših razlik, celotna rodnost za obdobje je znašala 1,58, kar je samo 76 % vrednosti enostavne reprodukcije generacij.
- Rodnostni in selitveni projekcijski koeficienti so bili izračunani za vsako demografsko homogeno območje posebej, rodnostni tudi ločeno po spolu. Rodnost je povsod v Sloveniji nižja od tiste, ki bi zagotavljala enostavno reprodukcijo generacij (koeficient celotne rodnosti 2,1).
- Napoved demografske projekcije kaže na razlike med različnimi predeli, pozitivnejši razvojni trendi v osrednji in zahodni Sloveniji in slabši v vzhodni Sloveniji ter v splošnem v bolj oddaljenih obmejnih območjih.

PROJEKCIJA BREZ SELITEV 2018/2038:

- Projekcija brez selitev je bila izdelana kot kontrolni račun za oceno pomena priseljevanja iz tujine za demografski razvoj Slovenije.
- Enako kot v preteklem desetletju bi tudi po osnovni projekciji pozitivne neto priselitve iz tujine znašale 3000 do 3500 oseb na leto.
- Brez priseljevanja iz tujine bi konec projekcijskega obdobja leta 2038 v Sloveniji živel 60.000 oseb manj kot po osnovni projekciji.
- Največja razlika med projekcijama je v starostni skupini 25 do 64 let – 50.000 oseb.
- Negativno gibanje naravne rasti bo tudi v prihodnje posledica nizke rodnosti in nižjajočega se števila žensk v fertilnem obdobju starosti. Priseljevanje iz tujine ima na rodnost razmeroma majhno vlogo, saj med priseljeni s 74 % prevladujejo moški.
- Število rojstev v Sloveniji se je po letu 2005 začelo dvigovati, dvig je bil le začasen, samo leta 2018 je bilo število živorojenih v Sloveniji za 650 nižje kot leto prej in je ponovno padlo pod 20.000. Zaradi nizke rodnosti v preteklosti se bo po osnovni projekciji ženski kontingent 20 do

39 let (96 do 97 % vseh porodov letno) znižal z 245.000 leta 2018 na 200.000 leta 2038. Po osnovni projekciji bi število živorojenih na leto zdrsnilo na samo nekaj več kot 15.000.

- Še bolj intenzivno kot upadanje natalitete je naraščanje mortalitete. Tako naj bi v obdobju 2033/2038 letno umrlo dobrih 11.000 oseb več, kot bi se jih rodilo.

REZULTATI OSNOVNE PROJEKCIJE PO DEMOGRAFSKO-NASELBINSKIH TIPIH:

- Po rezultatih osnovne demografske projekcije se bo v naslednjih dvajsetih letih število prebivalcev zmerno povečalo ruralnim (7,8 %) in urbanim (2,8 %) območjem z rastočim številom prebivalcev, medtem ko bodo urbana (-12,3 %) in ruralna (-13,4 %) območja s padajočim številom prebivalcev beležila močnejši upad.
- Urbana območja tipa urbano 1 bodo po letu 2033 začela prebivalstveno upadati. V vseh tipih se bo precej povišal indeks starosti, na ruralnih območjih s padajočim številom prebivalcev na približno 300, ruralna območja z rastočim številom prebivalcev pa bodo kot najugodnejši tip edina ohranila vrednosti pod 200.
- Pričakovati je tudi velike spremembe v starostni strukturi prebivalstva, pri čemer se bo vsem tipom močno zmanjševal delež mladih do 24. leta starosti ter prebivalcev med 25. in 44. leti, delež prebivalcev med 45. in 64. leti bo nihal, delež starejših od 64 let pa bo precej narasel.
- Skupni kontingent predšolskih otrok, osnovnošolcev, dijakov in študentov v Sloveniji se bo med leti 2018 in 2038 znižal za 13 %, kontingent aktivnega prebivalstva za 15 %, kontingent starejših od 65 let pa bo narasel za 42 %.
- Število potencialne delovne sile bo upadlo z 1.160.000 na 990.000 oseb.

REZULTATI OSNOVNE PROJEKCIJE PO DEMOGRAFSKO HOMOGENIH OBMOČJIH (DHO):

- DHO združujejo občine istega demografsko-naselbinskega tipa v statistični regiji. V večini primerov ne tvorijo sklenjenih teritorialnih enot.
- Vse občine pomurske, posavske in koroške statistične regije sodijo v dva tipa (ruralno 2 in urbano 2), ruralna in urbana območja s padajočim številom prebivalcev v obdobju 2008 do 2017.
- Projekcijski rezultati sprememb števila prebivalcev po posameznih DHO so odraz že obstoječih razlik v selitveni dinamiki, celotni rodnosti in starostni sestavi.
- Skupno število prebivalcev naj bi po projekciji naraščalo še do leta 2023, upadanje pa bi se pospešilo po letu 2028 in še posebej po letu 2033.
- Porast števila prebivalcev za celotno projekcijsko obdobje 2018/2038 je ob nadaljevanju obstoječih demografskih trendov mogoče pričakovati na območjih, ki imajo že zdaj ugodno demografsko rast – ruralna območja osrednjeslovenske, savinjske, gorenjske, obalno-kraške, podravske, jugovzhodne Slovenije in goriške statistične regije ter urbana območja osrednjeslovenske, primorsko-notranjske, jugovzhodne Slovenije in obalno-kraške statistične regije.
- Po projekciji naj bi več kot 15 % prebivalstva izgubilo podeželje posavske, goriške (Posočje), koroške, primorsko-notranjske in pomurske statistične regije ter urbana območja zasavske, pomurske in koroške statistične regije.
- Število prebivalcev bi upadlo v sedmih mestnih občinah – Murska Sobota, Slovenj Gradec, Ptuj, Maribor, Nova Gorica, Velenje, Celje in Kranj.
- Trendi upadanja števila prebivalcev so značilni za večino obmejnih območij.

- Po projekcijah bi prebivalstvo do leta 2038 nazadovalo na dveh tretjinah slovenskega ozemlja (66 %), kjer bi z zdajšnjih 1.113.000 upadlo na 989.000, gostota poselitve pa s 83 na 74 prebivalcev na km².
- Vrednost indeksa starosti v Sloveniji se bo po projekciji med letoma 2018 in 2038 povečala s 130 na 240.
- Najizrazitejše staranje prebivalstva je pričakovati na podeželju posavske, pomurske in dela goriške statistične regije (Posočje), najmanj pa se bo prebivalstvo zaradi rodnostnih značilnosti in priseljevanja postaralo na večjem delu podeželja osrednjeslovenske, jugovzhodne Slovenije in gorenjske statistične regije ter na urbaniziranih območjih jugovzhodne Slovenije, osrednjeslovenske in dela primorsko-notranjske statistične regije.
- Na 58 % površine Slovenije naj bi po projekciji število starejših od 65 let za več ko dva in pol krat presegalo število otrok.
- Spremembe v številu in razporeditvi prebivalcev se bodo odrazile tudi v gostoti poseljenosti. Povprečna starost prebivalstva slovenskih občin leta 2018 je bila 40 do 45 let. Te vrednosti se bodo leta 2038 povzpele na 44 do 51 let.
- Prebivalstvo bo najstarejše v vzhodni, jugovzhodni, južni in severozahodni Sloveniji, na Koroškem in v Zasavju.

REZULTATI OSNOVNE PROJEKCIJE PO STATISTIČNIH REGIJAH:

- Po projekciji prebivalstva za celotno obdobje 2018 do 2038 bi se število prebivalcev povečalo samo v osrednjeslovenski in obalno-kraški statistični regiji – za 8 in 2,5 %.
- Za več kot 10 % bi upadlo v pomurski (-16 %), zasavski (-15 %), koroški (-15 %) in goriški statistični regiji (-11 %).
- Ostale regije bi izgubile med 3 in 7 % prebivalcev.
- Najredkeje poseljene regije bi ostale goriška, koroška, jugovzhodna Slovenija in primorsko-notranjska statistična regija.
- Po projekciji se bo prebivalstvo najbolj postaralo v pomurski, zasavski, koroški in podravski statistični regiji.
- V Pomurju in na Koroškem bi število starejših od 64 let za trikrat preseglo število otrok.
- Močnejše upadanje števila mlajšega prebivalstva v starosti 0 do 24 je mogoče pričakovati v najbolj depopulacijskih regijah in v obalno-kraški statistični regiji.
- Podobno velja tudi za starostni kontingent mlajše delovne sile (25 do 44 let), v obalno-kraški statistični regiji pa bodo ta upad kompenzirale priselitve.
- Starostni kontingent med 45 in 64 leti med projekcijskimi obdobji številčno najmanj niha, saj ne zajema generacij z najnižjim številom rojenih.
- Delež starih 65 let in več bo narasel povsod, najbolj pa v pomurski, koroški, zasavski, podravski in goriški statistični regiji, kjer bo presegel 30 % od celotnega prebivalstva.

REZULTATI OSNOVNE PROJEKCIJE ZA NAPOVED GIBANJA ŠTEVILA GOSPODINJSTEV PO STATISTIČNIH REGIJAH:

- Iz splošne projekcije je bila izračunana ocena gibanja števila gospodinjstev z ena do šest člani. V gospodinjstvih te velikosti je leta 2018 živelo 95,1 % slovenskega prebivalstva.
- Večjih zasebnih gospodinjstev je malo, delež prebivalstva, ki živi v skupinskih gospodinjstvih, predvsem v domovih za starejše, narašča.
- Ocena za gibanje števila gospodinjstev in ne družin je bila izbrana zato, ker je gospodinjstvo najpogostejše istovetno z naseljenim stanovanjem. Družin je v gospodinjstvu lahko več (na

primer družina z otroci in starševski par) ali pa je razširjena (družina z nedružinskimi člani, ki pa so najpogosteje tesni biološki sorodniki).

- Ocena metodično sloni na predpostavki, da bodo različno velika gospodinjstva (ena do šest članov) tudi v prihodnje ostala v enakem medsebojnem številčnem razmerju kot leta 2018.

REZULTATI PROJEKCIJE ZA OBMEJNA PROBLEMSKA OBMOČJA:

- Demografska projekcija za obmejna problemska območja Slovenije je bila izdelana za 85 občin po enaki metodi kot osnovna projekcija. Osnovno prostorsko enoto so tvorile občine te skupine po statističnih regijah.
- Ocene demografskih značilnosti prihodnjega razvoja teh občin po drugih prostorskih ravneh – demografsko-naselbinskih tipih in obmejni legi – je bila opravljena s pomočjo ekstrapolacij vrednosti iz osnovne projekcije.
- 85 občin območja skupaj meri 9739 km² ali slabo polovico površine, v njih je 1. 1. 2018 živelo 452.368 prebivalcev. Zajemajo velik delež slovenskih goratih in hribovitih pokrajin na meji z Avstrijo, Italijo in Hrvaško. Po obmejni legi predstavlja najvišji delež obmejno območje s Hrvaško (41 %), sledijo obmejna območja z Avstrijo (30 %), Italijo (24 %) in Madžarsko (5 %).
- Najvišji delež slovenskih obmejnih problemskih območij imajo statistične regije goriška, jugovzhodna Slovenija in primorsko-notranjska – hribovita in gorata ter redko poseljena območja. Demografska problematičnost obmejnih občin je nekoliko zakrita, saj metodologija določitve vključuje tudi 16 občin z rastočim številom prebivalcev v obdobju 2008/2017, od tega 12 ruralnih in 4 urbane.
- Po projekciji je največ problemov pri ohranjanju poselitve lahko pričakovati v obmejnih občinah pomurske, koroške in podravske statistične regije.

PROJEKCIJA POTREBNEGA PRISELJEVANJA IZ TUJINE ZA OHRANJANJE KONTINGENTA AKTIVNEGA PREBIVALSTVA:

- Po osnovni projekciji bi se število oseb v aktivnem starostnem kontingentu (25 do 64 let) v dvajsetih letih znižalo za približno 170.000 oseb. Dinamika upadanja tega kontingenta je krepkejša od upada celotnega prebivalstva – le 67.000 v istem obdobju.
- Starostna obremenitev delovno aktivnih bi zato precej narasla, narasla pa bi tudi obremenjenost delovanja socialnih in zdravstvenih institucij. Ker že zdaj v Sloveniji na določenih področjih primanjkuje delovne sile, je ena od možnosti pospešeno priseljevanje iz tujine.
- Projekcija je bila izdelana za prostorski nivo statističnih regij, izračunana je s predpostavko ničtega neta slovenskih medregijskih selitev. Ocena potrebne priselitve vključuje vse priseljene glede na starostno sestavo priseljevanja v obdobju 2008/2017, v okviru katerega omenjena kategorija predstavlja 67 % priseljenih.
- V celotnem obdobju 2018 do 2038 bi se tako morale v Slovenijo priseliti 300.000 oseb več kot izseliti.

VARIANTA DEMOGRAFSKE PROJEKCIJE (PROJEKCIJA 2) S SPREMENJENIMA PREDPOSTAVKAMA O RODNOSTI IN NOTRANJNH SELITVAH:

- Projekcija 2 se od osnovne projekcije razlikuje v dveh predpostavkah:
 - predpostavka o rodnosti:

- število živorojenih v prihodnjih letih ostane enako, kot v obdobju 2013 do 2017 – rodilo 103.000 otrok (20.600 na leto),
 - število žensk v starosti 20 do 39 let (96 do 97 % porodov letno) v prihodnjih dvajsetih letih upadlo s 245.000 na samo 200.000,
 - vrednost celotne rodnosti bi se morala z 1,58 pred letom 2018 povečevati na 1,71 v obdobju 2018/23, 1,82 v obdobju 2023/28, 1,91 v obdobju 2028/33 in 1,97 v obdobju 2033/38.
- predpostavka o notranjih selitvah:
 - neto notranjih slovenskih selitev vsaj na medregijski ravni se bo približal vrednosti nič kot posledica izenačevanj socioekonomskih razmer med slovenskimi regijami.
- Projekcijo 2 bi v primerjavi z osnovno projekcijo lahko označili kot zmerno optimistično. Po tej oceni bi imela Slovenija leta 2038 83.000 več prebivalcev kot po osnovni projekciji. Skupno število prebivalcev po letu 2028 ne bi pospešeno upadalo, pač pa bi stagniralo oziroma upadalo počasneje (vzrok višje število rojstev).
 - V številčnosti starostnih kontingentov je med projekcijama razlika samo v številu najmlajšega prebivalstva v starosti 0 do 19 let.
 - Pomembnejše pa bi bile razlike v demografskem razvoju posameznih regij, ki bi se v primerjavi z osnovno projekcijo znižale.

6. ANALIZA IN OPREDELITEV DEMOGRAFSKO PROBLEMSKIH OBMOČIJ IN KLJUČNIH IZZIVOV: DEMOGRAFSKO-NASELBINSKI TIPI IN DOSTOPNOST DO PRIKLJUČKOV NA AVTOCESTO IN HITRO CESTO:

- Eden izmed temeljnih strateških ciljev urejanja prostora je izboljšanje prometne dostopnosti v državi. Slaba prometna dostopnost je tudi eden od kriterijev po Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja za razvrščanje občin v obmejna problemska območja. Med občine, ki neposredno mejijo na obmejne občine in so vključene v obmejna problemska območja, po navedenem zakonu spadajo občine z več kot 45-minutno povprečno dostopnostjo do najbližjega priključka na avtocesto (AC) ali hitro cesto (HC).
- Ugotovili so, da je pretežni del območja z dostopnostjo več kot 45 minut do najbližjega priključka na AC ali HC tudi območje s padajočim številom prebivalstva.
- Hkrati pa opažajo, da dobra prometna dostopnost v pretežnem delu pomurske, podravske in posavske statistične regije ne vpliva na pozitivne demografske trende, saj število prebivalcev kljub dobri prometni dostopnosti pada.
- Najslabšo dostopnost do avtocestnega križa so imela naslednja območja z večjim številom prebivalcev: območja v koroški statistični regiji, območja Kozjanskega, območja jugovzhodne Slovenije ob meji s Hrvaško, severni del Goriškega ter severna območja goriške statistične regije.
- Vseh 29 občin s povprečno dostopnostjo več kot 45 minut do priključka na AC ali HC je v obeh demografsko-naselbinskih tipih s padajočim številom prebivalcev.
- Istočasno upada število prebivalcev tudi 31 občinam, kjer je povprečni dostopni čas do priključka na AC ali HC manjši od 15 minut. Večinoma so to občine v podravske in pomurske statistične regije, ter občine Jesenice, Celje, Bled, Tržič in Šempeter-Vrtojba (urbana območja s padajočim številom prebivalcev).
- Zgolj slaba prometna dostopnost do priključkov AC in HC torej ni edini vzrok za upadanje prebivalstva.

- Z izgradnjo načrtovane trase 3. razvojne osi se bo bistveno popravila dostopnost do AC oziroma HC v koroški statistični regiji (pretežno za 15 minut in več), delu zasavske statistične regije in na Kozjanskem (v povprečju za 10 minut) ter v južnih občinah jugovzhodne Slovenije (pretežno 15 minut in več).
- Občine, katerim se bo dostopnost do razvojne osi bistveno povečala – tudi za pol ure in več, so predvsem občine koroške statistične regije ter Občina Črnomelj v jugovzhodni Sloveniji.

DEMOGRAFSKO-NASELBINSKI TIPI IN DOSTOPNOST DO STORITEV SPLOŠNEGA POMENA:

- Dostopnost do storitev splošnega pomena je eden od kazalnikov za izračun indeksa razvojne ogroženosti regije. Pri prikazu storitev splošnega pomena so prikazali le podatke, ki so dovolj zanesljivi. Težave so s podatki na nižjih ravneh storitev (zdravstveni domovi, podružnične osnovne šole, itd.), kjer se te storitve lahko izvajajo kot koncesijske ali dislocirane enote vodijo kar pod matično enoto.
- Ugotavljajo, da so tudi območja z dobro dostopnostjo do splošnih bolnišnic (pomurska, zasavska in posavska statistična regija) uvrščena v demografsko-naselbinski tip s padajočim številom prebivalcev. Slaba dostopnost do splošnih bolnišnic je zaznana v severnih območjih goriške statistične regije, v južnem delu statistične regije jugovzhodna Slovenija in primorsko-notranjske statistične regije, kakor tudi na Solčavskem.
- Poleg splošnih bolnišnic so pomembne storitve splošnega pomena tudi zdravstveni domovi in zdravstvene postaje. Ugotavljajo, da je v 15 minutni dostopnosti do zdravstvenih domov 80 % prebivalcev Slovenije. Demografsko-naselbinski tipi s padajočim številom prebivalcev so na območjih z dobro zdravstveno oskrbo predvsem v pomurski, posavski, zasavski in koroški statistični regiji.
- Pomembna in temeljna storitev splošnega pomena je osnovno izobraževanje. Dostopnost do OŠ je povsod v Sloveniji dobra, kar je razvidno, v kolikor prekrijemo dostopnost v 5 minutnem intervalu z gostoto prebivalcev na 2,5 km² mreži. Le nekaj območji z gostoto prebivalcev več kot 250/2,5 km² je izven 15 minutne dostopnosti.
- V Sloveniji je 118 domov starejših občanov, v katerih je na razpolago 21.039 postelj (podatek junij 2019), vse postelje pa so zasedene. Prosilcev za dom (evidentiranih) je še 11.294. Lokacije domov za starejše občane in vseh javnih zavodov za oskrbo starejših so povezali z gostoto prebivalcev. Izstopa le nekaj območij z gostoto prebivalcev nad 850 prebivalcev/2,5 km², ki so izven 15 minutne dostopnosti do te storitve. Dobra dostopnost do domov starejših občanov (približno 81 % ljudi je v 15 minutni dostopnosti) je na demografsko-naselbinskih tipih s padajočim številom prebivalcev ter tudi na območjih z naraščajočim številom prebivalcev. Povezave med lokacijo (dostopnostjo) do domov starejših občanov in negativnim demografskim stanjem v občini težko oziroma ne moremo potrditi. Hkrati menijo, da časovna dostopnost do domov starejših občanov ni ključni problem demografskega stanja, saj se lahko storitve koristijo tudi izven občine stalne naselitve. Domovi starejših občanov lahko vplivajo na nekatere demografske kazalnike (npr. indeks smrtnosti), kar je treba upoštevati predvsem v manjših občinah.

DEMOGRAFSKO-NASELBINSKI TIPI IN DOSTOPNOST DO BANČNIH AVTOMATOV:

- Preverili so dostopnost v 5 minutnem intervalu do bančnih avtomatov v Sloveniji.
- Enako kot pri storitvah splošnega pomena ugotavljamo, da je dobra dostopnost do bančnih avtomatov tudi na območjih z negativnimi demografskimi trendi.

- Dobra je pokritost tudi glede na gostoto prebivalcev, saj so izven območja 15 minutne dostopnosti le območja z nizko gostoto prebivalcev.

FUNKCIONALNA URBANA OBMOČJA IN DEMOGRAFSKO-NASELBINSKI TIPI:

- Funkcionalna urbana območja (FUO) so modelirana okoli treh nacionalnih središč mednarodnega pomena (dve urbani središči in eno somestje) ter desetih središč nacionalnega pomena (sedem urbanih središč in tri somestja) za leto 2000, 2007 in 2015.
- Demografsko-naselbinske tipe s padajočim številom prebivalcev (urbana in ruralna območja) so prikazali skupaj s FUO v letu 2015.
- Krepijo se FUO somestja Slovenj Gradec–Ravne na Koroškem–Dravograd (+4000 prebivalcev), medtem ko vpliv ostalih FUO slabi.
- Kljub temu, da se nekatera FUO krepijo po številu delovnih mest in se povečuje radij delovne mobilnosti, pa so uvrščena v demografsko-naselbinski tip s padajočim številom prebivalcev, to so FUO somestja Brežice–Krško–Sevnica, ter somestja Slovenj Gradec–Ravne na Koroškem–Dravograd.

GOSPODARSKI PROFIL OBČIN:

- Raziskava o gospodarskem profilu slovenskih občin, ki temelji na klasifikaciji gospodarstva v tri skupine: rezidenčno gospodarstvo, proizvodno gospodarstvo in ustvarjalno gospodarstvo.
- Rezidenčno gospodarstvo vključuje dejavnosti, ki obravnavajo povpraševanje lokalnega prebivalstva in obiskovalcev (npr. trgovina na drobno, hotelske in gostinske storitve, gradbeništvo, prometne storitve, izobraževanje, itd.).
- Proizvodno gospodarstvo dejavnosti manufakturne proizvodnje in dejavnosti terciarne proizvodnje za izvoz (kmetijstvo, trgovino na debelo, manufakturno proizvodnjo, raziskave, itd.).
- Ustvarjalno gospodarstvo (na znanju in inovativnosti temelječe dejavnosti), ki so podlaga za razvoj na lokalni ravni.
- Rezultati kažejo, da se je Slovenija iz države s pretežno proizvodnim gospodarstvom preusmerila v državo s pretežno rezidenčnim gospodarstvom, hkrati pa postaja vse močnejše ustvarjalno gospodarstvo.

ZAPOSLOTVENA SREDIŠČA IN DELOVNA MOBILNOST:

- Indeks delovne mobilnosti (IDM) je razmerje med številom delovno aktivnih prebivalcev v občini delovnega mesta (oziroma v občini zaposlitve) in številom delovno aktivnih prebivalcev v občini prebivališča pomnoženo s 100.
- Kazalnik za občino povezuje število delovnih mest s številom zaposlenih oseb glede na prebivališče in pokaže koncentracijo delovnih mest in vzroke delovne mobilnosti.
- Občine z IDM večjim od 116 so bile, v letu 2017 Trzin, Šempeter-Vrtojba, Ljubljana, Nazarje, Kidričevo, Murska Sobota, Odranci, Zreče, Novo mesto, Gornja Radgona, Maribor, Celje, Ptuj, Lenart, Idrija, Velenje, Nova Gorica, Slovenj Gradec. Razen občin Ljubljana, Lenart in Novo mesto so vsa preostala območja z IDM, večjim od 116 na demografsko-naselbinskih tipih s padajočim številom prebivalcev.
- V demografsko-naselbinskem tipu s padajočim številom prebivalcev prevladujejo občine z IDM, manjšim od 100 (šibke bivalne prostorske enote) (105 od 121 občin), kar kaže na delovno mobilnost v bližnja zaposlitvena središča.

POTREBE PO STANOVANJIH:

- Avtorji študije PROSO (2016) so določili prednostna območja za stanovanjsko oskrbo po demografskih kriterijih, kriteriju gospodarskega razvoja in lokacijskih kriterijih na regionalni ravni.
- Ugotavljajo, da na območju občin v demografsko-naselbinskih tipih s padajočim številom prebivalcev praviloma niso izražene potrebe po dodatnih stanovanjih.
- Izstopajo urbane občine s padajočim številom prebivalcev: Krško, Velenje, Slovenj Gradec, Zagorje ob Savi, Celje in Maribor.

OBMEJNA, GORSKA OBMOČJA IN OBMOČJA Z NARAVNIMI IN POSEBNIMI OMEJITVAMI:

- Obmejna območja so bila določena skladno z Uredbo o določitvi obmejnih problemskih območij (2011; 2012; 2015), in dopolnjena z občinami, ki ležijo ob meji, čeprav niso opredeljene kot obmejna problemska območja.
- Opredeljena obmejna območja zajemajo 102 občini na površini 11.498 km² (56,7 % Slovenije) z 824.172 prebivalci (39,9 % prebivalcev Slovenije). Predlagana opredelitev obmejnih območij v Sloveniji zajema večino državnega ozemlja v 20-kilometrnem pasu ob meji.
- Vidimo, da v obmejne občine s padajočim številom prebivalcev uvrstimo 79 občin (od 121) in 23 občin z naraščajočim tipom prebivalcev.
- Gorska območja v ožjem smislu so predvsem alpska območja (meja Alpske konvencije), v širšem smislu pa so to vsa gorska in hribovita območja v Sloveniji, ki se v precejšnji meri ujemajo z gorskimi območji z omejenimi možnostmi za kmetijsko dejavnost.
- V gorska območja (torej območje Alpske konvencije) se uvršča 63 občin v Sloveniji, pri čemer jih je 42 v demografsko-naselbinskem tipu s padajočim številom prebivalcev in 21 z naraščajočim številom prebivalcev.

DEMOGRAFSKO NAJBOLJ OGROŽENA OBMOČJA SLOVENIJE PO OSNOVNI PROJEKCIJI 2018/2038 IN DEMOGRAFSKIH RAZVOJNIH TENDIJ V OBDOBJU 2008/2017:

- Po rezultatih osnovne projekcije prebivalstva 2018/2038 in iz podatkov o demografskih razvojnih značilnostih za obdobje 2008/2017 so opredelili osem demografsko najbolj ogroženih območij Slovenije.
- Vsa tvorijo geografsko sklenjene komplekse občin znotraj iste statistične regije.
- Dve območji sta celotni statistični regiji (pomurska in koroška).
- Našteta območja zajemajo dobro tretjino površine Slovenije in slovenskih občin, dobro četrtno slovenskih naselij in petino slovenskega prebivalstva leta 2018.
- Tako opredeljena demografsko najbolj ogrožena območja zajemajo 74 občin, 54 od teh spada med obmejna problemska območja.
- Območja so v obdobju 2008/2018 skupaj izgubila skoraj 20.000 prebivalcev ali 4,6 %.
- Po rezultatih demografske projekcije bodo do leta 2038 dodatno izgubila slabih 16 % prebivalcev, padec bo najmočnejši v Zasavju in Posočju.

MESTNE OBČINE Z NEGATIVNIMI DEMOGRAFSKIMI RAZVOJNIMI ZNAČILNOSTMI PO OSNOVNI PROJEKCIJI PREBIVALSTVA 2018/2038 IN PO DEMOGRAFSKIH RAZVOJNIH TENDIJ V OBDOBJU 2008/2017:

- Sedem od enajstih mestnih občin Slovenije bo po projekciji 2018/2038 izgubilo več kot 5 % prebivalstva.
- Dve manjši, Slovenj Gradec in Murska Sobota sta vključeni v pregled demografsko ogroženih območij Pomurja in Koroške.
- Mestne občine z negativnimi demografskimi razvojnimi značilnostmi so v obdobju 2008/2018 skupaj izgubile okrog 5000 prebivalcev ali 2 %.
- Po rezultatih demografske projekcije bodo do leta 2038 dodatno izgubile 25.000 ali dobrih 10 % prebivalcev.
- Posledica nizke rodnosti bo staranje prebivalstva, število starih 65 let ali več bo od leta 2018 do 2038 poraslo z 52.000 na 69.000 oziroma z 21 na 31 % celotnega prebivalstva.
- Indeks starosti po projekciji bo od leta 2018 do 2038 narasel s 155 na 303 (v celotni Sloveniji s 129 na 238).
- Demografski kontingent ekonomsko aktivnega prebivalstva (stari 25 do 64 let) se bo med leti 2018 in 2038 znižal s 139.000 na 108.000 oseb ali za 22,5 %, v celotni Sloveniji za 15 %.

7. DEMOGRAFSKE SLIKE PO STATISTIČNIH REGIJAH:

- V poglavju so predstavljene osnovne značilnosti bodočega demografskega razvoja statističnih regij in posameznih delov regij po rezultatih osnovne demografske projekcije 2018/2038.
- Osnovna enota projekcijskega računa znotraj regije so demografsko homogena območja, ki jih sestavljajo občine istega demografsko-naselbinskega tipa glede na demografski razvoj v obdobju 2008/2017:
 - ruralno 1 – ruralne občine z rastočim številom prebivalstva,
 - ruralno 2 – ruralne občine s padajočim številom prebivalstva,
 - urbano 1 – urbane občine z rastočim številom prebivalstva,
 - urbano 2 – urbane občine s padajočim številom prebivalstva.
- Za vse slovenske statistične regije so bili v obdobju 2008 do 2017 značilni trije demografski pojavi:
 - nizka rodnost, ki je znatno zaostajala za vrednostjo enostavne reprodukcije generacij,
 - pozitiven selitveni neto z državami na območju nekdanje Jugoslavije,
 - negativen selitveni neto z gospodarsko razvitimi državami zahodne Evrope, Severne Amerike in Oceanije (Avstralija).

9. PREDLOG UKREPOV ZA IZBOLJŠANJE DEMOGRAFSKE SLIKE:

- Na svetu se srečujemo z dvema vrstama demografskih problemov: na eni strani z visoko rodnostjo in smrtnostjo v deželah tretjega sveta, na drugi z nizko rodnostjo in smrtnostjo v tako imenovanem razvitem svetu, kar vse vpliva na spremembe v velikosti, prostorski porazdelitvi in v starostni strukturi prebivalstva ne le v posamezni državi, temveč globalno na celotnem svetu.
- Razlike med manj in bolj razvitimi državami sveta so prisotne tudi v demografskih politikah. Kljub temu lahko v večini držav najdemo ukrepe demografske politike, ki se nanašajo na sorodne demografske izzive:
 - spremembe v strukturi prebivalstva,
 - prostorska razporeditev prebivalstva,

- staranje prebivalstva,
 - zmanjševanje rodnosti,
 - varna spolnost in načrtovanje družine,
 - odseljevanje in (nelegalno) priseljevanje,
 - integracija priseljencev (proti diskriminaciji in nelegalnemu zaposlovanju priseljencev),
 - podpora manjšin in nacionalnih skupnosti (diaspor) v drugih državah.
- Svetovalna hiša PwC izpostavlja naslednje globalne megatrende:
 - tehnološki preboji (avtomatizacija, umetna inteligenca, robotika),
 - demografske spremembe (spremembe v velikosti, prostorski porazdelitvi in v starostni strukturi prebivalstva),
 - hitro urbanizacijo (hitra rast mest, mesta kot vir delovnih mest),
 - spremembe v porazdelitvi gospodarske moči (hitra rast nekaterih držav, zaradi erozije srednjega razreda, dohodkovne neenakosti in izgube delovnih mest ter avtomatizacije povečano tveganje socialnih nemirov v razvitih državah),
 - pomanjkanje naravnih virov in podnebne spremembe (alternativni viri energije, prestrukturiranje energetike, novi koncepti razvoja proizvodov, ponovna uporaba).

Čeprav vplivi teh megatrendov v Sloveniji niso posebej raziskani, nedvomno vplivajo tudi na prepoznane demografske spremembe tako na državni kot regionalni in lokalni ravni:

- prebivalstvo je v zadnjih desetih letih narastlo v 34 urbanih in 61 ruralnih občinah,
- edino v osrednjeslovenski statistični regiji prebivalstvo raste v vseh občinah,
- upad prebivalstva v vseh občinah beležijo v koroški, pomurski in posavski statistični regiji,
- prebivalstvo narašča predvsem v naseljih vzdolž avtocestnega križa,
- urbane občine z rastočim številom prebivalstva so najrazvitejše, vendar pa v njih stopnja nezaposlenosti kljub temu ni najnižja v državi,
- urbane občine s padajočim številom prebivalstva imajo najvišji indeks starosti in negativna naravni in selitveni prirast,
- ruralne občine z rastočim številom prebivalstva imajo podpovprečen indeks starosti, večanje števila prebivalcev pa gre na račun priselitev,
- ruralne občine s padajočim številom prebivalstva zavzemajo največji delež (redko poseljenega) slovenskega ozemlja s šibko gospodarsko strukturo in več kot ¼ praznih stanovanj,
- demografske projekcije do leta 2038 kažejo, da se bo trend po občinah nadaljeval, predvsem pa se bo spremenila starostna struktura prebivalstva ob zvišanem indeksu starosti in močno zmanjšanem deležu mladih,
- vseh 29 občin s povprečno dostopnostjo več kot 45 minut do priključka na AC ali HC je v demografsko-naselbinskem tipu s padajočim številom prebivalcev,
- kar 31 občin, kjer je povprečni dostopni čas do priključka na AC ali HC v občini manjši od 15 minut, je prav tako v demografsko-naselbinskem tipu s padajočim številom prebivalcev,
- izgradnja načrtovane trase 3. razvojne osi bo popravila dostopnost do priključka na AC ali HC, ne moremo pa še predvideti njenih pozitivnih učinkov na demografsko sliko,
- storitve splošnega pomena so v Sloveniji zaenkrat še dovolj dobro dostopne, zato njihovega vpliva na demografsko sliko ne moremo dokazati niti v pozitivnem niti negativnem smislu,
- podobno ne moremo vzpostaviti povezave med različnimi tipi gospodarskega profila in demografsko-naselbinskim tipom občin,

- kljub krepitvi nekaterih FUO (Brežice–Krško–Sevnica, Slovenj Gradec–Ravne na Koroškem–Dravograd), jih še vedno uvrščamo v demografsko-naselbinski tip s padajočim številom prebivalstva,
- rast indeks delovne mobilnosti v obdobju 2007–2017 v občinah s padajočim številom prebivalcev kaže na dva možna pojava: da se zmanjšuje kontingent delovno aktivnih prebivalcev v občini ali pa se v občini krepi gospodarstvo in se posledično poveča delovna mobilnost iz bližnjih občin,
- na območju občin v demografsko-naselbinskih tipih s padajočim številom prebivalcev praviloma niso izražene potrebe po dodatnih stanovanjih,
- razen obalno-kraških občin je pretežni del obmejnega območja uvrščen v demografsko-naselbinski tip s padajočim številom prebivalcev,
- v gorskih območjih (območje Alpske konvencije) prevladujejo območja s padajočim številom prebivalstva, le na meji območja Alpske konvencije in notranjostjo države je prisoten tudi demografsko-naselbinski tip z naraščajočim prebivalstvom.

ZAKONODAJNI UKREPI:

Država in resorji morajo v svojih dokumentih sprejeti zaveze, s katerimi bodo spodbujali demografski razvoj prostorsko uravnoteženo na celotnem ozemlju države. Pomemben je tudi (vertikalni) prenos zavez v področne zakonodaje in njihova medsebojna (horizontalna) usklajenost. Nabor potrebnih zakonodajnih ukrepov so razdelili v tri vsebinske sklope:

- Ureditev gospodarskih in družbenih razmer:
 - dobro plačana delovna mesta v vseh sektorjih zaposlitve,
 - prostorsko (vezano na delovna mesta), cenovno dostopna in kakovostna stanovanja,
 - ohraniti ter nadgraditi ukrepe in pravice, ki spodbujajo mlade k odločitvi za rojstvo otroka,
 - pozornost nameniti potrebam ranljivih družbenih skupin in narodnostnih manjšin,
 - zmanjševanje socialne izključenosti in zmanjševanje stopnje kriminala.
- Zagotoviti kakovostno okolje za delo in bivanje:
 - kakovostno bivalno okolje z mešano rabo prostora, ki omogoča izvajanje trajnostne, pametne in aktivne osebne mobilnosti, ter zmanjšuje potrebo po delovnih migracijah,
 - urejen in dostopen javni potniški promet s poudarkom na železniškem prometu in alternativnih oblikah javnega prevoza,
 - dobra digitalna povezanost tudi v slabše dostopnih podeželskih, gorskih in obmejnih območjih,
 - še naprej zagotavljati kakovostne in dostopne storitve socialne infrastrukture.
- Opredeljen odnos do priseljevanja:
 - podpirati slovenske manjšine in slovenske skupnosti v drugih državah ter spodbujati vračanje mlajših generacij v matično domovino,
 - izvajati pozitivne ukrepe za sprejem/integracijo migrantov,
 - izvajati nadzor nad delodajalci proti nezakonitemu zaposlovanju in izkoriščanju migrantov.

PROSTORSKO PLANSKI UKREPI:

Prostorski ukrepi za spodbujanja demografskega razvoja morajo biti usklajeni s strateškimi razvojnimi dokumenti, predvsem pa s Strategijo prostorskega razvoja Slovenije in Prostorskim redom Slovenije, pri čemer je treba upoštevati tudi predlog prenovljene Strategije prostorskega razvoja Slovenije 2050. Še zlasti je treba med prostorskimi ukrepi izpostaviti tiste, ki najbolj vplivajo na prostorsko razporeditev prebivalstva in kakovostne pogoje za delo in bivanje:

- usmerjanje prostorske razporeditve prebivalstva z načrtovanjem poselitve,
- zgoščanje poselitve v centralnih naseljih na vseh ravneh in navezava na javni potniški promet,
- krepitev centralnih naselij od lokalne do nacionalne ravni z decentralizacijo javnih služb ter alternativnimi (inovativnimi) oblikami zaposlovanja,
- zagotavljanje enake ali kakovostnejše ravni storitev splošnega in storitev splošnega gospodarskega pomena,
- prilagajanje urbanističnih normativov novim potrebam in razmeram v mestih in drugih naseljih,
- v manjših vaških središčih, posebno v oddaljenih podeželskih, obmejnih in gorskih območjih je treba zagotoviti storitve osnovne oskrbe,
- večjim vasem je treba ponovno vzpostaviti središčno vlogo, pri čemer se predlaga tudi ponovna raba primerne stavbe, ki bi za potrebe lokalnega prebivalstva združevala več storitev,
- načrtovanje mešane rabe prostora v urbanih in drugih naseljih s ciljem zmanjševanja potreb po mobilnosti in ohranjanja vitalnosti mestnih središč,
- načrtovanje ustrezne razmestitve gospodarskih in poslovnih con z vidika delovne sile,
- načrtovanje ustreznih stanovanj in ureditev odprtega (javnega) prostora, površin za različne skupine prebivalcev (poudarek – stanovanja za mlade družine in varovana stanovanja za starejše) in kakovostnega življenjskega okolja (odprte javne površine in zelena infrastruktura),
- izboljšanje javnega potniškega prometa, predvsem z razvojem železnice,
- uvajanje trajnostnih oblik pametne osebne mobilnosti (sopotništvo, prevozi na klic, car pooling) in prilagoditev prometnih površin za potrebe trajnostne mobilnosti (pešpoti in kolesarske povezave).

PODPORNI UKREPI IN PROMOCIJSKE AKTIVNOSTI:

Navedeni možni podporni ukrepi in promocijske aktivnosti na področju spodbujanja demografskega razvoja, med katerimi želimo izpostaviti predvsem:

- Spremljanje stanja sprememb in procesov v prostorski razporeditvi in strukturah prebivalstva in merjenje učinkov sprejetih ukrepov, ki bodo omogočili izvajanje celotnega cikla sprejetih strateških zavez.
- Ustrezne raziskave in podatkovno podporo kot podporo prvim trem sklopom, med katere uvrščamo širše gospodarske, družbene in prostorske/okoljske raziskave:
 - sistematična analiza »megatrendov« in njihovega vpliva na razvoj Slovenije na državni, regionalni in lokalni ravni,
 - sociološke študije o potrebah in odnosu mlajših generacij do migracij (tudi lastnih), lokacije bivanja, lokacije delovnega mesta, rodnosti, družine,
 - podrobnejše strokovne podlage na regionalni ravni, med različnimi skupinami prebivalstva in za različna območja, posebej oddaljena podeželska, gorska in obmejna območja,

- preveriti opuščanje posameznih naselij in objektov z vidika smotrnega in trajnostnega prostorskega razvoja ob upoštevanju lastništva, krajinskih in regionalnih značilnosti,
- zagotoviti ustrezno podporo statističnih podatkov na podrobnejših prostorskih ravneh (občina, naselje).

10. SMERNICE ZA PRIPRAVO STROKOVNIH PODLAG S PODROČJA DEMOGRAFIJE ZA PRIPRAVO REGIONALNIH PROSTORSKIH PLANOV:

- Namen tega poglavja pa je podati smernice za pripravo strokovnih podlag s področja demografije za pripravo regionalnih prostorskih planov (RPP). Gre torej za usmeritve v pristojnosti Ministrstva za okolje in prostor, ki z vidika trajnostnega prostorskega razvoja omogočajo skladen regionalen razvoj tudi na področju demografije.

IZHODIŠČA ZA PRIPRAVO REGIONALNIH PROSTORSKIH PLANOV:

- Osnova za pripravo regionalnih prostorskih planov je Zakon urejanju prostora (2017), ki z vsebinskega vidika v drugem oddelku opredeljuje namen in vsebino RPP (70. člen) in njihovo razmerje z regionalnimi razvojnimi programi (71. člen).
- Kot smo ugotovili že v projektu Model povezovanja prostorskega in razvojnega načrtovanja na regionalni ravni, je za posamezno regijo zelo pomembno, na kakšni razvojni stopnji je sama in na kakšni razvojni stopnji so sosednje regije, saj je njihov medsebojni vpliv zelo velik.
- Pri tem imajo poleg naravnih danosti in grajenega okolja eno najpomembnejših vlog tako imenovani človeški viri oziroma število, prostorska razporeditev in struktura prebivalstva.
- Za pripravo RPP so tako strokovne podlage, s katerimi analiziramo stanje in razvojne možnosti regije, ključnega pomena.
- Med njimi so demografske študije ene najpomembnejših, saj opredeljujejo stanje in trende na področju prebivalstva kot izhodišče za načrtovanje dejavnosti na določenem območju/regiji.
- Za načrtovanje nadaljnjega gospodarskega in prostorskega razvoja je krovna Strategija razvoja Slovenije do 2030, ki jo dopolnjujejo strateški dokumenti na področju urejanja prostora: veljavna Strategija prostorskega razvoja Slovenije in Prostorski red Slovenije ter Strategija prostorskega razvoja Slovenije 2050, ki je še v pripravi. Vsi ti dokumenti že vsebujejo k trajnostnemu razvoju usmerjene strateške cilje, poleg tega pa še akcijske programe za njihovo izvajanje in kazalnike za spremljanje doseganja ciljev.
- Z vidika priprave RPP je treba strateške dokumente upoštevati v vseh točkah, ki kakorkoli naslavlajo demografska vprašanja in jih vključiti v izhodišča za pripravo strokovnih podlag s področja demografije za RPP.
- Pomembna izhodišča za pripravo RPP podaja tudi zakonodaja na področju regionalnega razvoja. Razumemo jo kot ključni povezovalni člen med prostorskim in razvojnim načrtovanjem na regionalni ravni, saj vključuje mnoge pomembne finančne instrumente za usklajen razvoj regij, upoštevati je potrebno tudi drugo sektorsko zakonodajo, ki s svojimi cilji in usmeritvami vpliva na demografsko sliko.

PODROBNEJŠE SMERNICE ZA PRIPRAVO STROKOVNIH PODLAG NA PODROČJU DEMOGRAFIJE ZA REGIONALNE PROSTORSKE PLANE:

- Rezultati izvedene raziskave kažejo velike razlike v demografski sliki po regijah. Poleg splošnih smernic iz nadrejenih razvojnih, prostorskih in drugih sektorskih dokumentov je zato za

pripravo RPP nujno treba upoštevati stanje, trende in projekcije demografskega razvoja po posamezni statistični regiji.

- S tem namenom je treba za strokovne podlage za pripravo RPP upoštevati:
 - na ravni statistične regije preveriti demografsko homogena območja, ki jih sestavljajo občine istega demografsko-naselbinskega tipa: ruralne in urbane občine z naraščajočim oziroma padajočim prebivalstvom za obdobje zadnjih desetih let,
 - redno spremljati stanja po izbranih kazalnikih (na vsakih 5 let oziroma ob novelaciji RPP).
- Predlog nabora kazalnikov za spremljanje demografskega stanja po demografsko homogenih območjih v posamezni statistični regiji:
 - število prebivalcev po petletnih starostnih skupinah in skupaj,
 - gostota poselitve,
 - izobrazbena struktura,
 - naravno gibanje,
 - gibanje števila prebivalcev za zadnjih 10 let in primerjava z napovedjo gibanja števila prebivalcev za obdobje (20 letne projekcije) po demografsko homogenih območjih,
 - število mladih in starih ter indeks starosti,
 - število in indeks rasti števila žensk v starosti 20–39 let,
 - število in indeks rasti aktivnega kontingenta prebivalstva v starosti 25–64 let,
 - selitveno gibanje,
 - dnevne delovne migracije.
- Predlagani kazalniki bodo služili za opis stanja prebivalstva za posamezno statistično regijo, vendar pa podatki sami po sebi še ne povedo vzrokov za nastalo situacijo, niti ne nudijo predlogov za oblikovanje ukrepov za izboljšanje stanja na področju demografije. Strokovne podlage za pripravo RPP morajo zato vsebovati tudi:
 - spremljanje učinkov predhodno izvedenih ukrepov na regionalni ravni na področjih, ki imajo vpliv na ali so posledica demografske slike:
 - preučiti opremljenost centralnih naselij s storitvami splošnega in splošnega gospodarskega pomena – predvidevanje potencialne spremembe omrežja naselij ali načina organiziranosti storitev splošnega pomena,
 - preučiti gospodarski razvoj regionalnih središč z vidika delovnih mest in zaposlovanja glede na demografsko sliko v regiji – ugotoviti potrebe po prestrukturiranju ali razvoju novih delovnih mest,
 - preučiti oskrbo s stanovanji glede na prednostno izrabo obstoječega stavbnega fonda in revitalizacijo degradiranih območij v posameznih demografsko homogenih območjih,
 - preučiti ukrepe za spodbujanje trajnostne mobilnosti, ki je/bo prilagojena demografski strukturi,
 - preučiti posebne ukrepe za posamezne skupine prebivalcev – odpravljanje arhitekturnih ovir, medgeneracijski centri, nove oblike oskrbe, socialno podjetništvo,
 - preučiti oskrbo starejših.
- Na podlagi preveritve demografske slike v statistični regiji in izvedenih analiz razvojnih možnosti na različnih področjih, je treba oblikovati strategijo in ukrepe za trajnostni (prostorski) razvoj regije.

11. RAZPRAVA IN SKLEP:

- Na ravni celotne Slovenije živi dobrih 57 % prebivalcev v območjih zgoščanja, kjer število prebivalcev narašča, na drugi strani pa območja praznjenja obsegajo dobrih 57 % površine. Tako obsežna območja praznjenja so zaskrbljujoča, še zlasti ob dejstvu, da so to tako podeželska kot urbana območja.
- Ruralne občine z rastočim številom prebivalcev so gospodarsko precej šibkejša in posledično močno odvisne od bližnjih zaposlitvenih središč. Uspešnost suburbanih območij tako ni posledica njihovega gospodarskega uspeha, temveč bolj prelivanja dobrobiti rastočega gospodarstva glavnih zaposlitvenih središč v območja, od kjer se vozijo njihovi zaposleni.
- Z vidika naravno-geografskih razmer lahko hitro ugotovimo, da so območja hitrejšega demografskega praznjenja gorska in obmejna območja. Demografsko-naselbinski tip s padajočim številom prebivalcev se praviloma pojavlja v obmejnih območjih (79 od 112 občin), na severu in severozahodu Slovenije pa hkrati tudi v gorskih območjih (v ožjem pomenu opredelitve gorskih območij).
- Z vidika dostopnosti ugotavljajo, da so vsa območja, ki so oddaljena več kot 45 minut od priključkov na AC in HC, v demografsko-naselbinskem tipu s padajočim številom prebivalcev. Vendar je le na podlagi tega neupravičeno sklepati, da je slaba prometna dostopnost vzrok za neugodne demografske trende.
- Hkrati opažajo, da bo 3. razvojna os potekala čez območja z negativnimi demografskimi trendi in bistveno izboljšala prometno dostopnost skoraj vseh koroških občin in Občine Črnomelj, kar ima lahko podobne učinke kot na primer ob dolenskem kraku avtoceste, kjer je izgradnja AC spodbudila živahen demografski in gospodarski razvoj.
- Čeprav Rozman zaradi zamud v dostavah materiala, oteženega privabljanja delavcev iz drugih regij, uničevanja vozil, slabega ugleda in posledično manjše privlačnosti poslovnega okolja pripisuje odsotnosti tretje razvojne osi velik vpliv na demografski in gospodarski razvoj Koroške, izgradnja tretje osi ne bo odpravila vseh težav.
- Rozman kot problem za Koroško izpostavlja ukinjanje regionalnih izpostav posameznih državnih služb, kar ima gotovo vpliv na zmanjšanje števila kakovostnih delovnih mest, se pa sicer storitve splošnega pomena ne kažejo kot pomemben dejavnik, ki vpliva na demografski razvoj. Ugotavljajo, da država s svojimi storitvami zagotavlja razmeroma enakomerno oskrbo prebivalcev na celotnem območju države.
- Potrebe po stanovanjih v precejšnji meri sledijo zgoščanju prebivalcev, pri čemer poleg območij, kjer število prebivalcev hitreje narašča, potrebo po novih stanovanjih izkazujejo tudi sicer demografsko nazadujoče urbane občine s presežkom delovnih mest (Krško, Velenje, Slovenj Gradec, Zagorje ob Savi, Celje in Maribor).
- Po projekciji prebivalstva za obdobje 2018 do 2038 bi se število prebivalcev povečalo samo v osrednjeslovenski in obalno-kraški statistični regiji, močno pa bi upadlo v pomurski, zasavski, koroški in goriški statistični regiji.
- Prebivalstvo bi se najbolj postaralo v pomurski, zasavski, koroški in podravski statistični regiji.
- V Pomurju in na Koroškem bi število starejših od 64 let za trikrat preseglo število otrok.
- Prebivalstvo bo mlajše od slovenskega povprečja samo v osrednjeslovenski in gorenjski statistični regiji ter v statistični regiji jugovzhodna Slovenija.
- Delež starih 65 let in več bo narasel povsod, najbolj pa v pomurski, koroški, zasavski, podravski in goriški statistični regiji, kjer bo presegel 30 % od celotnega prebivalstva. Od ostalih statističnih regij odstopa osrednjeslovenska, po projekciji bo delež starejšega v skupnem predstavljal okrog 25 %.

- Na podlagi analiz so opredelili demografsko najbolj ogrožena območja, med katera spada tudi koroška statistična regija, ki vključuje vse koroške občine vključno z Mestno občino Slovenj Gradec.

Celovita demografska analiza s projekcijami za podeželska in urbana območja – Koroška

- Na podlagi analiz so opredelili demografsko najbolj ogrožena območja, ki so zajemala dobro tretjino površine Slovenije, dobro četrtno slovenskih naselij in petino slovenskega prebivalstva leta 2018 – med katera spada tudi koroška statistična regija.
- Upad števila prebivalcev beležijo zlasti območja zaposlitvenih središč in njihovih zaledij, ki se raztezajo zlasti vzdolž avtocestnega križa – med katera spada tudi koroška statistična regija.
- Po projekciji naj bi več kot 15 % prebivalstva izgubilo tudi podeželje koroške ter urbano območje koroške statistične regije.
- Število prebivalcev bi upadlo v sedmih mestnih občinah – tudi v MO Slovenj Gradec.
- Po projekciji je največ problemov pri ohranjanju poselitve lahko pričakovati v obmejnih občinah pomurske, koroške in podravske statistične regije.
- Koroška statistična regija bi ostala ena izmed najredkeje poseljenih regij.
- Po projekciji prebivalstva za celotno obdobje 2018 do 2038 bi se prebivalstvo najbolj postaralo v pomurski, zasavski, koroški in podravske statistični regiji.
- Delež starih 65 let in več bo narasel povsod, najbolj pa v pomurski, koroški, zasavski, podravske in goriški statistični regiji, kjer bo presegel 30 % od celotnega prebivalstva.
- V Pomurju in na Koroškem bi število starejših od 64 let za trikrat preseglo število otrok.

REZULTATI OSNOVNE PROJEKCIJE ZA NAPOVED GIBANJA ŠTEVILA GOSPODINJSTEV PO STATISTIČNIH REGIJAH:

- Iz splošne projekcije je bila izračunana ocena gibanja števila gospodinjstev z ena do šest člani – leta 2018 v teh živelo 95,1 % slovenskega prebivalstva.
- Ocena spremembe števila teh gospodinjstev po osnovni projekciji za koroško statistično regijo kaže upad takšnih gospodinjstev iz 28.491 leta 2018 na 26.832 leta 2028 ter na 24.191 do leta 2038 – to prikazuje tudi podatek, da indeks 2018/2028 prikazuje 94,2 % teh gospodinjstev na Koroškem, indeks 2018/2038 pa samo 84,9 %. Te številke upada indeksa v letih 2018/2028 in 2018/2038 koroško statistično regijo umeščajo na dnu lestvice regij v državi, slabšo oceno imata le pomurska statistična regija in zasavska statistična regija.

DEMOGRAFSKO-NASELBINSKI TIPI IN DOSTOPNOST DO PRIKLJUČKOV NA AVTOCESTO IN HITRO CESTO:

- Eno izmed območij z večjim številom prebivalcev z najslabšo dostopnostjo do avtocestnega križa je tudi koroška statistična regija – spada v območje s padajočim številom prebivalcev.
- Z izgradnjo načrtovane trase 3. razvojne osi se bo bistveno popravila dostopnost do AC oziroma HC v koroški statistični regiji – pretežno za 15 minut in več.
- Občine, katerim se bo dostopnost do razvojne osi bistveno povečala – tudi za pol ure in več, so predvsem občine koroške statistične regije.
- Koroška je edina statistična regija v Sloveniji, ki nima neposrednega dostopa do avtoceste oziroma hitre ceste. Je tudi edina regija v Sloveniji, kjer je dostop do avtoceste oziroma hitre ceste v tujini hitrejši kot do avtoceste v Sloveniji.

- Prav tako se v neposredni bližini državne meje z Avstrijo načrtuje hitra železnica (Koraln), ki bo dokončana do leta 2025 in bo povezovala Gradec s Celovcem. Iz središča Koroške je povprečen čas vožnje do avstrijske avtoceste A2 najmanj 30 minut, medtem ko do slovenske avtoceste A1 (Štajerska avtocesta) najmanj 1 uro.
- Med večjimi mesti je časovno najbližji Celovec (45 min), sledijo mu Maribor (60 min), Gradec (80 min) in Ljubljana (100 min).

DEMOGRAFSKO-NASELBINSKI TIPI IN DOSTOPNOST DO STORITEV SPLOŠNEGA POMENA:

- Ugotavljajo, da je v 15 minutni dostopnosti do zdravstvenih domov 80 % prebivalcev Slovenije. Demografsko-naselbinski tipi s padajočim številom prebivalcev so na območjih z dobro zdravstveno oskrbo predvsem v pomurski, posavski, zasavski in koroški statistični regiji.

FUNKCIONALNA URBANA OBMOČJA (FUO) IN DEMOGRAFSKO-NASELBINSKI TIPI:

- FUO so modelirana okoli treh nacionalnih središč mednarodnega pomena (dve urbani središči in eno somestje) ter desetih središč nacionalnega pomena (sedem urbanih središč in tri somestja) za leto 2000, 2007 in 2015.
- Krepijo se FUO somestja Slovenj Gradec–Ravne na Koroškem–Dravograd (+4000 prebivalcev), medtem ko vpliv ostalih FUO slabi.
- Kljub temu, da se nekatera FUO krepijo po številu delovnih mest in se povečuje radij delovne mobilnosti, pa so uvrščena v demografsko-naselbinski tip s padajočim številom prebivalcev – tudi somestje Slovenj Gradec–Ravne na Koroškem–Dravograd.

ZAPOSILITVENA SREDIŠČA IN DELOVNA MOBILNOST:

- Indeks delovne mobilnosti (IDM) je razmerje med številom delovno aktivnih prebivalcev v občini delovnega mesta (oziroma v občini zaposlitve) in številom delovno aktivnih prebivalcev v občini prebivališča pomnoženo s 100.
- V letu 2017 je bilo 18 občin v Sloveniji z IDM večjim od 116, tudi občina Slovenj Gradec – razen 4 občin, so bile te občine v demografsko-naselbinskih tipih s padajočim številom prebivalcev.

POTREBE PO STANOVANJIH:

- Avtorji študije PROSO (2016) so določili prednostna območja za stanovanjsko oskrbo po demografskih kriterijih, kriteriju gospodarskega razvoja in lokacijskih kriterijih na regionalni ravni.
- Ugotavljajo, da na območju občin v demografsko-naselbinskih tipih s padajočim številom prebivalcev praviloma niso izražene potrebe po dodatnih stanovanjih – izstopajo urbane občine s padajočim številom prebivalcev, med njimi Slovenj Gradec.

DEMOGRAFSKO NAJBOLJ OGROŽENA OBMOČJA SLOVENIJE PO OSNOVNI PROJEKCIJI 2018/2038 IN DEMOGRAFSKIH RAZVOJNIH TENDIH V OBDOBJU 2008/2017:

- Po rezultatih osnovne projekcije prebivalstva 2018/2038 in iz podatkov o demografskih razvojnih značilnostih za obdobje 2008/2017 so opredelili osem demografsko najbolj ogroženih območij Slovenije – zajemajo dobro tretjino površine Slovenije in slovenskih občin, dobro četrtino slovenskih naselij in petino slovenskega prebivalstva leta 2018.
- Vsa tvorijo geografsko sklenjene komplekse občin znotraj iste statistične regije.

- Dve območji sta celotni statistični regiji (pomurska in koroška).
- Po rezultatih demografske projekcije bodo do leta 2038 dodatno izgubila slabih 16 % prebivalcev, padec bo najmočnejši v Zasavju in Posočju.

MESTNE OBČINE Z NEGATIVNIMI DEMOGRAFSKIMI RAZVOJNIMI ZNAČILNOSTMI PO OSNOVNI PROJEKCIJI PREBIVALSTVA 2018/2038 IN PO DEMOGRAFSKIH RAZVOJNIH TENDIJ V OBDOBJU 2008/2017:

- Slovenj Gradec (manjša mestna občina) je vključena v pregled demografsko ogroženega območja Koroške.

DEMOGRAFSKE SLIKE PO STATISTIČNIH REGIJAH:

- V poglavju so predstavljene osnovne značilnosti bodočega demografskega razvoja statističnih regij in posameznih delov regij po rezultatih osnovne demografske projekcije 2018/2038.
- Osnovna enota projekcijskega računa znotraj regije so demografsko homogena območja, ki jih sestavljajo občine istega demografsko-naselbinskega tipa glede na demografski razvoj v obdobju 2008/2017:
 - ruralno 1 – ruralne občine z rastočim številom prebivalstva,
 - ruralno 2 – ruralne občine s padajočim številom prebivalstva,
 - urbano 1 – urbane občine z rastočim številom prebivalstva,
 - urbano 2 – urbane občine s padajočim številom prebivalstva.
- Za vse slovenske statistične regije so bili v obdobju 2008 do 2017 značilni trije demografski pojavi:
 - nizka rodnost, ki je znatno zaostajala za vrednostjo enostavne reprodukcije generacij,
 - pozitiven selitveni neto z državami na območju nekdanje Jugoslavije,
 - negativen selitveni neto z gospodarsko razvitimi državami zahodne Evrope, Severne Amerike in Oceanije (Avstralija).

KOROŠKA STATISTIČNA REGIJA, TER ŠTUDIJA PRIMERA: RAZVOJNI PROBLEM IN PRILOŽNOSTI KOROŠKE REGIJE Z VIDIKA DEMOGRAFSKIH SPREMEB (ROZMAN 2019):

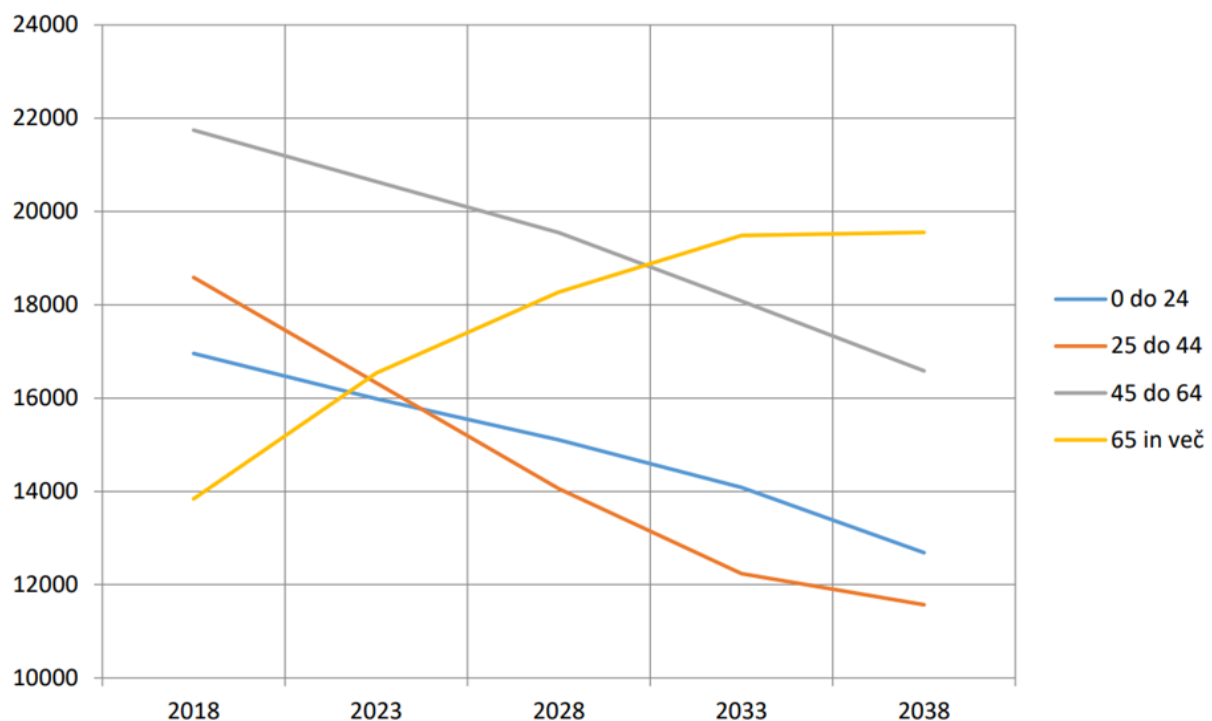
- Koroška statistična regija je leta 2018 vključevala 12 občin s skupno 3,5 % slovenskega prebivalstva in 5,1 % površine države.
- Vse občine so uvrščene v demografsko homogeni območji ruralno 2 in urbano 2, saj je bilo za celotno statistično regijo značilno upadanje števila prebivalcev v obdobju 2008/2017.
- Statistična regija vključuje pet urbanih občin – Mežica, Prevalje, Ravne na Koroškem, Dravograd in Slovenj Gradec, ki tvorijo prostorsko povezan kompleks in sedem podeželskih občin zahodno, vzhodno in južno od njih.
- Občine v koroški statistični regiji so po demografsko homogenih območjih razdeljene v dva tipa:
 - ruralno 2 – Črna na Koroškem (16), Mislinja (76), Muta (81), Podvelka (93), Radlje ob Dravi (101), Vuzenica (141), Ribnica na Pohorju (177),
 - urbano 2 – Dravograd (25), Mežica (74), Ravne na Koroškem (103), Slovenj Gradec (112), Prevalje* (175),
 - Prevalje* občini so zamenjali DHO (je ena od občin, ki so jih priključili drugemu demografsko homogenemu območju v regiji) – občina ima rahlo naraščanje števila prebivalcev, starostna sestava prebivalstva pa je zelo neugodna. S spremembo tipa

dosežemo povečan prostorsko sklenjen obseg urbanih občin z neugodno demografsko rastjo v koroški statistični regiji.

- Demografsko homogeno območje ruralno 2 je leta 2018 zajemalo večji del površine statistične regije, zaradi redkejšje poselitve je tam živela tretjina prebivalstva.
- 11 občin statistične regije sodi med obmejna problemska območja, izjema je le na jugu statistične regije ležeča Občina Mislinja.
- Zaradi goratosti in hribovitosti koroška statistična regija sodi med najmanj gosto naseljene predele Slovenije.
- Osnovne poselitvene značilnosti demografsko homogenih območij v koroški statistični regiji leta 2018:
 - koroška statistična regija – zajema površino 1.040,8 km² in 12 občin ter 144 naselij, z 71.129 prebivalci in gostoto poselitve 68 prebivalcev/km².
 - ruralno 2 – zajema površino 614,2 km² (59 % regije) in 7 občin (58,3 % regije) ter 62 naselij (43,1 % regije), z 23.857 prebivalci (33,5 % regije) in gostoto poselitve 39 prebivalcev/km².
 - urbano 2 – zajema površino 426,6 km² (41 % regije) in 5 občin (41,7 % regije) ter 82 naselij (56,9 % regije), z 47.272 prebivalci (66,5 % regije) in gostoto poselitve 111 prebivalcev/km².
- Koroška statistična regija bo po rezultatih osnovne projekcije od leta 2018 do 2038 izgubila 15,1 % prebivalstva, kar je poleg pomurske in zasavske statistične regije najvišji upad v Sloveniji.
- Upadanje skupnega števila prebivalcev je mogoče pričakovati takoj po letu 2018, še izraziteje pa po letu 2028. Občine tipa ruralno 2 bodo v tem obdobju izgubile 16,7, občine tipa urbano 2 pa 14,3 % skupnega prebivalstva.
- Osnovni vzrok upadanja števila prebivalcev v obdobju 2008 do 2017 je bilo odseljevanje – povprečna letna neto vrednost odseljevanja je znašala -3,7 osebe na 1000 prebivalcev, na območju ruralno 2 pa kar -5,1.
- Koroška statistična regija je imela med vsemi slovenskimi regijami najvišjo stopnjo odseljevanja in sodi med najbolj demografsko ogrožena območja Slovenije. Med letoma 2008 in 2017 iz koroške statistične regije izselilo 3000 prebivalcev več, kot se jih je priselilo, kar predstavlja skoraj 5 % zmanjšanje prebivalstva – najbolj negativen selitveni prirast je bil leta 2013.
- Negativen selitveni prirast tako lahko pripišemo predvsem odseljevanju mladih, ki so z iskanjem primerne zaposlitve izven regije zaradi slabe dostopnosti regije primorani v izselitev v druge regije. Posebej resni podatki prihajajo iz mladinskega sektorja, gre za populacijo med 15 in 29 let. Število mladih na Koroškem se je v zadnjih 25 letih znižalo za 36,8 %.
- Skrb vzbujajoč je tudi podatek o staranju prebivalstva, ki strmo narašča in je nad slovenskim povprečjem. Še leta 2008 je bila koroška statistična regija 8 indeksnih točk pod slovenskim povprečjem, leta 2017 se je indeks starosti prebivalstva dvignil na vrednost, ki je 5 indeksnih točk nad povprečjem.
- Zaradi nizke rodnosti se bo prebivalstvo hitro staralo, indeks starosti se bo s 136 leta 2018 dvignil na 286 leta 2038, kar bi bila tretja najvišja vrednost v Sloveniji za pomursko in zasavsko statistično regijo. Med območji ruralno 2 in urbano 2 po podatkih projekcije ne bo pomembnejših razlik.
- Delež starih 65 in več let v skupnem prebivalstvu bo narasel z 20 na 32 %, delež starih 0 do 24 let pa upadel s 24 na 21 %.

- V starostni skupini 0–14 let je pričakovan upad prebivalstva v vseh občinah med 28 in 37 %, kjer koroška statistična regija zaostaja samo za zasavsko statistično regijo.
- Še slabša je napoved za starostno skupino 15–24 let, kjer koroška skupaj z zasavsko statistično regijo zaseda zadnje mesto v Sloveniji in predvideva več kot 12 % zmanjšanje prebivalstva.
- Za 30 % bo upadlo število žensk v starosti 20 do 39 let – največje zmanjšanje med vsemi regijami v Sloveniji.
- Posledici nizke rodnosti bosta tudi upadanje številčnosti aktivnega kontingenta prebivalstva (25 do 64 let) in staranje delovne sile. Aktivni kontingent naj se bo od leta 2018 do 2038 znižal s 40.300 na 28.200 oseb.
- Delež starejših aktivnih (45 do 64 let) od vseh aktivnih bo v istem obdobju narasel z 54 na 59 %.

Slika: Spremembe številčnosti velikih starostnih skupin prebivalstva po rezultatih osnovne projekcije 2018/2038 za koroško statistično regijo (SiStat 2019).

- Koroška se v obdobju 2014–2020 po razvitosti uvršča na 8. mesto med 12 slovenskimi regijami in prav tako na 8. mesto po indeksu razvojne blaginje, kjer dosega 88,3 indeksnih točk glede na povprečje Slovenije.
- Demografske spremembe s hitrim staranjem prebivalstva v regiji bodo v prihodnje vplivale na trg dela, zmanjšanje deleža delovno aktivnih, povečanje potrebe po skrbi za starejše, na zdravstvo, itd.
- Bruto domači proizvod (BDP) na prebivalca za koroško statistično regijo v letu 2017 je bil 16.561 € (79,6 % slovenskega povprečja) – enako razmerje je tudi v letu 2003, regija se v 14 letih slovenskemu povprečju ni približala niti za odstotek.
- Zaskrbljujoč je podatek, da je Koroška leta 2012 izkazovala veliko večji zaostanek za najrazvitejšo slovensko regijo kot leta 2000 – razlika je bila 43 indeksnih točk, leta 2011 že 52 indeksnih točk ter v letu 2012 61 indeksnih točk.

- Primerjava s slovenskim BDP-jem pokaže, da je bila razlika leta 2003 2300 € na prebivalca, leta 2013 je dosegla 3500 €, leta 2017 pa že 4250 €. Razloge za obstoječe stanje lahko iščemo tudi v problemih podjetij in prevoznikov, kot posledica slabe dostopnosti regije in slabega stanja obstoječe prometne infrastrukture.
- Koroška regija je ob izrazitih varčevalnih ukrepih v zadnjih letih postala žrtev centralizacije in ne decentralizacije, kot je predvidela Strategija prostorskega razvoja Slovenije. Ukinjanje regijskih ustanov je razlog za izgubo vsaj ene pomembne ustanove ali njenega sedeža. Vsaka izguba regijsko pomembne ustanove pomeni tudi izgubo določenega števila delovnih mest, ki so praviloma višje dodane vrednosti.
- Delovna mobilnost izven regije je največja v Ljubljano, sledita Velenje in Maribor. Med manj pomembnimi zaposlitvenimi središči lahko omenimo še Celje.
- V Ljubljano dnevno migrirajo predvsem prebivalci iz zahodnega dela koroške statistične regije (Mežiška in Mislinjska dolina), medtem ko v Maribor migrirajo prebivalci vzhodnega dela regije. V Velenje prebivalci dnevno migrirajo večji del le iz občin Mislinja in Slovenj Gradec.
- V letih med 2014 in 2018 je zaznati trend povečevanja dnevne mobilnosti predvsem v smeri Celja (57 %), Velenja (40 %), Maribora (31 %) in Ljubljane (20 %).
- Za prebivalce koroške statistične regije je tako z vidika dnevne mobilnosti še vedno najpomembnejša prometna povezava z Ljubljano, kljub temu, da je po trenutnih povezavah oddaljena več kot 100 minut. Odseljevanje delovnih migrantov v Ljubljano je v primeru nadaljnjega poslabšanja prometnih povezav logičen trend v bližnji prihodnosti.
- Regionalna razvojna agencija za Koroško regijo je v projektu Trans-borders leta 2018 raziskovala delovno mobilnost med slovensko in avstrijsko Koroško. Po ocenah razvojne agencije je bilo v letu 2017 uradno zaposlenih v Avstriji okoli 2000 delavcev iz koroške regije. Ta številka ne vključuje sezonskega in skritega dela.
- Za oceno števila slovenskih učencev in študentov na avstrijskem Koroškem so bili opravljeni intervjuji z ravnatelji izobraževalnih ustanov na avstrijskem Koroškem. Po zbranih podatkih se je nekaj manj kot 390 dijakov in študentov iz Slovenije v šolskem letu 2017/2018 izobraževalo na avstrijskem Koroškem. 62 dijakov in najmanj 17 študentov je bilo s slovenske Koroške.

Preglednica: SWOT analiza za koroško statistično regijo.

SWOT analiza: koroška statistična regija	
prednosti	-
slabosti	• močno upadanje števila prebivalcev po projekciji • močno odseljevanje v druge slovenske občine • izrazitejše odseljevanje v tujino s podeželja • močno nadpovprečen indeks starosti po projekciji • podpovprečen delež aktivnega kontingenta po projekciji
priložnosti	• prilagoditev lokalnih dejavnosti povečanemu deležu starejših • možnost prilagajanja stavbnega fonda novim dejavnostim
nevarnosti	• upadanje števila prebivalstva v mestih pojavljanje območij z odmiranjem prebivalstva • območja z demografskimi problemi na obmejnih območjih • območja z demografskimi problemi hribovitih in goratih območij • propadanje kulturne krajine

**3.2 Dokumentacija JN Izbira koncesionarjev za izvajanje gospodarske javne službe
javni linijski prevoz potnikov na območju Republike Slovenije – preglednica z
relacijami v koroški regiji**

OBČINE	ZAČETEK RELACIJE	KONEC RELACIJE	RAZDALJA (KM)	VOZNI ČAS
Črna na Koroškem	Črna na Koroškem	Rudarjevo	1	2
	Rudarjevo	Črna na Koroškem	1	2
	Rudarjevo	Mušnik	0	1
	Mušnik	Rudarjevo	0	1
	Mušnik	Žerjav	2	3
	Žerjav	Mušnik	2	3
Črna na Koroškem- Mežica	Marholče (Mežica)	Žerjav (Črna na Koroškem)	3	3
	Žerjav (Črna na Koroškem)	Marholče (Mežica)	3	3
Mežica	Polena	Marholče	1	2
	Marholče	Polena	1	2
	Polena	Mežica ND	1	1
	Mežica ND	Polena	1	1
	Mežica	Mežica ND	0	1
	Mežica ND	Mežica	0	1
	Mežica	Senčna vas	1	1
	Senčna vas	Mežica	1	1
	Senčna vas	Torčeva žaga	1	1
	Torčeva žaga	Senčna vas	1	1
	Torčeva žaga	Poljana Šurnik	1	2
	Poljana Šurnik	Torčeva žaga	1	2
Mežica-Prevalje	Poljana Šurnik (Mežica)	Poljana (Prevalje)	1	1
	Poljana (Prevalje)	Poljana Šurnik (Mežica)	1	1
Prevalje	Lokovica/Holmec	Lokovica/Holmec Kralj	2	3
	Lokovica/Holmec Kralj	Lokovica/Holmec	2	3
	Lokovica/Holmec Kralj	Lokovica/Holmec rudnik	1	3
	Lokovica/Holmec rudnik	Lokovica/Holmec Kralj	1	3
	Lokovica/Holmec rudnik	Poljana	1	3
	Poljana	Lokovica/Holmec rudnik	1	3
	Poljana	Štopar	1	2
	Štopar	Poljana	1	2
	Štopar	Pečnik	1	2
	Pečnik	Štopar	1	2

	Pečnik	Jamnica odcep	1	2
	Jamnica odcep	Pečnik	1	2
	Jamnica odcep	Ploder	2	3
	Ploder	Jamnica odcep	2	3
	Ploder	Šentanel	4	4
	Šentanel	Ploder	4	4
	Štopar	Jamnica odcep	1	2
	Štopar	Prevalje Perzonal	2	2
	Prevalje Perzonal	Štopar	2	2
	Prevalje Perzonal	Prevalje	1	2
	Prevalje	Prevalje Perzonal	1	2
	Prevalje	Leše/Prevaljah	4	10
	Leše/Prevaljah	Prevalje	4	10
	Prevalje	Prevalje Peči	0	3
	Prevalje Peči	Prevalje	0	3
	Prevalje Peči	Prevalje Fara	1	2
	Prevalje Fara	Prevalje Peči	1	2
	Prevalje Fara	Brančurnik	1	3
	Brančurnik	Prevalje Fara	1	3
	Prevalje	Prevalje Flajmiž	1	1
	Prevalje Flajmiž	Prevalje	1	1
	Prevalje Flajmiž	Brančurnik	1	2
	Brančurnik	Prevalje Flajmiž	1	2
	Brančurnik	Prevalje	2	3
	Prevalje	Brančurnik	2	3
Prevalje-Ravne na Koroškem	Brančurnik (Prevalje)	Dobja vas (Ravne na Koroškem)	1	2
	Dobja vas (Ravne na Koroškem)	Brančurnik (Prevalje)	1	2
Ravne na Koroškem	Tolsti vrh Strojna	Prosen	1	2
	Prosen	Tolsti vrh Strojna	1	2
	Tolsti vrh Strojna	Kneps	1	2
	Kneps	Tolsti vrh Strojna	1	2
	Prosen	Merkačev mlin	2	3
	Merkačev mlin	Prosen	2	3

	Strojna	Merkačev mlin	2	4
	Merkačev mlin	Strojna	2	4
	Kneps	Ravne na Koroškem	2	4
	Ravne na Koroškem	Kneps	2	4
	Tolsti vrh	Dobrije	1	1
	Dobrije	Tolsti vrh	1	1
	Dobrije	Ravne na Koroškem	2	3
	Ravne na Koroškem	Dobrije	2	3
	Dobja vas	Janeče	1	1
	Janeče	Dobja vas	1	1
	Janeče	Ravne na Koroškem	0	2
	Ravne na Koroškem	Janeče	0	2
	Ravne na Koroškem gimnazija	Janeče	2	3
	Janeče	Ravne na Koroškem gimnazija	2	3
	Čečovje	Ravne na Koroškem	1	5
	Ravne na Koroškem	Čečovje	1	5
	Ravne na Koroškem	Ravne na Koroškem gimnazija	0	2
	Ravne na Koroškem gimnazija	Ravne na Koroškem	0	2
	Ravne na Koroškem	Ravne na Koroškem ZD	0	2
	Ravne na Koroškem ZD	Ravne na Koroškem	0	2
	Ravne na Koroškem ZD	Ravne na Koroškem Javornik	1	1
	Ravne na Koroškem Javornik	Ravne na Koroškem ZD	1	1
	Ravne na Koroškem Brdinje	Ravne na Koroškem Javornik	2	2
	Ravne na Koroškem Javornik	Ravne na Koroškem Brdinje	2	2
	Kotlje	Kotlje Rimski Vrelec	1	2
	Kotlje Rimski Vrelec	Kotlje	1	2
	Ravne na Koroškem Brdinje	Kotlje žaga	1	1
	Kotlje žaga	Ravne na Koroškem Brdinje	1	1
	Kotlje	Kotlje žaga	0	1
	Kotlje žaga	Kotlje	0	1
	Kotlje	Sele/Slovenj Gradec Duler	4	3
	Sele/Slovenj Gradec Duler	Kotlje	4	3
Ravne na Koroškem-	Sele/Slovenj Gradec (Slovenj Gradec)	Sele/Slovenj Gradec Duler (Ravne na Koroškem)	2	4

Slovenj Gradec	Sele/Slovenj Gradec Duler (Ravne na Koroškem)	Sele/Slovenj Gradec (Slovenj Gradec)	2	4
Slovenj Gradec	Sele/Slovenj Gradec	Sele/Slovenj Gradec klancu	2	3
	Sele/Slovenj Gradec klancu	Sele/Slovenj Gradec	2	3
	Sele/Slovenj Gradec klancu	Slovenj Gradec KZ	2	3
	Slovenj Gradec KZ	Sele/Slovenj Gradec klancu	2	3
	Slovenj Gradec KZ	Slovenj Gradec Nama	1	1
	Slovenj Gradec Nama	Slovenj Gradec KZ	1	1
	Slovenj Gradec KZ	Slovenj Gradec ŽP	1	2
	Slovenj Gradec ŽP	Slovenj Gradec KZ	1	2
	Slovenj Gradec KZ	Stari trg/Slovenj Gradcu Rigelnik	1	1
	Stari trg/Slovenj Gradcu Rigelnik	Slovenj Gradec KZ	1	1
	Podgorje/Slovenj Gradec	Stari trg/Slovenj Gradcu Rigelnik	2	5
	Stari trg/Slovenj Gradcu Rigelnik	Podgorje/Slovenj Gradcu	2	5
	Podgorje/Slovenj Gradcu	Šmiklavž/Slovenj Gradcu	4	5
	Šmiklavž/Slovenj Gradcu	Podgorje/Slovenj Gradcu	4	5
	Slovenj Gradec Nama	Slovenj Gradec ŽP	0	1
	Slovenj Gradec ŽP	Slovenj Gradec Nama	0	1
	Slovenj Gradec ŽP	Slovenj Gradec	1	2
	Slovenj Gradec	Slovenj Gradec ŽP	1	2
	Slovenj Gradec ŽP	Zlatoper	1	2
	Zlatoper	Slovenj Gradec ŽP	1	2
	Slovenj Gradec	Zlatoper	2	3
	Zlatoper	Slovenj Gradec	2	3
	Šmartno pri Slovenj Gradcu	Zlatoper	1	2
	Zlatoper	Šmartno pri Slovenj Gradcu	1	2
	Šmartno pri Slovenj Gradcu	Tomaška vas lipa	1	2
	Tomaška vas lipa	Šmartno pri Slovenj Gradcu	1	2
	Tomaška vas lipa	Tomaška vas	1	1
	Tomaška vas	Tomaška vas lipa	1	1
	Tomaška vas	Turiška vas	1	2
	Turiška vas	Tomaška vas	1	2
	Turiška vas	Dovže Lovrenc	1	2
	Dovže Lovrenc	Turiška vas	1	2

	Slovenj Gradec	Slovenj Gradec Murko	1	3
	Slovenj Gradec Murko	Slovenj Gradec	1	3
	Slovenj Gradec Murko	Pameče	1	2
	Pameče	Slovenj Gradec Murko	1	2
	Pameče	Pameče Fancat	1	1
	Pameče Fancat	Pameče	1	1
Slovenj Gradec-Velenje	Slovenj Gradec (Slovenj Gradec)	Velenje (Velenje)	25	30
	Velenje (Velenje)	Slovenj Gradec (Slovenj Gradec)	25	30
Slovenj Gradec-Mislinja	Dovže Lovrenc (Slovenj Gradec)	Dovže K (Mislinja)	1	2
	Dovže K (Mislinja)	Dovže Lovrenc (Slovenj Gradec)	1	2
Mislinja	Dovže K	Straže	2	2
	Straže	Dovže K	2	2
	Šentilj pod Turjakom K	Straže	1	1
	Šentilj pod Turjakom K	Mislinja	1	2
	Mislinja	Šentilj pod Turjakom K	1	2
	Gornji Dolič	Mislinja	2	3
	Mislinja	Gornji Dolič	2	3
	Gornji Dolič	Završe/Huda Luknja	2	2
	Završe/Huda Luknja	Gornji Dolič	2	2
	Gornji Dolič	Srednji Dolič Šentflorjan	3	4
	Srednji Dolič Šentflorjan	Gornji Dolič	3	4
	Srednji Dolič Šentflorjan	Srednji Dolič	1	1
	Srednji Dolič	Srednji Dolič Šentflorjan	1	1
	Srednji Dolič	Spodnji Dolič Slapernik	1	2
	Spodnji Dolič Slapernik	Srednji Dolič	1	2
Mislinja-Vitanje	Spodnji Dolič Slapernik (Mislinja)	Spodnji Dolič G (Vitanje)	2	2
	Spodnji Dolič G (Vitanje)	Spodnji Dolič Slapernik (Mislinja)	2	2
Mislinja-Velenje	Završe/Huda Luknja (Mislinja)	Paka/Vel.Lampret (Velenje)	1	2
	Paka/Vel.Lampret (Velenje)	Završe/Huda Luknja (Mislinja)	1	2
Dravograd	Ronet	Podklanc	1	1
	Podklanc	Ronet	1	1
	Podklanc	Dravograd	2	3
	Dravograd	Podklanc	2	3

Podklanc
Begant
Begant
Dravograd
Begant
Otiški Vrh
Otiški Vrh
Šentjanž pri Dravogradu
Šentjanž pri Dravogradu
Bukovska vas
Sv. Jedert
Bukovska vas
Dravograd
Črneče Ivek
Črneče Ivek
Črneče GD
Črneče GD
Črneče dom starejših
Črneče dom starejših
Črneče Koroš
Črneče Koroš
Črneče Matavunder
Črneče Matavunder
Križan
Križan
Gorče
Gorče
Libeliče
Dravograd
Dravograd trg
Dravograd trg
Dravograd BČ
Dravograd

Begant
Podklanc
Dravograd
Begant
Otiški Vrh
Begant
Šentjanž pri Dravogradu
Otiški Vrh
Bukovska vas
Šentjanž pri Dravogradu
Bukovska vas
Sv. Jedert
Črneče Ivek
Dravograd
Črneče GD
Črneče Ivek
Črneče dom starejših
Črneče GD
Črneče Koroš
Črneče dom starejših
Črneče Matavunder
Črneče Koroš
Križan
Črneče Matavunder
Gorče
Križan
Libeliče
Gorče
Dravograd trg
Dravograd
Dravograd BČ
Dravograd trg
Dravograd BČ

[illegible]

	Dravograd BČ	Dravograd	1	2
	Dravograd BČ	Boštjan	3	2
	Boštjan	Dravograd BČ	3	2
	Sv. Danijel Gosnikova žaga	Sv. Danijel Kovač	2	2
	Sv. Danijel Kovač	Sv. Danijel Gosnikova žaga	2	2
	Sv. Danijel Kovač	Sv. Danijel transformator	1	1
	Sv. Danijel transformator	Sv. Danijel Kovač	1	1
	Sv. Danijel transformator	Sv. Danijel Klinčnik	1	1
	Sv. Danijel Klinčnik	Sv. Danijel transformator	1	1
	Sv. Danijel Klinčnik	Trbonje Petelin	1	1
	Trbonje Petelin	Sv. Danijel Klinčnik	1	1
	Trbonje	Trbonje Petelin	1	1
	Trbonje Petelin	Trbonje	1	1
	Trbonje	Trbonje KZ	1	1
	Trbonje KZ	Trbonje	1	1
	Boštjan	Velka	2	2
	Velka	Boštjan	2	2
Dravograd-Ravne na Koroškem	Ronet (Dravograd)	Tolsti vrh (Ravne na Koroškem)	2	3
	Tolsti vrh (Ravne na Koroškem)	Ronet (Dravograd)	2	3
Dravograd-Slovenj Gradec	Sv. Jedert (Dravograd)	Pameče Fancat (Slovenj Gradec)	2	2
	Pameče Fancat (Slovenj Gradec)	Sv. Jedert (Dravograd)	2	2
Dravograd-Muta	Gortina Š (Muta)	Velka (Dravograd)	2	2
	Velka (Dravograd)	Gortina Š (Muta)	2	2
	Trbonje KZ (Davograd)	Gortina Š (Muta)	2	2
	Gortina Š (Muta)	Trbonje KZ (Dravograd)	2	2
	Gortina (Muta)	Trbonje KZ (Dravograd)	2	2
	Trbonje KZ (Dravograd)	Gortina (Muta)	2	2
Muta	Gortina Š	Gortina	2	1
	Gortina	Gortina Š	2	1
	Gortina	Caravaning	2	3
	Caravaning	Gortina	2	3
	Caravaning	Vuzenica K	1	2
	Vuzenica K	Caravaning	1	2

	Vuzenica K	Spodnja Muta K	1	1
	Spodnja Muta K	Vuzenica K	1	1
	Spodnja Muta K	Podlipje	1	1
	Podlipje	Spodnja Muta K	1	1
	Caravaning	Muta	2	2
	Muta	Caravaning	2	2
	Muta	Vuzenica K	1	3
	Vuzenica K	Muta	1	3
Muta-Vuzenica	Vuzenica GD (Vuzenica)	Caravaning (Muta)	1	1
	Caravaning (Muta)	Vuzenica GD (Vuzenica)	1	1
	Vuzenica K (Muta)	Vuzenica GD (Vuzenica)	0	1
	Vuzenica GD (Vuzenica)	Vuzenica K (Muta)	0	1
Muta-Radlje ob Dravi	Podlipje (Muta)	Zgornja Vižinga (Radlje ob Dravi)	2	2
	Zgornja Vižinga (Radlje ob Dravi)	Podlipje (Muta)	2	2
Radlje ob Dravi	Radlje ob Dravi	Zgornja Vižinga	2	3
	Radlje ob Dravi	Havaji	2	3
	Havaji	Radlje ob Dravi	2	3
	Radlje ob Dravi	Suhi Vrh	3	3
	Suhi Vrh	Radlje ob Dravi	3	3
	Suhi Vrh	Havaji	2	3
	Havaji	Suhi Vrh	2	3
	Suhi Vrh	Spodnja Vižinga	1	1
	Spodnja Vižinga	Suhi Vrh	1	1
	Spodnja Vižinga	Vuhred HE	2	2
	Vuhred HE	Spodnja Vižinga	2	2
	Havaji	Vuhred	1	2
	Vuhred	Havaji	1	2
	Vuhred	Orlica	2	3
	Orlica	Vuhred	2	3
	Orlica	Orlica K	2	5
	Orlica K	Orlica	2	5
	Orlica Gregel	Orlica K	1	2
	Orlica K	Orlica Gregel	1	2

	Orlica Gregel	Anton na Pohorju K	1	2
	Anton na Pohorju K	Orlica Gregel	1	2
Radlje ob Dravi-Podvelka	Vuhred HE (Radlje ob Dravi)	Brezniški Potok (Podvelka)	4	3
	Brezniški Potok (Podvelka)	Vuhred HE (Radlje ob Dravi)	4	3
Radlje ob Dravi-Selnica ob Dravi	Sv. Duh na Ostr.V.K (Selnica ob Dravi)	Vraber (Radlje)	2	3
	Vraber (Radlje ob Dravi)	Sv.Duh na Ostr.V.K (Selnica ob Dravi)	2	3
Podvelka	Brezniški Potok	Brezno/Radljah ob Dravi	1	2
	Brezno/Radljah ob Dravi	Brezniški Potok	1	2
	Brezno/Radljah ob Dravi	Podvelka	1	2
	Podvelka	Brezno/Radljah ob Dravi	1	2
	Podvelka	Podvelka Potočnik	1	1
	Podvelka Potočnik	Podvelka	1	1
	Podvelka Potočnik	Javnik Čas	3	3
	Javnik Čas	Podvelka Potočnik	3	3
	Javnik Čas	Ožbalt	2	2
	Ožbalt	Javnik Čas	2	2
	Ožbalt	Ožbalt HE	2	2
	Ožbalt HE	Ožbalt	2	2
	Podvelka	Janževski Vrh Čas	2	6
	Janževski Vrh Čas	Podvelka	2	6
	Janževski Vrh Čas	Lehen na Pohorju	2	6
	Lehen na Pohorju	Janževski Vrh Čas	2	6
	Lehen na Pohorju	Janževski Vrh Ramska koča	1	3
	Janževski Vrh Ramska koča	Lehen na Pohorju	1	3
	Ožbalt	Haložan/Ožbaltu	2	4
	Sv.Duh na Ostr.V.K	Gradišče na Kozjak.Krajnc	1	2
	Gradišče na Kozjak.Krajnc	Sv.Duh na Ostr.V.K	1	2
	Gradišče na Kozjak.Krajnc	Gradišče na Kozjaku	0	2
	Gradišče na Kozjaku	Gradišče na Kozjak.Krajnc	0	2
	Gradišče na Kozjaku	Žajdl	1	3
	Žajdl	Gradišče na Kozjak	1	3
	Žajdl	Sp.Kapla	2	4
	Sp.Kapla	Žajdl	2	4

Podvelka-Ribnica na Pohorju	Janževski Vrh Zolar (Ribnica na Pohorju)	Janževski Vrh Ramska koča (Podvelka)	1	2
	Janževski Vrh Ramska koča (Podvelka)	Janževski Vrh Zolar (Ribnica na Pohorju)	1	2
Podvelka-Selnica ob Dravi	Ožbalt HE (Podvelka)	Ruta (Selnica ob Dravi)	2	3
	Ruta (Selnica ob Dravi)	Ožbalt HE (Podvelka)	2	3
	Ožbalt HE (Podvelka)	Vurmat Šturm (Selnica ob Dravi)	5	4
	Vurmat Šturm (Selnica ob Dravi)	Ožbalt HE (Podvelka)	5	4
Ribnica na Pohorju	Ribnica na Poh.Kosov.K	Strdenova ravna	1	2
	Strdenova ravna	Ribnica na Poh.Kosov.K	1	2
	Strdenova ravna	Ribnica na Poh.Viltužnik	1	2
	Ribnica na Poh.Viltužnik	Strdenova ravna	1	2
	Ribnica na Poh.Viltužnik	Hudi Kot/Rib.Pohorju K	1	2
	Hudi Kot/Rib.Pohorju K	Ribnica na Poh.Viltužnik	1	2
	Ribnica na Poh.Puša	Hudi Kot/Rib.Pohorju K	1	3
	Hudi Kot/Rib.Pohorju K	Ribnica na Poh.Puša	1	3
	Ribnica na Pohorju	Ribnica na Poh.Puša	1	2
	Ribnica na Poh.Puša	Ribnica na Pohorju	1	2
	Ribnica na Poh.Čučej	Ribnica na Pohorju	1	3
	Ribnica na Pohorju	Ribnica na Poh.Čučej	1	3
	Ribnica na Pohorju	Ribnica na Poh.Lipuš	1	4
	Ribnica na Poh.Lipuš	Ribnica na Pohorju	1	4
	Ribnica na Poh.Čučej	Ribnica na Poh.Lipuš	1	2
	Ribnica na Poh.Lipuš	Ribnica na Poh.Čučej	1	2
	Ribnica na Poh.Čučej	Josipdol K	1	2
	Josipdol K	Ribnica na Poh.Čučej	1	2
	Josipdol K	Janževski Vrh Zolar	1	2
	Janževski Vrh Zolar	Josipdol K	1	2
	Josipdol K	Josipdol	2	3
	Josipdol	Josipdol K	2	3
Ribnica na Pohorju-Radlje ob Dravi	Ribnica na Poh.Kosov.K (Ribnica na Pohorju)	Anton na Pohorju K (Radlje ob Dravi)	0	2
	Anton na Pohorju K (Radlje ob Dravi)	Ribnica na Poh.Kosov.K (Ribnica na Pohorju)	0	2

3.3 Strokovne podlage Zavoda RS za varstvo narave

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO NARAVE

OBMOČNA ENOTA MARIBOR

Pobreška cesta 20 | 2000 Maribor

T 02 33 31 370

E zrsvn.oemb@zrsvn.si

Številka zadeve: 3560-0182/2021-4

Datum: 7. 10. 2021

GEODETSKI INŠTITUT SLOVENIJE

Jamova cesta 2

1000 Ljubljana

Zadeva: Pilot MOP – področje RPP: Koroška testna regija – poziv za posredovanje izhodišč, strokovnih podlag ter podatkov in informacij za območje Koroške razvojne regije

Dne 17.09.2021 smo prejeli vlogo, v kateri nas zaprošate, da Geodetskemu inštitutu Slovenije za potrebe izvajanja pilotnega projekta za implementacijo prostorske in gradbene zakonodaje (»Pilot MOP«) posredujemo izhodišča (razvojne cilje iz sprejetih razvojnih politik in načrtov), razpoložljive strokovne podlage ter druge podatke in informacije, ki bi jih Koroška testna regija lahko upoštevala pri prostorskem načrtovanju naštetih vsebin.

Podatki o naravnih vrednotah, ekološko pomembnih območjih, območjih Natura 2000 ter zavarovanih območjih so dostopni na geografskem informacijskem sistemu ARSO na spletni strani <http://gis.arso.gov.si> (WFS storitev). Strokovne podlage za določitev območij Natura 2000 so dostopne na spletni strani Ministrstva za okolje in prostor: <http://www.natura2000.si/knjiznica/raziskave/>. Cone območij Natura 2000 so dostopne na spletni strani Zavoda RS za varstvo narave:

<https://zrsvn-varstvonarave.si/informacije-za-uporabnike/katalog-informacij-javnega-znacaja/cone-vrst-in-habitatnih-tipov/> in kartiranja habitatnih tipov: <https://zrsvn-varstvonarave.si/informacije-za-uporabnike/katalog-informacij-javnega-znacaja/habitatni-tipi/>. Prav tako so na spletni strani Zavoda RS za varstvo narave dostopne Splošne naravovarstvene smernice za urejanje prostora: <https://zrsvn-varstvonarave.si/wp-content/uploads/2021/03/Splo%C5%A1ne-naravovarstvene-smernice-za-urejanje-prostora.pdf>.

Na obočju RPP Koroška testna regija so se/se na območju Pohorja izvedli/izvajajo sledeči naravovarstveni projekti:

- LIFE projekt WETMAN – Ohranjanje in upravljanje sladkovodnih mokrišč v Sloveniji (LIFE09NAT/SI/000374): <http://www.wetman.si/>
- LIFE TO GRASSLANDS Ohranjanje in upravljanje suhih travišč v Vzhodni Sloveniji (LIFE 14 NAT/SI/000005): <https://www.lifetograsslands.si/>
- projekt NATREG – Managing Natural Assets and Protected Areas as Sustainable Regional Development Opportunities: <http://www.natreg.eu/pohorje/>
- projekt EGP SUPORT – trajnostno upravljanje Pohorja: <https://zrsvn-varstvonarave.si/projekti/suport/>
- projekt ALPA – Sonaravno upravljanje planin na varovanih območjih: <https://www.projektipohorja.si/projekti/projekt-alpa/>

- projekt Vizija Pohorje 2030: Izboljšanje stanja traviščnih, vodnih in manjšinskih gozdnih habitatov ter zagotavljanje mirnih con na Pohorju – POHORKA: <https://www.projektipohorja.si/projekti/pohorka/o-projektu/>

na območju Karavanke UNESCO Globalnega Geoparka:

- OP SI-AT 2007-2013: GEOPARK: Vzpostavitev čezmejnega geoparka med Peco In Košuto: <https://www.geopark.si/aktualno/projekti/geopark.html>
- OP SI-AT 2007-2013: CROSSBORDER ACTIVE 2020: <https://www.geopark.si/aktualno/projekti/crossborder-active-2020.html>
- OP SI-AT 2014-2020: EuFutur: Prihodnost Evropa – identiteta, internacionalizacija in institucionalizacija – Geopark Karavanke: <https://www.geopark.si/aktualno/projekti/eufutur.html>
- OP SI-AT 2014-2020: NaKult: Geološko pohodno doživetje v Geoparku Karavanke: <https://www.geopark.si/aktualno/projekti/nakult.html>
- OP SI-AT 2014-2020: NatureGame: Naravni-geološki igralni prostor Peca: <https://www.geopark.si/aktualno/projekti/naturegame.html>
- OP SI-AT 2014-2020: Karawat: Strategija trajnostnega upravljanja vodnih virov v Karavanke UNESCO Globalnem Geoparku: <https://www.geopark.si/aktualno/projekti/karawat.html>.

Na priloženi zgoščenki vam pošiljamo podatke o rastlinskih in živalskih vrstah v ESRI shp formatu na obravnavanem območju. Podatkom so priložena poročila v pdf obliki ali pa je navedena povezava na spletni naslov, kjer so poročila dostopna (glej tabelo 1) ter strokovne podlage za predlagani Regijski park Pohorje ter vezano na reko Dravo: Naravovarstvene smernice za pripravo odloka o plovbi na vodotoku Drava v občinah Dravograd, Muta, Vuzenica, Radlje ob Dravi in Podvelka z grafičnimi prilogami, na povezavi: https://www.geopark.si/files/2012_geopark_karawanken_naturschutzfachliche_grundlagen.pdf pa se nahajajo Geološke in naravovarstvene strokovne podlage Geoparka Karavanke.

Tabela 1. Seznam projektov z navedenimi viri na RRP Koroška statistična regija

Vir	Citat vira
Dopolnitev strokovnih podlag N2K za kačje pastirje 2010	Šalamun A., Govedič M., Podgorelec M., Kotarac M. 2010. Dopolnitev predloga območij za vključitev v omrežje Natura 2000 - kačji pastirji [Odonata]: veliki studenčar [Cordulegaster heros]. Končno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju, 64. str. + digitalne priloge Šalamun A., Kotarac M. 2010. Dopolnitev predloga območij za vključitev v omrežje Natura 2000 - kačji pastirji [Odonata]: kačji potočnik [Ophiogomphus cecilia]. Končno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju, 36. str. + digitalne priloge http://www.natura2000.si/knjiznica/raziskave/
Dvoživke - črne točke	Lešnik A., Pobilšaj K., Govedič M. 2007. Znale in potencialne črne točke za dvoživke na cestnih odsekih v severni Sloveniji. Varstvo dvoživk in netopirjev v regiji Alpe - Jadran 2005 - 2007 - program INTERREG IIIA Slovenija - Avstrija. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. [http://www.ckff.si/projekti/interreg/crne_tocke.php]
Dvoživke in plazilci - ali jih poznamo	http://www.bioportal.si/ikarta_projekt.php?hid=fc34cf5f170ba67eb83a6770d5dc06d7
Evropsko pomembne vrste	Kryštufek in sod. 2001. Raziskava razširjenosti evropsko pomembnih vrst v Sloveniji. Končno poročilo. Prirodoslovni muzej Slovenije, Ljubljana, 683 str. [http://www.natura2000.si/fileadmin/user_upload/knjiznica/raziskave/porocilo.pdf]
Heros - Jezevec 2007	Kotarac M., Šalamun A., Govedič M., Podgorelec M. 2006. Raziskava kvalifikacijskih vrst kačjih pastirjev za potrebe izvedbe celovite presoje vplivov na okolje v okviru priprave državnih lokacijskih načrtov za III. razvojno os – potencialno Natura 2000 območje Jezevec [SI3000006]. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na

	Dravskem polju. 22 str., digitalne priloge.
Hrošči naključne najdbe 2007	ZRSVN. 2007. Podatki zbrani preko aplikacije http://www.sporocivrsto.si .
Hrošči naključne najdbe 2009	ZRSVN. 2009. Podatki zbrani preko aplikacije http://www.sporocivrsto.si .
Hrošči naključne najdbe 2010	ZRSVN. 2010. Podatki zbrani preko aplikacije http://www.sporocivrsto.si .
Hrošči naključne najdbe 2012	ZRSVN. 2012. Podatki zbrani preko aplikacije http://www.sporocivrsto.si .
Hrošči naključne najdbe 2013	ZRSVN. 2013. Podatki zbrani preko aplikacije http://www.sporocivrsto.si .
Hrošči naključne najdbe 2015	ZRSVN. 2015. Podatki zbrani preko aplikacije http://www.sporocivrsto.si .
Hrošči naključne najdbe 2016	ZRSVN. 2016. Podatki zbrani preko aplikacije http://www.sporocivrsto.si .
Hrošči naključne najdbe 2018	ZRSVN. 2018. Podatki zbrani preko aplikacije http://www.sporocivrsto.si .
Interna baza ZRSVN OE MB	ZRSVN OE MB. 2018. Interna baza o pojavljanju bobra na območju ZRSVN OE MB.
IR dvoživke in netopirji	Govedič M. 2007. Varstvo dvoživk in netopirjev v regiji Alpe-Jadran, 2005 - 2007. Nosilec projekta Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. [http://www.ckff.si/projekt.php?pid=4#pub]
IWC 2002-2008	Božič L. 2008. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst ptic - zimsko štetje vodnih ptic 2002 - 2008, Končno poročilo. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Maribor; 167 str.
IWC 2009	Rubinič B. 2009. Monitoring populacij izbranih vrst ptic - rezultati zimskega štetja vpadnih ptic 2009, rezultati popisov preleta ujed v jesenski sezoni 2008. Poročilo. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana; 35 str.
IWC 2010	Božič L. 2010. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst ptic - zimsko štetje vodnih ptic. Poročilo za leto 2010. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Maribor; 28 str.
IWC 2011 (centroidi)	Božič L. [2011]: Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst ptic– zimsko štetje vodnih ptic. Poročilo 2011. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana; 28 str. + digitalne priloge
IWC 2011 (TOC + LIN)	Božič L. [2011]: Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst ptic– zimsko štetje vodnih ptic. Poročilo 2011. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana; 28 str. + digitalne priloge
Mej-mo jih	MEJ-MO JIH! – Pomen ohranjenih MEJic in MOKrišč za prilagajanje podnebnim spremembam in ohranjanje biodiverzitete, 2018–2019 [http://www.ckff.si/projekt.php?pid=52%20]
Monitoring borovničevega mnogooka 2019	Jež M. 2019. Monitoring borovničevega mnogooka Plebejus (Vacciniina) optilete (Knoch, 1781) na Pohorju v letu 2019. Poročilo. Društvo narava Pohorja, Mislinja, 15 str.
Monitoring borovničevega mnogooka 2020	Jež M. 2019. Monitoring borovničevega mnogooka Plebejus (Agriades) optilete (Knoch, 1781) na Pohorju v letu 2020. Poročilo. Društvo narava Pohorja, Mislinja, 16 str.
Monitoring dvoživk 2010 - 2011	Pobolšaj K., Lešnik A., Govedič M. 2010. Vzpostavitev monitoringa izbranih ciljnih vrst dvoživk. 1. delno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na dravskem polju; 49 str. [http://www.natura2000.si/knjiznica/raziskave/] Pobolšaj K., Lešnik A., Sopotnik M. Govedič M. 2010. Vzpostavitev monitoringa izbranih ciljnih vrst dvoživk. 2. delno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na dravskem polju; 49 str. [http://www.natura2000.si/knjiznica/raziskave/]

Monitoring dvoživk 2014 - 2015	Poličnik H., Triglav Brežnik G., Mazej Grudnik Z. [2015]: Vzpostavitev in izvajanje monitoringa izbranih ciljnih vrst dvoživk v letih 2014 in 2015. ERICO Velenje, Inštitut za ekološke raziskave d.o.o, Velenje [http://www.natura2000.si/knjiznica/raziskave/]
Monitoring hroščev 2006 - 2007	Vrezec A., Polak S., Kapla A., Pirnat A., Grobelnik V. & Šalamun A. 2007. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst hroščev – <i>Carabus variolosus</i> , <i>Leptodirus hochenwartii</i> , <i>Lucanus cervus</i> in <i>Morinus funereus</i> , <i>Rosalia alpina</i> . Končno poročilo. Nacionalni inštitut za biologijo, Ljubljana. 145 str., 7 prilog [http://www.natura2000.si/knjiznica/raziskave/]
Monitoring hroščev 2012	Vrezec A., Ambrožič Š., Kapla A. 2012. Dodatne raziskave kvalifikacijskih vrst Natura 2000 ter izvajanje spremljanja stanja populacij izbranih ciljnih vrst hroščev v letu 2012: <i>Carabus variolosus</i> , <i>Lucanus cervus</i> , <i>Rosalia alpina</i> , <i>Morinus funereus</i> , <i>Graphoderus bilineatus</i> . Končno poročilo. – Nacionalni inštitut za biologijo, Ljubljana; 88 str. + digitalne priloge.[http://www.natura2000.si/knjiznica/]
Monitoring hroščev 2014	Vrezec A., Ambrožič Š., Kapla A., Bertonecelj I., Bordjan D. [2014]: Izvajanje spremljanja stanja populacij izbranih ciljnih vrst hroščev v letu 2013 in 2014. Končno poročilo. Nacionalni inštitut za biologijo, Ljubljana, 112 str. priloge[http://www.natura2000.si/knjiznica/]
Monitoring hroščev 2016 - 2017	Vrezec A., Ambrožič Š., Kapla A., 2017. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst hroščev v letih 2016 in 2017. <i>Carabus variolosus</i> , <i>Lucanus cervus</i> , <i>Rosalia alpina</i> , <i>Morinus funereus</i> , <i>Osmoderma eremita</i> , <i>Cucujus cinnaberinus</i> , <i>Graphoderus bilineatus</i> . Končno poročilo. Nacionalni inštitut za biologijo, Ljubljana. 81 str. + digitalne priloge [http://www.natura2000.si/knjiznica/]
Monitoring hroščev 2018 - 2020	Vrezec A., Ambrožič Ergaver Š., Kapla A., Kocijančič S. 2018. Dodatne raziskave kvalifikacijskih vrst Natura 2000 ter izvajanje spremljanja stanja populacij izbranih ciljnih vrst hroščev v letih 2018, 2019 in 2020. Prvo delno poročilo. Nacionalni inštitut za biologijo, Ljubljana, 49 str + digitalne priloge [http://www.natura2000.si/knjiznica/raziskave/] Vrezec A., Ambrožič Ergaver Š., Kapla A., Kocijančič S., Čandek K. 2019. Dodatne raziskave kvalifikacijskih vrst Natura 2000 ter izvajanje spremljanja stanja populacij izbranih ciljnih vrst hroščev v letih 2018, 2019 in 2020. Drugo delno poročilo. Nacionalni inštitut za biologijo, Ljubljana, 81 str + digitalne priloge [http://www.natura2000.si/knjiznica/raziskave/] Vrezec A., Ambrožič Ergaver Š., Kapla A., Kocijančič S., Čandek K., Ratajc U., Žunič Kosi A. 2020. Dodatne raziskave kvalifikacijskih vrst Natura 2000 ter izvajanje spremljanja stanja populacij izbranih ciljnih vrst hroščev v letih 2018, 2019 in 2020: <i>Carabus variolosus</i> , <i>Lucanus cervus</i> , <i>Rosalia alpina</i> , <i>Morinus funereus</i> , <i>Osmoderma eremita</i> , <i>Cucujus cinnaberinus</i> , <i>Leptodirus hochenwartii</i> , <i>Graphoderus bilineatus</i> . Končno poročilo. Nacionalni inštitut za biologijo, Ljubljana. 156 str. + digitalne priloge [http://www.natura2000.si/knjiznica/raziskave/]
Monitoring metuljev 2008- 2009	Verovnik R., T. Čelik, V. Grobelnik, A. Šalamun, T. Sečen, M. Govedič [2009]: Vzpostavitev monitoringa izbranih ciljnih vrst metuljev. Končno poročilo - III. mejnik. Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo. Ljubljana. 150 str., priloge [http://www.natura2000.si/knjiznica/raziskave/]
Monitoring metuljev 2010- 2011	Verovnik R., Zakšek V., Čelik T., Govedič M., Rebeušek F., Zakšek B., Grobelnik V., Šalamun A., 2011. Vzpostavitev in izvajanje monitoringa izbranih ciljnih vrst metuljev v letih 2010 in 2011. Končno poročilo. Biotehniška fakulteta, Ljubljana; 195 str. + digitalne priloge[http://www.natura2000.si/knjiznica/]
Monitoring metuljev 2012	Zakšek B., Govedič M., Kogovšek N., Šalamun A., Verovnik R. 2012. Vzpostavitev in izvajanje monitoringa izbranih ciljnih vrst metuljev v letu 2012. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 156 str., digitalne priloge.[http://www.natura2000.si/knjiznica/]
Monitoring metuljev 2014 - 2015	Verovnik R., Zakšek V., Govedič M., Kogovšek N, Grobelnik V., Šalamun A. 2015. Vzpostavitev in izvajanje monitoringa ciljnih vrst metuljev v letih 2014 in 2014. Končno poročilo. Biotehniška fakulteta, Ljubljana, 154 str. + digitalne podlage[http://www.natura2000.si/knjiznica/]

Monitoring metuljev 2016	Zakšek B., Verovnik R., Zakšek V., Kogovšek N., Govedič M., Šalamun A., Grobelnik V., Lešnik A. 2016. Monitoring izbranih ciljnih vrst metuljev v letu 2016. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 109 str., digitalne priloge. [http://www.natura2000.si/knjiznica/]
Monitoring metuljev 2017	Zakšek B., Verovnik R., Zakšek V., Kogovšek N., Govedič M., Šalamun A., Grobelnik V., Lešnik A. 2017. Monitoring izbranih ciljnih vrst metuljev v letu 2017. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 102 str., digitalne priloge. [http://www.natura2000.si/knjiznica/]
Monitoring metuljev 2018	Zakšek B., Verovnik R., Zakšek V., Kogovšek N., Šalamun A. 2018. Monitoring izbranih ciljnih vrst metuljev v letu 2018. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 100 str., digitalne priloge. [http://www.natura2000.si/knjiznica/]
Monitoring metuljev 2019	Zakšek B., Verovnik R., Zakšek V., Kogovšek N., Govedič M. 2019. Monitoring izbranih ciljnih vrst metuljev v letu 2019. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 94 str., digitalne priloge. [http://www.natura2000.si/knjiznica/]
Monitoring metuljev 2020	Zakšek B., Verovnik R., Zakšek V., Kogovšek N., Govedič M. 2020. Monitoring izbranih ciljnih vrst metuljev v letu 2020. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 109 str., digitalne priloge. [http://www.natura2000.si/knjiznica/]
Monitoring netopirjev 2006 - 2007	Presetnik P., Podgorelec M., Grobelnik V., Šalamun A. 2007. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev [Zaključno poročilo]. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju; 251 str.+ digitalne priloge [http://www.natura2000.si/knjiznica/]
Monitoring netopirjev 2008-2009	Presetnik P., Podgorelec M., Grobelnik V., Šalamun A. 2009. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev 2008-2009 [Zaključno poročilo]. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 121 str. + digitalne priloge [http://www.natura2000.si/knjiznica/]
Monitoring netopirjev 2010-2011	Presetnik, P., Podgorelec M., Grobelnik V., Šalamun A. 2011. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2010 in 2011 [Končno poročilo]. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 282 str.; digitalne priloge. [http://www.natura2000.si/knjiznica/]
Monitoring netopirjev 2012	Presetnik, P., Knapič T., Podgorelec M., Šalamun A. 2012. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev 2012 [Končno poročilo]. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 261 str. + digitalne priloge. [http://www.natura2000.si/knjiznica/]
Monitoring netopirjev 2013	Presetnik, P., Podgorelec M., Šalamun A. 2013. Odkup in obdelava podatkov monitoringa populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev za leto 2013 [Končno poročilo]. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 110 str. + digitalne priloge. [http://www.natura2000.si/knjiznica/]
Monitoring netopirjev 2014 - 2015	Presetnik P, Knapič T., Podgorelec M., Šalamun A., Cipot M., Lešnik A. 2015. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2014 in 2015. Končno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na dravskem polju, 211 str. + digitalne podlage [http://www.natura2000.si/knjiznica/]
Monitoring netopirjev 2016 - 2017	Presetnik P., Zamolet A., Šalamun A., Grobelnik V , Lešnik A. 2017. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2016 in 2017. Končno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na dravskem polju, 191 str. + digitalne podlage [http://www.natura2000.si/knjiznica/]

Monitoring netopirjev 2018 - 2020	Presetnik P., Šalamun A., Zamolo A., Lešnik A. 2018. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2018–2020. Prvo delno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 42 str., digitalne priloge. [http://www.natura2000.si/knjiznica/] Presetnik P., Zamolo A., Šalamun A. 2019. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2018–2020. Drugo delno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 25 str., digitalne priloge. [http://www.natura2000.si/knjiznica/] Presetnik P., Zamolo A., Lenarčič D., Šalamun A. 2019. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2018–2020. Tretje delno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 66 str., digitalne priloge. [http://www.natura2000.si/knjiznica/] Presetnik P., Zamolo A., Šalamun A. 2020. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst netopirjev v letih 2018–2020. Končno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 191 str., digitalne priloge [http://www.natura2000.si/knjiznica/]
Monitoring ptic 2005	Rubinič B. 2005. Monitoring populacij izbranih vrst ptic. Končno poročilo. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije. Ljubljana; 29 str. + digitalne priloge [http://www.natura2000.si/knjiznica/]
Monitoring ptic 2015	Denac K., Mihelič T., Kmecl P., Denac D., Bordjan D., Figelj J., Božič L., Jančar T. [2015]: Monitoring populacij izbranih vrst ptic - popisi gnezdičk 2015. Poročilo. DOPPS, Ljubljana, 197 str. + digitalne priloge [http://www.natura2000.si/knjiznica/]
Monitoring ptic 2017	Denac K., Kmecl P., Mihelič T., Jančar T., Denac D., Bordjan D. 2017. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst ptic na območjih Natura 2000 v letu 2017. Poročilo. DOPPS, Ljubljana, 144 str. + digitalne priloge [http://www.natura2000.si/knjiznica/]
Monitoring ptic 2019	Denac K., Božič L., Jančar T., Kmecl P., Mihelič T., Denac D., Bordjan D., Koce U. 2019. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst ptic na območjih Natura 2000 v letu 2019. Poročilo. DOPPS, Ljubljana, 152 str + digitalne priloge [http://www.natura2000.si/knjiznica/]
Monitoring ptic 2020	Denac K., Božič L., Kmecl P., Mihelič T., Denac D., Bordjan D., Koce U. 2020. Monitoring populacij izbranih ciljnih vrst ptic na območjih Natura 2000 v letu 2020. Poročilo. DOPPS, Ljubljana, 189 str. + digitalne priloge [http://www.natura2000.si/knjiznica/]
Monitoring rakov 2006-2007	Govedič M., Bedjanič M., Grobelnik V., Kapla A., Kus Veenvliet J., Šalamun A., Veenvliet P., Vrezec A. 2007. Dodatne raziskave kvalifikacijskih vrst Natura 2000 s predlogom spremljanja stanja - raki. Končno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju; 128 str. + digitalne priloge [http://www.natura2000.si/knjiznica/]
Monitoring rakov 2010-2011	Govedič M., Bedjanič M., Vrezec A., Šalamun A. 2011. Dodatne raziskave kvalifikacijskih vrst Natura 2000 ter vzpostavitev in izvajanje monitoringa ciljnih vrst rakov v letu 2010 in 2011. Končno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju; 87 str. + digitalne priloge [http://www.natura2000.si/knjiznica/]
Monitoring rakov 2014-2015	Govedič M., Vrezec A., Jaklič T. [2014]: Vzpostavitev in izvajanje monitoringa populacij ciljnih vrst rakov v letih 2014 in 2015. Prvo delno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na dravskem polju, 15 str. + digitalne priloge [http://www.natura2000.si/knjiznica/] Govedič M., Vrezec A., Jaklič M., Grobelnik V., Šalamun A., Ambrožič Š., Kapla A. [2015]: Vzpostavitev in izvajanje monitoringa koščaka [<i>Austropotamobius torrentium</i>] in koščenca [<i>Austropotamobius pallipes</i>] v letih 2014 in 2015. Končno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na dravskem polju, 56 str. + digitalne priloge [http://www.natura2000.si/knjiznica/]

Monitoring rakov 2018-2020	Govedič M., Vrezec A., 2018. Monitoring raka koščaka [<i>Austropotamobius torrentium</i>] v letih 2018, 2019 in 2020. Prvo delno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 13 str. Govedič, M., Bedjanič M., Vrezec A. 2019. Monitoring raka koščaka (<i>Austropotamobius torrentium</i>) v letih 2018, 2019 in 2020 . Drugo delno poročilo – poročilo za leto 2019. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 14 str. Govedič, M., Bedjanič M., Vrezec a. 2020. Monitoring raka koščaka (<i>Austropotamobius torrentium</i>) v letih 2018, 2019 in 2020. Končno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 78 str. + digitalne priloge [http://www.natura2000.si/knjiznica/]
Monitoring rib 2015 - 2016	Podatki Zavoda za ribištvo Slovenije brez elaborata.
Monitoring rib 2017	Podatki Zavoda za ribištvo Slovenije brez elaborata.
Natura Sloveniae 20(2)	Švara V., Verovnik R. 2018. Spremembe v favni dnevnih metuljev [Lepidoptera: Papilionidea] v dveh desetletjih na Koroškem, severna Slovenija. Natura Sloveniae 20 [2]: 19-32
Podatki ZZRS 2012	Zavod za ribištvo Slovenije. Izbrani [javni] podatki iz baze ZZRS, posredovani aprila 2013
Podatki ZZRS 2013	Zavod za ribištvo Slovenije. Izbrani [javni] podatki iz baze ZZRS, posredovani julija 2013
Podatki ZZRS 2013 - drstišča	Zavod za ribištvo Slovenije. Izbrani [javni] podatki o drstiščih iz baze ZZRS, posredovani julija 2013
Podatki ZZRS 2018	Zavod za ribištvo Slovenije. Izbrani [javni] podatki iz baze ZZRS, posredovani aprila 2018
Podatki ZZRS 2019	Zavod za ribištvo Slovenije. Izbrani [javni] podatki iz baze ZZRS, posredovani februar 2019
Popis rastišč divjega petelina 2019	Rebernik J., Žitnik D. 2019. Popis rastišč in habitata divjega petelina na območju KSA, LIFE-IP NATURA.SI [ni elaborata]
Poročilo po dovoljenju 35601-112/2015-4	Poročilo o opravljeni raziskavi na podlagi dovoljenja številka 35601-112/2015-4. Zavod Revivo, Šmartno 172, Šmartno pri Slovenj Gradcu. Poročilo pripravil Blaž Cokan, 24.1.2018
Pregled in izbor pomembnih jam	Sket, B. 2000. Pregled in izbor jam v Republiki Sloveniji, ki so pomembne za ohranjanje podzemne favne. Ljubljana. 36 str.
Prirodoslovni muzej Slovenije - fotoarhiv	Prirodoslovni muzej Slovenije - Podatkovna zbirka fotografij nevretenčarjev [http://www1.pms-lj.si/animalia/galerija.php?load=684]
Rdeči seznam mahov 1992	Martinčič A. 1992. Rdeči seznam ogroženih listnatih mahov [Musci] v Sloveniji. Varstvo narave, Ljubljana 18: 7-166.
Spomladanski monitoring dvoživk Poljana - Ravne 2021	Poboljšaj, K., A. Lešnik & N. Osojnik, 2021. Spomladanske selitve dvoživk na odseku državnih cest G2-112/1255 Poljana–Ravne in R2-425/1265 Poljana–Šentvid v letu 2021 in predlog trajnih ukrepov za dvoživke. Poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. Digitalne priloge (shp) [Naročnik: Corus inženirji d. o. o., Šempeter pri Gorici].
SporociVrsto.si	naključne najdbe v javni bazi ZRSVN
Strokovne podlage Natura 2000 - Amphibia (2003)	Poboljšaj K. Lešnik A. 2003. Strokovna izhodišča za vzpostavljanje omrežja Natura 2000: Dvoživke [Amphibia]. Končno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 144 str., digitalne priloge. [http://www.natura2000.si/o-naturi-2000/natura-2000-v-sloveniji/strokovne-podlage/]
Strokovne podlage Natura 2000 - Chiroptera (2003)	Kryštufek B., Presetnik P., Šalamun A. 2003. Strokovne osnove za vzpostavljanje omrežja Natura 2000 - netopirji [Chiroptera]. Končno poročilo. Prirodoslovni muzej Slovenije, Ljubljana; 322 str. + digitalne priloge [http://www.natura2000.si/o-naturi-2000/natura-2000-v-sloveniji/strokovne-podlage/]

Strokovne podlage Natura 2000 - Coleoptera (2003)	Drovenik A., Pirnat A. 2003. Strokovna izhodišča za vzpostavljanje omrežja Natura 2000 - hrošči [Coleoptera]. Končno poročilo. Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Ljubljana; 89 str. + digitalne priloge [http://www.natura2000.si/o-naturi-2000/natura-2000-v-sloveniji/strokovne-podlage/]
Strokovne podlage Natura 2000 - Lepidoptera (2004)	Čelik T., Verovnik R., Rebeušek F., Gomboc S., Lasan M. 2004. Strokovna izhodišča za vzpostavljanje omrežja NATURA 2000: Metulji [Lepidoptera]. Končno poročilo. Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU, Ljubljana. 297 str., digitalne priloge. [http://www.natura2000.si/o-naturi-2000/natura-2000-v-sloveniji/strokovne-podlage/]
Strokovne podlage Natura 2000 - mahovi	Martinčič A. 2003. Strokovna izhodišča za vzpostavitev omrežja Natura 2000 - mahovi. Rokopis. Ljubljana, 11 str.
Strokovne podlage Natura 2000 - Odonata (2003)	Kotarac M., Šalamun A., Weldt S., 2003. Strokovna izhodišča za vzpostavljanje omrežja Natura 2000: Kačji pastirji [Odonata]. Končno poročilo. Center za kartografijo favne in flore, Miklavž na Dravskem polju. 104 str., digitalne priloge. [http://www.natura2000.si/o-naturi-2000/natura-2000-v-sloveniji/strokovne-podlage/]
Strokovne podlage Natura 2000 - rastline (2003)	Čušin B. in sod. 2003. Strokovna izhodišča za vzpostavljanje omrežja Natura 2000 - rastline [Pteridophyta in Spermatophyta]. Znanstvenoraziskovalni center SAZU, Ljubljana; 234 str. + digitalne priloge [http://www.natura2000.si/fileadmin/user_upload/knjiznica/raziskave/rastline.pdf]
Strokovne podlage Natura 2000 - ribe in piškurji	Bertok M., Budihna N., Povž M., 2003. Strokovne osnove za vzpostavljanje omrežja NATURA 2000 ribe (Pisces), piškurji (Cyclostomata), raki deseteronožci (Decapoda). Zavod za ribištvo Slovenije (končno poročilo). Naročnik: Ministrstvo za okolje, prostor in energijo, ARSO, digitalne priloge. [http://www.natura2000.si/fileadmin/user_upload/Dokumenti/Strokovne_podlage/n2k_ribe_mejnik1.pdf]
Suport metulji 2015	Jež M. 2015. Popis stanja populacije travniškega postavneža [Euphydryas aurinia, Rottemburg, 1775] in vrednotenje struktur habitata vrste na območju vrstno bogatih travišč s prevladujočim navadnim volkom [Nardus stricta] na silikatnih tleh v montanskem pasu za izvedbo projekta Suport. Društvo narava Pohorja. Mislinja, 25 str. + digitalne priloge
Suport ptice 2015	Mihelič T. 2015. Popis začetnega stanja populacij ptic [Aves] na območju Pohorja za izvedbo projekta z naslovom: Trajnostno upravljanje Pohorja SUPORT, Program Norveškega finančnega mehanizma 2009 – 2014 in Programa Finančnega mehanizma EGP 2009 – 2014. Drugo poročilo. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije. Ljubljana, 14 str + digitalne priloge Mihelič T. 2015. Popis začetnega stanja populacij ptic [Aves] na območju Pohorja za izvedbo projekta z naslovom: Trajnostno upravljanje Pohorja SUPORT, Program Norveškega finančnega mehanizma 2009 – 2014 in Programa Finančnega mehanizma EGP 2009 – 2014. Tretje poročilo. Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije. Ljubljana, 13 str + digitalne priloge
Še smo tu	http://www.bioportal.si/projekti_podatki.php [20.11.2018]
terenski podatek - naključna najdba	naključne najdbe v javni bazi ZRSVN
Ujemite naravo	http://www.ckff.si/projekt.php?pid=47#rezultati [18.10.2018]
Wetman_2011_2015	Bedjanič M. 2014. Projekt »WETMAN 2011-2015«: Popis začetnega stanja in raziskave vpliva projektnih aktivnosti na populacije kačjih pastirjev [Odonata]: pilotno območje Pohorje; PRO Natura, Braslovče, 76 str. + digitalne priloge Vreš B., Čelik T., Daksobler I., Sajko I., Šilc U. 2014. Wetman 2011 – 2015 [LIFE+ NARAVA, LIFE09 NAT/SI/000374]. Projektno pilotno območje Vrhe. Končno poročilo. Biološki inštitut Jovana Hadžija ZRC SAZU, Ljubljana, 35 str., pril.

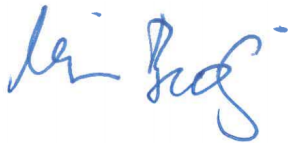
Morebitna vprašanja in dodatna pojasnila v zvezi z vsebino poslanih gradiv naslovite na Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Maribor (tel. 02/ 3331 378).

Priloga – zgoščenska z naslednjimi datotekami:

- ESRI shp: vrsteZRSVN_linije_D96, vrsteZRSVN_poligoni_D96, vrsteZRSVN_tocke_D96
- Excel datoteka: vrsteZRSVN_tocke_D96
- Strokovne podlage RP Pohorje
- Naravovarstvene smernice za pripravo odloka o plovbi na vodotoku Drava v občinah Dravograd, Muta, Vuzenica, Radlje ob Dravi in Podvelka

Pripravil(a):

Mojca Bedjanič
naravovarstvena svetnica

Martin Vernik
naravovarstveni svetnik

Simona Kaligarič
visoka naravovarstvena svetnica,
Vodja OE Maribor

Dokument je izdan in digitalno podpisan v dokumentnem sistemu ODOS, skladno s 63.a členom UUP.
Z odčitanjem QR kode lahko preverite elektronski podpis.

3.4 Analiza parkiranih standardov v OPN občin koroške regije

- Pri iskanju sta bila uporabljena korena besed "parkiriš" in "parkirn".

Vse občine:

- Postavke glede prepovedi parkiranja pod daljnovodi.
- Če podzemne garaže niso zgrajene pod objekti – dovolj debelo plast zemlje za omogočanje ozelenitev.
- Zagotoviti zadostno število parkirnih mest ob novogradnjah.
- Pod obstoječimi PM dovoljena gradnja garažnih hiš.
- PM razporejena tako, da smrad ali hrup ne moti ljudi pri delu, bivanju in počitku.
- Zadostiti zahtevam protipožarne zaščite.
- Za tovorna vozila, ki presegajo 3,5 t, za avtobuse in za priklopnike teh motornih vozil je dopustno graditi le na območju prometnih površin in na območju proizvodnih dejavnosti.
- Manipulacijske površine ob parkiriščih morajo biti izvedene in urejene tako, da je preprečeno vzvratno vključevanje vozil na javno cesto.

Po občinah:

Preglednica za PM po državnem prostorskem redu – priporočila za mirujoči promet v urbanih naseljih razdeljena na:

- stanovanja in bivanje (9 podpostavk),
- poslovno-trgovske dejavnosti (9 podpostavk),
- družbene dejavnosti (10 podpostavk),
- športne dejavnosti (8 podpostavk),
- posebne dejavnosti (3 podpostavke),
- proizvodne dejavnosti (10 podpostavk),
- drugo (2 podpostavki).

OBČINE	OZELENITEV PM	ŠTEVILO PM GLEDE NA VRSTO OBJEKTOV	INVALIDNA MESTA	POSEBNOSTI
ČRNA NA KOROŠKEM	Parkirne ploščadi z več kot 5 PM ozelenjene po določilih PIP.	V OPN preglednica po številu zahtevanih parkirnih mest glede na vrsto objekta.	Na vseh javnih parkiriščih je treba, skladno s predpisi, zagotoviti ustrezno število parkirnih mest za funkcionalno ovirane osebe.	Pri gradnji, rekonstrukciji in vzdrževanju javnih in zasebnih parkirnih površin (večjih od 100 m ²) je treba upoštevati predpis o obremenjenosti okolja in programu ukrepov za izboljšanje kakovosti okolja v Zgornji Mežiški dolini.
		Razdelitev objektov precej natančna, v veliki meri se pokriva z razdelitvijo državnega prostorskega reda – priporočila za mirujoči promet v urbanih naseljih.	Če posebni predpis ne določa drugače, se pri določanju PM večstanovanjskih stavb zagotavlja na vsako 10 stanovanje 1 PM za funkcionalno ovirane osebe.	Na gradbenih parcelah večstanovanjskih stavb in stavb, namenjenih javni rabi, je treba zagotoviti parkirna mesta za kolesa in druga enosledna vozila. Zagotovi se vsaj 20% od števila zahtevanih PM iz prve točke tega člena, vendar ne manj kot dve parkirni mesti. Parkirna mesta morajo biti zaščitena pred vremenskimi vplivi.
		Preglednica razdeljena na: - stavbe - gradbene inženirske objekte		Zelena parkirišča – namenjena občasnemu intenzivnejšemu parkiranju.
MEŽICA	Parkirne površine večje od 10 PM ozeleniti z najmanj 1 drevesom na 3 PM – zahtevana sorazmerna enakost razporeditve dreves.	V OPN preglednica po minimalnem številu parkirnih mest glede na vrsto objekta.	Pri določanju parkirnih mest za objekte v javni rabi ali večstanovanjskih stavbah se zagotovi najmanj 5 % PM oziroma vsaj 1 PM za invalide na ≤ 20 običajnih PM.	Istočasno se vzdolž obstoječih prometnic povsod, kjer prostorske možnosti to dopuščajo, pri novih prometnicah pa obvezno, umeščajo najmanj enoredni drevoredi, in sicer na osni razdalji najmanj 6,0 m – da ne posegajo v določila člena glede gradnje parkirnih mest.
		Razdelitev objektov slaba, saj ima preglednica le 6 osnovnih postavk, brez		

		podrobnejše razdelitve, kot v državnem prostorskem redu – priporočila za mirujoči promet v urbanih naseljih ali pri drugih občinah. Preglednica razdeljena na: • stanovanjska enota • počitniška enota • upravni in poslovni prostori • trgovske stavbe • obrtne dejavnosti • gostinstvo		Za vse ostale velja število parkirnih mest, kot je določeno s Tehničnimi normativi za urejanje mestnih prometnih površin Fakultete za gradbeništvo v Ljubljani oziroma drugimi sprejetimi normativi s tega področja.
PREVALJE	Parkirne površine večje od 10 PM je potrebno ozeleniti z najmanj 1 drevesom na 4 PM – drevesa morajo biti po parkirišču čim bolj enakomerno razporejena.	V OPN preglednica po minimalnem številu parkirnih mest glede na vrsto objekta. Razdelitev objektov slaba, saj ima preglednica le 14 osnovnih postavk, brez podrobnejše razdelitve, kot v državnem prostorskem redu – priporočila za mirujoči promet v urbanih naseljih ali pri drugih občinah. Preglednica razdeljena na: • enostanovanjske stavbe • dvostanovanjske stavbe, dvojček • vikendi in počitniške hiše • večstanovanjske stavbe • domovi za ostarele • športne dvorane s prostori za obiskovalce • zdravstveni domovi	Pri določanju parkirnih mest za objekte v javni rabi, je obvezno zagotoviti najmanj 5% PM rezerviranih za vozila oseb z invalidskimi vozički. V primeru, da je PM manj kot 20, je treba zagotoviti najmanj 1 PM za vozila oseb z invalidskimi vozički. Pri določanju PM večstanovanjskih objektov, je treba zagotoviti na vsako 10 stanovanje 1 PM za vozila oseb z invalidskimi vozički.	Obstoječih parkirnih mest ob večstanovanjskih objektih ni dovoljeno zmanjševati.

		• prireditveni prostori • pisarniški in upravni prostori • trgovine • gostinske stavbe • obrt, industrija • poslovni prostori s strankami • poslovni prostori brez strank		
RAVNE NA KOROŠKEM	Parkirne površine večje od 10 PM, je potrebno ozeleniti z najmanj 1 drevesom na 6 PM – drevesa morajo biti po parkirišču čimbolj enakomerno razporejena.	V OPN preglednica po minimalnem številu parkirnih mest glede na vrsto objekta. Razdelitev objektov natančna, v veliki meri se pokriva z razdelitvijo državnega prostorskega reda – priporočila za mirujoči promet v urbanih naseljih, ponekod je celo bolj podrobno razdeljeno. Preglednica razdeljena na: • stanovanja in bivanja • poslovno trgovske dejavnosti • družbene dejavnosti • športne dejavnosti • posebne dejavnosti • družbene dejavnosti • proizvodne dejavnosti • drugo	Pri določanju parkirnih mest za objekte z javno funkcijo je potrebno zagotoviti vsaj 5 %, vendar najmanj 1 parkirno mesto za invalide.	Mirujoči promet ni ustrezno urejen. V odprtem prostoru, predvsem na turistično rekreativnih območjih, je pokritost s parkirnimi mesti zadovoljiva. Velik problem pa predstavlja količina parkirnih mest v naseljih, predvsem v mestu Ravne na Koroškem. Po analizi je trenutno v občini 3.520 parkirnih mest, po normativih pa bi potrebovali vsaj 4.100 parkirnih mest. Poleg navedenega števila parkirnih mest je za objekte, za katere je potrebnih več kot 10 PM, potrebno zagotoviti še najmanj 20 % dodatnih parkirnih mest za kolesa in druga enosledna vozila, ki so praviloma zaščiteni pred vremenskimi vplivi. Kioske je mogoče umestiti na javne površine, ki so dostopne za peš in kolesarski promet ter imajo v oddaljenosti do 50 m zagotovljeni najmanj 2 parkirni mesti. Za postavitve kioska je potrebno pridobiti soglasje občine. Pri trgovskih stavbah (nakupovalni center nad 1500 m²) je potrebno 75 % parkirnih mest zagotavljati v podzemni garaži, razen če gradnja

				podzemne garaže zaradi tehničnih ovir ni mogoča oz. bi ta povzročila nesorazmerno velike stroške.
MO SLOVENJ GRADEC	Parkirne površine večje od 10 PM je treba ozeleniti z najmanj 1 drevesom na 6 PM – drevesa je treba po parkirišču čim bolj enakomerno razporediti.	V OPN preglednica po minimalnem številu parkirnih mest glede na vrsto objekta.	Pri urejanju parkirnih površin in garažnih stavb je v skladu s predpisi, ki urejajo področje zagotavljanja neoviranega dostopa, vstopa in uporabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih stavb treba zagotoviti parkirna mesta, rezervirana za invalide.	Na območju občine so javna parkirišča v večjem obsegu locirana predvsem v mestu Slovenj Gradec. Tu se predvideva gradnja garažne hiše.
		Razdelitev objektov natančna, v veliki meri se pokriva z razdelitvijo državnega prostorskega reda – priporočila za mirujoči promet v urbanih naseljih, ponekod je celo bolj podrobno razdeljeno.		V lokalnih središčih je potrebno zagotoviti več parkirišč za posebne dogodke (redne in izredne prireditve).
		Preglednica razdeljena na: • stanovanjske stavbe • gostinske stavbe • upravne in pisarniške stavbe • trgovske stavbe in stavbe za storitvene dejavnosti • stavbe splošnega družbenega pomena • druge nestanovanjske stavbe • industrijske stavbe in skladišča • gradbeni inženirski objekti V primeru izračuna necelega števila parkirnih mest se število parkirnih mest zaokroži navzgor.		OPN ima tudi preglednico za minimalno potrebno število PM za kolesa – preglednica je razdeljena glede na minimalno število PM za kolesa glede na vrsto objekta.
				Za stavbe, ki pri izračunu minimalnega števila parkirnih mest za kolesarje dosežejo manj kot 1 PM za kolesarje, je treba zagotoviti minimalno 2 PM za kolesa. Če obstaja možnost se parkirna mesta za kolesarje postavi pod pokrito površino.
				Stojala za kolesa ne smejo ovirati peš prometa, vhodov, dovozov, intervencijskih dostopov, dostopov do parkirnih avtomatov, hidrantov. Lahko pa so postavljena tudi na parkirna mesta namenjena motornim vozilom.
MISLINJA	Na 4 PM se zasadi 1 drevo – ne glede na to, za	V OPN preglednica po minimalnem številu parkirnih mest glede na vrsto objekta.	Pri urejanju parkirnih površin in garažnih stavb je treba v skladu s predpisi zagotoviti	Za objekte, za katere je potrebnih več kot 10 PM je treba na vsakih 5 PM zagotoviti 1 PM za enosledna motorna vozila.

	katero dejavnost so parkirišča urejena.	Razdelitev objektov precej natančna, v veliki meri se pokriva z razdelitvijo državnega prostorskega reda – priporočila za mirujoči promet v urbanih naseljih. Preglednica razdeljena na: • stanovanjske stavbe • poslovne in upravne stavbe • gostinske stavbe • trgovske stavbe in druge stavbe za storitvene dejavnosti • stavbe splošnega družbenega pomena • druge nestanovanjske stavbe • industrijske stavbe in skladišča • gradbeno inženirski objekti	parkirna mesta, rezervirana za invalidne osebe.	OPN ima tudi preglednico za minimalno potrebno število PM za kolesa – preglednica je razdeljena glede na minimalno število PM za kolesa glede na vrsto objekta. Stojala za kolesa ne smejo ovirati peš prometa, vhodov, dovozov, intervencijskih dostopov, dostopov do parkirnih avtomatov, hidrantov in podobnih objektov. Lahko pa so postavljena tudi na parkirna mesta namenjena motornim vozilom.
MUTA	Na parkirnih površinah na vsake 4 PM 1 drevo – ne glede za katero dejavnost so PM urejena.	V OPN preglednica po minimalnem številu parkirnih mest glede na vrsto objekta. Razdelitev objektov precej natančna, v veliki meri se pokriva z razdelitvijo državnega prostorskega reda – priporočila za mirujoči promet v urbanih naseljih. Preglednica razdeljena na: • stanovanjske stavbe • upravne in pisarniške storitve	Parkirne površine za vse stavbe razen za enostanovanjske in dvostanovanjske stavbe morajo imeti 5 % parkirnih mest (vendar najmanj 1 PM) namenjenih vozilom oseb z invalidskimi vozički.	OPN ima pri preglednici PM dodano preglednico za minimalno potrebno število PM za kolesa – preglednica je razdeljena glede na minimalno število PM za kolesa glede na vrsto objekta – najbolj podrobna preglednica za PM za kolesa v OPN-ih.

		• gostinske stavbe • trgovske stavbe in druge stavbe za storitvene dejavnosti • stavbe splošnega družbenega pomena • druge nestanovanjske stavbe • industrijske stavbe in skladišča • gradbeni inženirski objekti		
DRAVOGRAD	Parkirišča z več kot 10 PM – 1 drevo na vsakih 5 PM, višina krošnje dreves minimalno 2,5 m.	V OPN preglednica po normativih za določanje števila parkirnih mest glede na vrsto objekta. Razdelitev objektov precej natančna, v veliki meri se pokriva z razdelitvijo državnega prostorskega reda – priporočila za mirujoči promet v urbanih naseljih. Preglednica ni razdeljena po podpostavkah za posamezne vrste objektov.	Za objekte z javno funkcijo je treba zagotoviti vsaj 5 % PM ali vsaj 1 PM za funkcionalno ovirane.	Parkirišča na razglediščih in počivališčih morajo biti ločena od cest tako, da je omogočena varnost obiskovalcev in urejena z urbano opremo (klopi, mize, koši za smeti). Poleg navedenega števila PM za objekte, za katere je potrebnih več kot 10 PM, je potrebno zagotoviti še najmanj 20 % dodatnih parkirnih mest za kolesa in druga enosledna vozila.
VOZENICA	Parkirne ploščadi z več kot 5 PM – zasaditi drevesa.	V OPN preglednica po minimalnem številu parkirnih mest glede na vrsto objekta. Razdelitev objektov precej natančna, v veliki meri se pokriva z razdelitvijo državnega prostorskega reda – priporočila za mirujoči promet v urbanih naseljih.	Na vseh javnih parkiriščih je potrebno zagotoviti ustrezno število parkirnih mest za funkcionalno ovirane osebe v skladu z veljavnimi predpisi.	Na gradbenih parcelah javnih in večstanovanjskih stavb je potrebno zagotoviti PM za kolesa in druga enosledna vozila. Število PM za kolesa in enosledna motorna vozila mora dosegati vsaj 20 % PM od skupnega števila PM k posameznemu objektu, vendar ne manj kot 2 PM. PM za kolesa in enosledna vozila na gradbenih parcelah morajo biti zaščitena pred vremenskimi vplivi.

		Preglednica razdeljena na: • stanovanjske stavbe • pisarniški in upravni prostori • prodajalni prostori • prireditveni prostori • športne naprave • gostilne in prenočišča • zdravstvene ustanove • šole • industrija, obrt • pokopališča		
PODVELKA	Na parkirnih ploščadih večjih od 5 PM je potrebno zasaditev drevesa.	V OPN preglednica po minimalnem številu parkirnih mest glede na vrsto objekta. Razdelitev objektov precej natančna, v veliki meri se pokriva z razdelitvijo državnega prostorskega reda – priporočila za mirujoči promet v urbanih naseljih. Preglednica razdeljena na: • stanovanjske stavbe • pisarniški in upravni prostori • prodajni prostori • prireditveni prostori • športne naprave • gostilne in prenočišča • zdravstvene ustanove • šole • industrija, obrt • pokopališča	Na parkirnih površinah z manj kot 50 PM, mora biti zagotovljeno najmanj 1 PM za invalide. Na parkirnih površinah do 400 PM mora biti za invalide zagotovljenih PM v razmerju 1:50 (1 PM za invalide na 50 PM).	Na gradbenih parcelah javnih in večstanovanjskih stavb je potrebno zagotoviti PM za kolesa in druga enosledna vozila. Število PM za kolesa in enosledna motorna vozila mora dosegati vsaj 20 % PM od skupnega števila PM k posameznemu objektu, vendar ne manj kot 2 PM. PM za kolesa in enosledna vozila na gradbenih parcelah, morajo biti zaščiteni pred vremenskimi vplivi.

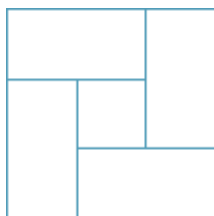
RADLJE OB DRAVI	Na parkirnih ploščadih z več kot 5 PM je potrebno zasaditi drevesa.	V OPN preglednica po minimalnem številu parkirnih mest glede na vrsto objekta. Razdelitev objektov precej natančna, v veliki meri se pokriva z razdelitvijo državnega prostorskega reda – priporočila za mirujoči promet v urbanih naseljih. Preglednica razdeljena na: • stanovanjske stavbe • poslovno trgovske dejavnosti • prireditveni prostori • športne naprave • zdravstvene ustanove • stavbe za izobraževanje • gostilne in prenočišča • podrobna razdelitev • proizvodne in obrtne dejavnosti • drugo	Za parkirne prostore z manj kot 50 PM, mora biti zagotovljeno najmanj 1 PM za invalide. Za parkirne prostore z do 400 PM, mora biti zagotovljenih PM za invalide v razmerju 1:50 (1 PM za invalide na 50 PM). Za parkirne prostore z več kot 400 PM, mora biti zagotovljenih najmanj 8 PM za invalide. Na vsakih 100 dodatnih PM mora biti zagotovljeno 1 dodatno PM za invalide.	Na gradbenih parcelah javnih in večstanovanjskih stavb je potrebno zagotoviti parkirna mesta za kolesa in druga enosledna vozila. Število parkirnih mest za kolesa in enosledna motorna vozila mora dosegati vsaj 20% parkirnih mest od skupnega števila parkirnih mest k posameznemu objektu, vendar ne manj kot 2 PM.
RIBNICA NA POHORJU	Na parkirnih ploščadih z več kot 5 PM je potrebno zasaditi drevesa.	V OPN preglednica po minimalnem številu parkirnih mest glede na vrsto objekta. Razdelitev objektov precej natančna, v veliki meri se pokriva z razdelitvijo državnega prostorskega reda – priporočila za mirujoči promet v urbanih naseljih.	Za parkirne prostore z manj kot 50 mesti, mora biti zagotovljeno najmanj 1 PM za invalide. Za parkirne prostore do 400 PM, mora biti zagotovljenih PM za invalide v razmerju 1:50 (1 PM za invalide na 50 PM).	Na gradbenih parcelah javnih in večstanovanjskih stavb je potrebno zagotoviti parkirna mesta za kolesa in druga enosledna vozila. Število parkirnih mest za kolesa in enosledna. Motorna vozila mora dosegati vsaj 20% parkirnih mest od skupnega števila PM k posameznemu objektu, vendar ne manj kot 2 PM. PM za kolesa in enosledna vozila na

		Preglednica razdeljena na: • stanovanjske stavbe • prireditveni prostori • športne naprave • zdravstvene ustanove • stavbe za izobraževanje • gostilne in prenočišča • proizvodne in obrtne dejavnosti • drugo	Za parkirne prostore z več kot 400 PM, mora biti zagotovljenih najmanj 8 PM za invalide. Na vsakih 100 dodatnih PM mora biti zagotovljeno 1 dodatno PM za invalide.	gradbenih parcelah morajo biti zaščitena pred vremenskimi vplivi.
--	--	---	---	---

3.5 Prostorsko informacijski sistem - zbirka pravnih režimov

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

PROSTORSKI INFORMACIJSKI SISTEM

PRAVNI REŽIMI

Seznam zbirk

Datum: april 2018

Verzija: 1.4

SKUPINA	VRSTA	NAZIV	ZAKONSKA PODLAGA	NOSILEC PRAVNEGA REŽIMA	UPRAVLJAVEC PODATKOV	PROSTORSKO OBMOČJE	POVEZAVA
Prostorski akti	Občinski prostorski akt	Območja občinskih prostorskih aktov	Zakon o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 - ZVO-1B, 108/09, 80/10 - ZUPUDPP, 43/10 ZKZ-C, 57/12, 57/12 - ZUPUDPP-A, (109/12) in 76/14 - odl. US)	MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja	MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja, Prostorski informacijski sistem	Občina	https://dokumenti-pis.mop.gov.si/javno/veljavni/
Prostorski akti	Občinski prostorski akt	Namenska raba	Zakon o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 - ZVO-1B, 108/09, 80/10 - ZUPUDPP, 43/10 ZKZ-C, 57/12, 57/12 - ZUPUDPP-A, (109/12) in 76/14 - odl. US)	MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja	MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja, Prostorski informacijski sistem	Občina	https://dokumenti-pis.mop.gov.si/javno/veljavni/
Prostorski akti	Občinski prostorski akt	Enote urejanja prostora	Zakon o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 - ZVO-1B, 108/09, 80/10 - ZUPUDPP, 43/10 ZKZ-C, 57/12, 57/12 - ZUPUDPP-A, (109/12) in 76/14 - odl. US)	MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja	MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja, Prostorski informacijski sistem	Občina	https://dokumenti-pis.mop.gov.si/javno/veljavni/
Prostorski akti	Občinski podrobni prostorski akt	Območje občinskega podrobnega prostorskega akta	Zakon o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 - ZVO-1B, 108/09, 80/10 - ZUPUDPP, 43/10 ZKZ-C, 57/12, 57/12 - ZUPUDPP-A, (109/12) in 76/14 - odl. US)	MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja	MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja, Prostorski informacijski sistem	Občina	https://dokumenti-pis.mop.gov.si/javno/veljavni/
Prostorski akti	Državni prostorski akt	Območja državnih prostorskih aktov	Zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (Uradni list RS, št. 80/10, 106/10, 57/12)	MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja	MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja, Prostorski informacijski sistem	Država	https://dokumenti-pis.mop.gov.si/javno/veljavni/
Prostorski ukrepi	Prostorske ureditve za katero še niso sprejeti državni prostorski akti	Začasni ukrepi za zavarovanje urejanja prostora v območju državnih prostorskih načrtov	Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03 – popr., 58/03 – ZZZK-1, 33/07 – ZPNačrt, 108/09 – ZGO-1C in 80/10 – ZUPUDPP) in Zakon o umeščanju prostorskih ureditev državnega pomena v prostor (Uradni list RS, št. 80/10, 106/10, 57/12)	MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja	MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja, Prostorski informacijski sistem	Država	https://dokumenti-pis.mop.gov.si/javno/veljavni/
Prostorski ukrepi	Prostorske ureditve za katero še niso sprejeti občinski podrobnejši prostorski akt	Začasni ukrepi za zavarovanje urejanja prostora za prostorske ureditve za katere še ni sprejet podrobnejši prostorski akt	Zakon o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03 – popr., 58/03 – ZZZK-1, 33/07 – ZPNačrt, 108/09 – ZGO-1C in 80/10 – ZUPUDPP) in Zakon o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/07, 70/08 - ZVO-1B, 108/09, 80/10 - ZUPUDPP, 43/10 ZKZ-C, 57/12, 57/12 - ZUPUDPP-A, (109/12) in 76/14 - odl. US)	MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja	MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja, Prostorski informacijski sistem	Občina	https://dokumenti-pis.mop.gov.si/javno/veljavni/

SKUPINA	VRSTA	NAZIV	ZAKONSKA PODLAGA	NOSILEC PRAVNEGA REŽIMA	UPRAVLJAVEC PODATKOV	PROSTORSKO OBMOČJE	POVEZAVA
Varovanja in omejitve	Vodovarstvena območja	Varstvena območja kopalnih voda	Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15)	MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR, Direkcija RS za vode	Agencija RS za okolje	Država	http://gis.arso.gov.si/geoportal/catalog/main/home.page
Varovanja in omejitve	Vodovarstvena območja	Varstvena območja površinskih voda	Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15)	MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR, Direkcija RS za vode	Agencija RS za okolje	Država	http://gis.arso.gov.si/geoportal/catalog/main/home.page
Varovanja in omejitve	Vodovarstvena območja	Vodovarstvena območja - državni nivo	Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15)	MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR, Direkcija RS za vode	Agencija RS za okolje	Država	http://gis.arso.gov.si/geoportal/catalog/main/home.page
Varovanja in omejitve	Vodovarstvena območja	Vodovarstvena območja - občinski nivo	Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15)	MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR, Direkcija RS za vode	Agencija RS za okolje	Občina	http://gis.arso.gov.si/geoportal/catalog/main/home.page
Varovanja in omejitve	Varstvo kulturne dediščine	Varstveni režimi kulturne dediščine	Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13 in 32/16)	MINISTRSTVO ZA KULTURO, Direktorat za kulturno dediščino	MINISTRSTVO ZA KULTURO, Direktorat za kulturno dediščino	Država	http://qiskd6s.situla.org/evrd/
Varovanja in omejitve	Varstvo najboljših kmetijskih zemljišč	Trajno varovana kmetijska zemljišča	Zakon o kmetijskih zemljiščih (Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12 in 27/16) in Zakon o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14 in 32/15)	MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO, Direktorat za kmetijstvo	MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO, Direktorat za kmetijstvo	Občina	
Varovanja in omejitve	Varstvo narave	Naravne vrednote	Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 56/99, 31/00, 119/02, 22/03, 41/04, 96/04 in 46/14)	ZAVOD RS ZA VARSTVO NARAVE	Agencija RS za okolje	Država	http://gis.arso.gov.si/geoportal/catalog/main/home.page
Varovanja in omejitve	Varstvo narave	Zavarovana območja	Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 56/99, 31/00, 119/02, 22/03, 41/04, 96/04 in 46/14)	ZAVOD RS ZA VARSTVO NARAVE	Agencija RS za okolje	Država	http://gis.arso.gov.si/geoportal/catalog/main/home.page
Varovanja in omejitve	Varstvo narave	Ekološko pomembna območja	Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 56/99, 31/00, 119/02, 22/03, 41/04, 96/04 in 46/14)	ZAVOD RS ZA VARSTVO NARAVE	Agencija RS za okolje	Država	http://gis.arso.gov.si/geoportal/catalog/main/home.page
Varovanja in omejitve	Varstvo narave	Območja Natura 2000	Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 56/99, 31/00, 119/02, 22/03, 41/04, 96/04 in 46/14) in Uredbo o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000), (Uradni list RS, 49/04), Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o	ZAVOD RS ZA VARSTVO NARAVE	Agencija RS za okolje	Država	http://gis.arso.gov.si/geoportal/catalog/main/home.page

SKUPINA	VRSTA	NAZIV	ZAKONSKA PODLAGA	NOSILEC PRAVNEGA REŽIMA	UPRAVLJAVEC PODATKOV	PROSTORSKO OBMOČJE	POVEZAVA
			posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000), (Uradni list RS, 110/04 in 59/07) in Uredbo o dopolnitvah Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000), (Uradni list RS, 43/08).				
Varovanja in omejitve	Varstvo narave	Območja, ki po mnenju Evropske komisije izpolnjujejo pogoje za posebna območja varstva, pa s to uredbo niso določena za Natura območja	Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 56/99, 31/00, 119/02, 22/03, 41/04, 96/04 in 46/14)	ZAVOD RS ZA VARSTVO NARAVE	Agencija RS za okolje	Država	http://gis.arso.gov.si/geoportal/catalog/main/home.page
Varovanja in omejitve	Varstvo narave	Območja primerna za školjčišča	Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 56/99, 31/00, 119/02, 22/03, 41/04, 96/04 in 46/14)	ZAVOD RS ZA VARSTVO NARAVE	Agencija RS za okolje	Država	http://gis.arso.gov.si/geoportal/catalog/main/home.page
Varovanja in omejitve	Varstvo narave	Življenjski prostor rjavega medveda	Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 56/99, 31/00, 119/02, 22/03, 41/04, 96/04 in 46/14)	ZAVOD RS ZA VARSTVO NARAVE	Agencija RS za okolje	Država	http://gis.arso.gov.si/geoportal/catalog/main/home.page
Varovanja in omejitve	Mineralne surovine	Nahajališča mineralnih surovin	Zakon o rudarstvu (Uradni list RS, št. 14/14 – uradno prečiščeno besedilo)	MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO, Direktorat za energijo	Geološki zavod Slovenije	Država	http://peridot.geozs.si/geonetwork/srv/slv/catalog.search#/home
Varovanja in omejitve	Naravna ogroženost	Poplavna območja	Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15)	MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR, Direkcija RS za vode	Agencija RS za okolje	Država	http://gis.arso.gov.si/geoportal/catalog/main/home.page
Varovanja in omejitve	Naravna ogroženost	Erozijska območja	Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15)	MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR, Direkcija RS za vode	Agencija RS za okolje	Država	http://gis.arso.gov.si/geoportal/catalog/main/home.page
Varovanja in omejitve	Naravna ogroženost	Plazljiva območja	Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15)	MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR, Direkcija RS za vode	Agencija RS za okolje	Država	http://gis.arso.gov.si/geoportal/catalog/main/home.page
Varovanja in omejitve	Naravna ogroženost	Plazovita območja	Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15)	MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR, Direkcija RS za vode	Agencija RS za okolje	Država	http://gis.arso.gov.si/geoportal/catalog/main/home.page

SKUPINA	VRSTA	NAZIV	ZAKONSKA PODLAGA	NOSILEC PRAVNEGA REŽIMA	UPRAVLJAVEC PODATKOV	PROSTORSKO OBMOČJE	POVEZAVA
Varovanja in omejitve	Gozdovi	Varovalni gozdovi	Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 13/98 – odl. US, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06, 110/07, 8/10 – ZSKZ-B , 106/10, 63/13, 101/13-ZDavNepr)	MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO, Direktorat za gozdarstvo, lovstvo in ribištvo	Zavod za gozdove	Država	http://www.zgs.si/gozdovi_slovenije/o_gozdovih_slovenije/gozdnatost_in_pestrost/index.html
Varovanja in omejitve	Gozdovi	Gozdni rezervati	Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 13/98 – odl. US, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06, 110/07, 8/10 – ZSKZ-B , 106/10, 63/13, 101/13-ZDavNepr)	MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO, Direktorat za gozdarstvo, lovstvo in ribištvo	Zavod za gozdove	Država	http://www.zgs.si/gozdovi_slovenije/o_gozdovih_slovenije/gozdnatost_in_pestrost/index.html
Varovanja in omejitve	Gozdovi	Požarno ogroženi gozdovi	Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/93, 13/98 – odl. US, 56/99 – ZON, 67/02, 110/02 – ZGO-1, 115/06, 110/07, 8/10 – ZSKZ-B , 106/10, 63/13, 101/13-ZDavNepr)	MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO, Direktorat za gozdarstvo, lovstvo in ribištvo	Zavod za gozdove	Država	http://www.zgs.si/gozdovi_slovenije/o_gozdovih_slovenije/gozdnatost_in_pestrost/index.html
Varovanja in omejitve	Vojna grobišča	Evidenca prikritih vojnih grobišč	Zakon o vojnih grobiščih (Uradni list RS, št. 65/03 in 72/09) in Zakon o prikritih vojnih grobiščih in pokopu žrtev (Uradni list RS, št. 55/15)	MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO, SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI, Direktorat za invalide, vojne veterane in žrtve vojnega nasilja	MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO, SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI, Služba za vojna grobišča	Država	http://portal.geopedia.si/sloj/metapodatki/7387
Varovalni in varstveni pasovi	Obramba	Območja za potrebe obrambe	Zakon o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo in 95/15)	MINISTRSTVO ZA OBRAMBO, Direktorat za logistiko	MINISTRSTVO ZA OBRAMBO, Direktorat za logistiko	Država	http://www.mo.gov.si/si/delovna_podrocja/urejanje_prostora/
Varovalni in varstveni pasovi	Elektroenergetski koridorji	Varovalni pasovi elektroenergetskega koridorja	Energetski zakon (Uradni list RS, št. 17/14, 81/15)	MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO, Direktorat za energijo	Geodetska uprava Republike Slovenije	Država	
Varovalni in varstveni pasovi	Plinovodna omrežja	Varovalni pasovi plinovodnega omrežja	Energetski zakon (Uradni list RS, št. 17/14, 81/15)	MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO, Direktorat za energijo	Geodetska uprava Republike Slovenije	Država	
Varovalni in varstveni pasovi	Javna železniška infrastruktura	Varovalni progovni pasovi	Zakon o železniškem prometu (Uradni list RS, št. 99/15 – uradno prečiščeno besedilo) in Zakon o varnosti v železniškem prometu (Uradni list RS, št. 56/13 – uradno prečiščeno besedilo, 91/13, 82/15 in 84/15 – ZZelP-J)	MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO, Direktorat za kopenski promet	Slovenske železnice, d.o.o. in Geodetska uprava Republike Slovenije	Država	
Varovalni in varstveni pasovi	Cestna infrastruktura	Varovalni pasovi državnih cest	Zakon o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 36/14 – odl. US in 46/15)	MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO, Direktorat za kopenski promet	Direkcija RS za infrastrukturo ali Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji d.d. in Geodetska uprava Republike Slovenije	Država	

SKUPINA	VRSTA	NAZIV	ZAKONSKA PODLAGA	NOSILEC PRAVNEGA REŽIMA	UPRAVLJAVEC PODATKOV	PROSTORSKO OBMOČJE	POVEZAVA
Varovalni in varstveni pasovi	Vodna infrastruktura	Vodna infrastruktura	Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15)	MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR, Direkcija RS za vode	Agencija RS za okolje in Geodetska uprava Republike Slovenije	Država	
Varovalni in varstveni pasovi	Potrebe varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami	Območja za potrebe varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami	Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo in 97/10)	MINISTRSTVO ZA OBRAMBO, Uprava RS za zaščito in reševanje	Uprava RS za zaščito in reševanje	Država	http://www.sos112.si/slo/page.php?src=os6.htm
Varovalni in varstveni pasovi	Letališča	Cone civilnega in vojaškega letališča	Zakon o letalstvu (Uradni list RS, št. 81/10 – uradno prečiščeno besedilo in 46/16) in Zakon o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo in 95/15)	MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO, Direktorat za letalski in pomorski promet	Javna Agencija za civilno letalstvo Republike Slovenije ali MINISTRSTVO ZA OBRAMBO, Direktorat za logistiko	Država	
Varovalni in varstveni pasovi	Pristanišča	Pristanišča	Pomorski zakonik (Uradni list RS, št. 21/02, 110/02-ZGO-1, 2/04, 37/04-UPB1, 98/05, 49/06, 120/06-UPB2, 88/10 in 59/11), Zakon o plovbi po celinskih vodah (Uradni list RS, št. 30/02) in Zakon o ratifikaciji Memoranduma o soglasju med Vlado Republike Slovenije, Vlado Republike Hrvaške in Vlado Italijanske republike za uvedbo skupnega plovbnega sistema in sheme ločene plovbe v severnem delu severnega Jadrana (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 27/00)	MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO, Direktorat za letalski in pomorski promet	Geodetska uprava Republike Slovenije	Država	
Varovalni in varstveni pasovi	Pomorski promet	Plovne poti	Pomorski zakonik (Uradni list RS, št. 21/02, 110/02-ZGO-1, 2/04, 37/04-UPB1, 98/05, 49/06, 120/06-UPB2, 88/10 in 59/11), Zakon o plovbi po celinskih vodah (Uradni list RS, št. 30/02) in Zakon o ratifikaciji Memoranduma o soglasju med Vlado Republike Slovenije, Vlado Republike Hrvaške in Vlado Italijanske republike za uvedbo skupnega plovbnega sistema in sheme ločene plovbe v severnem delu severnega Jadrana (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 27/00)	MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO, Direktorat za letalski in pomorski promet	Uprava RS za pomorstvo	Država	
Varovalni in varstveni pasovi	Žičnice	Žičniške naprave	Zakon o žičniških napravah za prevoz oseb (Uradni list RS, št. 126/03, 56/13 in 33/14)	MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO, Direktorat za kopenski promet	Ministrstvo za infrastrukturo (Evidenca žičniških naprav) in Geodetska uprava Republike Slovenije (ZGJI)	Država	
Varovalni in varstveni pasovi	Mejni prehodi	Območje mejnega prehoda	Temeljna ustavna listina o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 1/1991-I in 19/1991-I – popr.) in Zakon o	Policija	Policija	Država	http://www.policija.si/images/stories/DelovnaPodrocja/meja/pdf/Mejni_prehodi_zemljevid.pdf

SKUPINA	VRSTA	NAZIV	ZAKONSKA PODLAGA	NOSILEC PRAVNEGA REŽIMA	UPRAVLJAVEC PODATKOV	PROSTORSKO OBMOČJE	POVEZAVA
			evidentiranju nepremičnin – ZEN (Uradni list RS, št. 47/2006 in nasl.) in Zakon o nadzoru državne meje – ZNDM-2 (Uradni list RS, št. 60/2007)				
Varovalni in varstveni pasovi	Carina	Območje proste cone	Zakon o izvajanju carinske zakonodaje Evropske unije (Uradni list RS, št. 32/16)	Finančna uprava Republike Slovenije		Država	
Varovalni in varstveni pasovi	Jedrska infrastruktura	/	Zakon o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti (Uradni list RS, št. 102/04 – uradno prečiščeno besedilo, 70/08 – ZVO-1B, 60/11 in 74/15)	Uprava Republike Slovenije za jedrsko varnost		Država	
Varovalni in varstveni pasovi	Vodovod, kanalizacija, toplovod oz. vročevod, vodi namenjeni telekomunikacijskim storitvam, kabelski razdelilni sistem	/	Zakon o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 102/04 – uradno prečiščeno besedilo, 14/05 – popr., 92/05 – ZJC-B, 93/05 – ZVMS, 111/05 – odl. US, 126/07, 108/09, 61/10 – ZRud-1, 20/11 – odl. US, 57/12, 101/13 – ZDavNepr, 110/13 in 19/15)	Občina	GURS in posamezni upravljavec infrastrukture	Občina	